Politika

19 NİSAN 1976 PAZARTESİ 150 Krş. EKONOMİ

Partilerüstü kalma kararı tüzükten çıkarıldı

TÜRK-İŞ GENEL KURULU DÜN SONA ERDİ

ANKARA–Türk–İş Genel Kurulu'nun dün yaptığı toplantıda konfederasyonun siyasi partiler karşısındaki "Partiler üstü kalma" maddesi tüzükten çıkarılarak Türk–İş'in demokratik kurallara inanan bir partiyi destekleyebileceği kararı kabul edildi.

Ancak, kabul edilen karar metninin bir partiyi desteklenme konusunda yeterli olmayacağı belirtilmektedir.

Türk–İş Genel Kurulu'nun kabul ettiği yeni mad-

(Devamı 2.de)

Başbakan Demirel "memnuniyet verici" bulmuştu

Erbakan ve Işık Yunanistan'ın saldırmazlık anlaşması önerisini kuşkuyla karşıladı

Erbakan YUNANİSTAN ÖNCE 12 ADADAKİ TAHKİMATI SÖKSÜN, B. TRAKYA'DAKİ MÜSLÜMAN TÜRK HALKINA YAPILMAKTA OLAN ZULME SON VERSİN.

Işık KARAMANLİS'İN, ABD'DEN EGE VE KIBRIS İÇİN TEMİNAT ALDIKTAN SONRA İŞBİRLİĞİ PAKTINDAN BAHSETMESİ ANLAMLIDIR.

Yunanistan Başbakanı Karamanlis'in Türkiye'ye saldırmazlık paktı önermesi Türk siyaset çevrelerince yankı uyandırdı. Başbakan Demirel, önceki gün bu konuya ilişkin demecinde, Türkiye'nin Yunanistan'a karşı hiç bir saldırgan emel beslemediğini tekrar ederek, Karamanlis'in işbirliği çağrısından memnuniyet duyduğunu belirtti.

ERBAKAN

Saldırmazlık paktı konusundaki görüşünü belirten Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan, Demirel'den farklı şeyler söyledi:

"Yunanistan'la münasebetlerimizin istikrarlı hale gelebilmesi için, Yunanistan'ın tecavüzî tutumlarını terketmesi, beynelmilel anlaşmaların ihlal edilmemesi bakımından gereklidir.

YUNANİSTAN NELER YAPMALI?

Önce Kıbrıs'ta Türk halkı kendi kendisini idare etmelidir. Savunması, maliyesi, ekonomik kalkınması ayrı olmalıdır. Yunanistan'ın Kıbrıs'ta bugün teşekkül et-

(Devamı 2.de)

Bozbeyli AP-CHP işbirliği önerisi için "İbret verici bir tablo" dedi

ANKARA–DP Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli dün verdiği demeçte, memleketin her geçen gün şiddetini arttıran bir gerginlik ve çatışma ortamına itildiğini ileri sürerek, üniversite çevrelerinin AP–CHP işbirliğine yönelik girişimlerini eleştirdi ve "bu gerçekten ibret verici bir tablodur" dedi.

Bozbeyli, olayların iç yüzünü kamuoyunun yeterince bilmediğini, taraf tutan gazetelerin olayları tek yanlı yansıttı-

(Devamı 2.de)

Ecevit "Özgürlük ve Barış" mitinginde AP-CHP işbirliğine değindi

"AP, demokrasiyi yaşatmak istiyorsa siyaset eşkiyasının elinden, elini çekmeli"

ANKARA-*(Politika)* CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, partisinin Ankara İl Örgütünün düzenlediği Tandoğan meydanındaki "Özgürlük ve Barış" mitinginde konuşurken "hükümet eliyle faşizm gelmiştir" dedi. Ecevit, son aylarda Türkiye'nin zor günler yaşadığından söz ederek, "AP, eğer bizimle demokrasiyi yaşatmak için işbirliği yapmak isterse, silahlı siyaset eşkiyasının elinden elini çekmelidir" şeklinde konuştu. CHP Genel Başkanı bu arada, hükümetin kamu kuruluşlarını ele geçirmek için çalıştığını, bu alanda bazı başarılara ulaştığına da değinerek "hükümet Anayasa kuruluşlarından ancak birini, TRT'yi işgal edebilmiştir. Onun dışında bütün anayasal kuruluşlar dirençlerini sürdürüyorlar" dedi

Tandoğan meydanında yağmura rağmen gelen büyük bir halk topluluğunun önünde konuşan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit özetle şunları söyledi;

"Bundan altı ay bir hafta önce yine bu alanda yapılan büyük toplantımızdan barış içinde dağılan Ankara halkı, hükümetin düzenlediği panzerli–silahlı bir saldırıya uğramıştı. Ona rağmen ve bütün baskılara, tehditlere, tehlikelere rağmen siz değerli yurttaşlarımı bugün yine bu alandaki toplantımıza getiren güç, devletimizi ve demokrasimizi koruyan ve koruyacak olan, yaşatan ve yaşatacak olan güçtür; halkın gücüdür. Baskıya boyun eğmeyen, zorbalığa teslim olmayan onurlu bir halkın gücüdür. Bugün Türkiye'ye hükümet eliyle faşizm gelmiştir, ama demokra-

(Devamı 2.de)

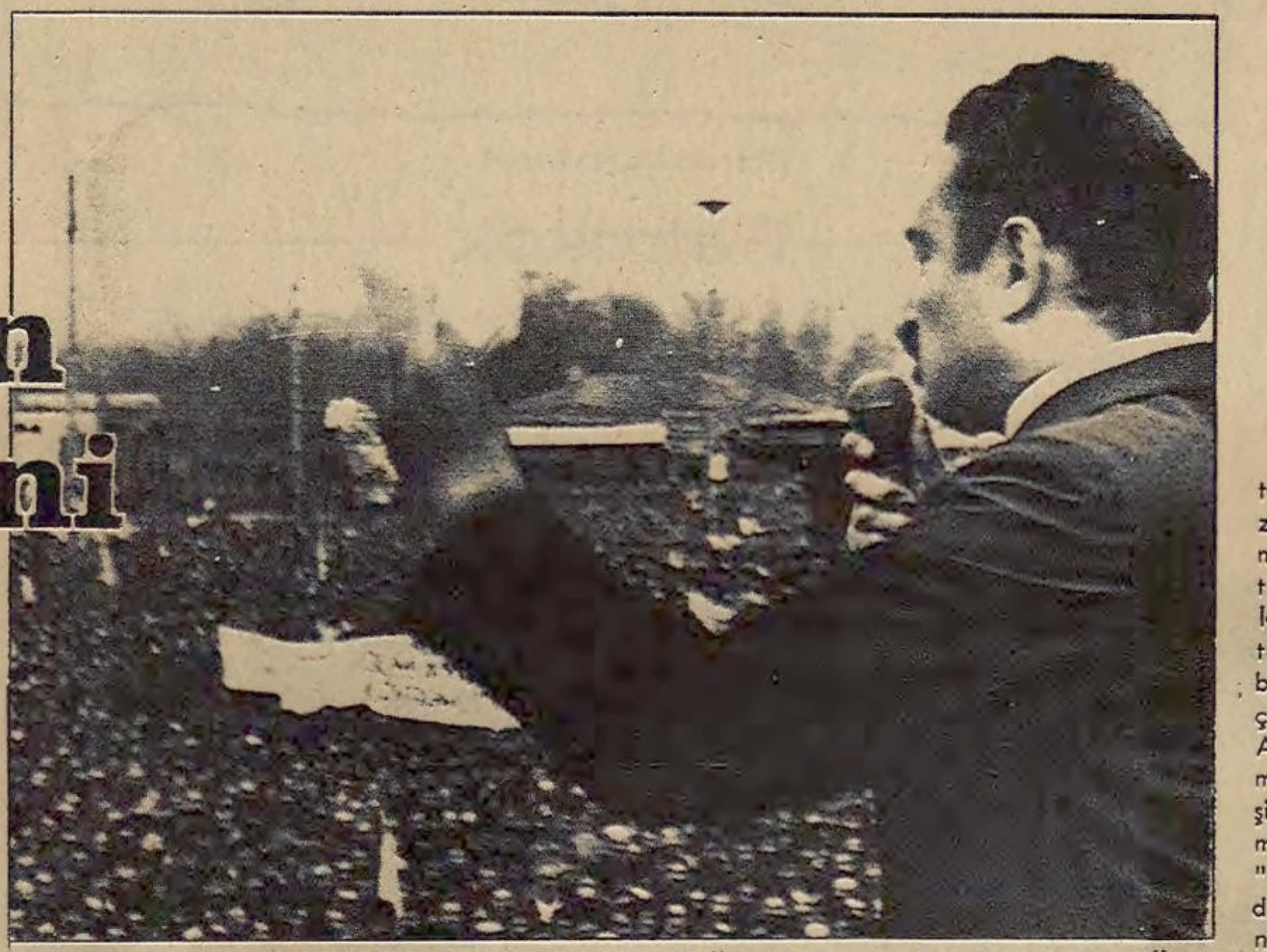

Cumhuriyet Halk Partisi Ankara İl Örgütü tarafından düzenlenen "Özgürlük ve Barış" mitingine onbinlerce kişi katıldı. CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, mitinge katılanlarla birlikte Anıtkabir'e yürüdü. Fotoğraflarda, Bülent Ecevit Tandoğan Alanında toplananlara hitap ederken (üstte) ve mitinge katılanlar görülüyor (altta).

Fotoğraf: Türk Haberler Ajansı-Telefaks-Tolon Arıhan

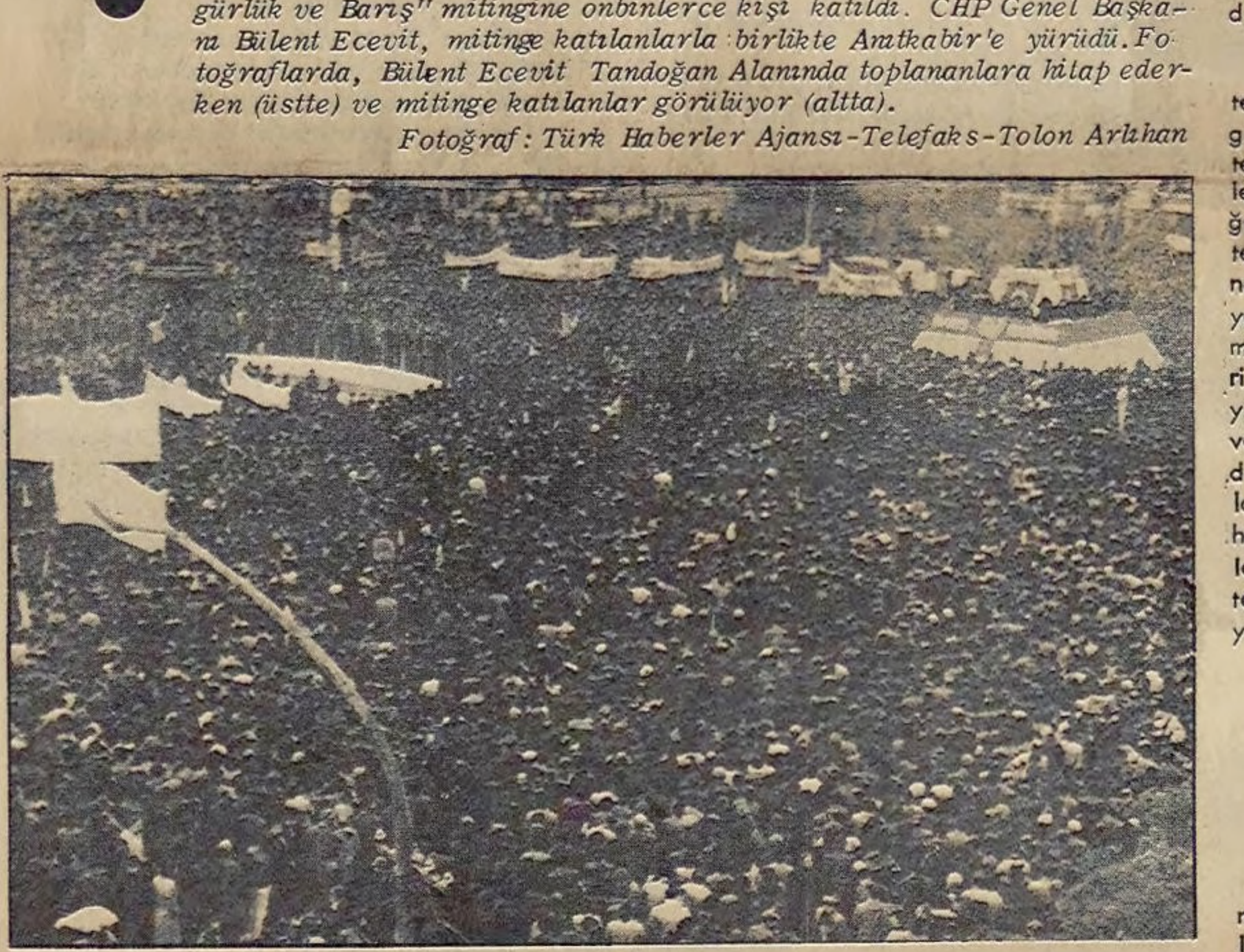

Mitingte onbinlerce kişi hükümeti istifaya davet etti

ANKARA-*(Politika)* CHP tarafından dün Ankara'da düzenlenen "özgürlük ve barış" mitingine onbinlerce kişi katıldı. CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit miting alanında yaptığı konuşmadan sonra halkla birlikte Anıtkabre yürüyerek çelenk koydu. Onbinlerce kişi, Anıtkabir meydanında "hükümet istifa" diye bağırarak, faşizmi protesto etti. Anıtkabir meydanını dolduran onbinler, "halka özgürlük, faşizme ölüm" diye bağırdı. Bu arada, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit de, Anıtkabir defterine şunları yazdı:

"Büyük önder Atatürk:

Senin kurduğun devlet ve temelini attığın demokrasi bugün hükümette bulunanların tehdidi altındadır. Senin gerçekleştirdiğin milli birliği yıkmağa uğraşanlar bugün hükümettedir. Senin cumhuriyeti emanet ettiğin gençlik, resmi himaye altındaki eşkiyaya vurdurulmaktadır. Fakat yine senin eserin olan CHP bütün bunlardan yılmaksızın görevini yapıyor ve yapacaktır." Memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hatta hiyanet içinde " bulunsalar bile, senin kurduğun devlet ve temellerini attığın demokrasi yaşacaktır.

(Devamı 2.de)

Rauf Denktaş Kıbrıs Türklerini birlik içinde olmaya davet etti

LEFKOŞE–Türk Federe Devleti Başkanı Rauf Denktaş, dün Genel Başkanı bulunduğu Ulusal Birlik Partisinin Lefkoşe Kongresinde yaptığı konuşmada, sol yumrukları havada olanlara da, sağ yumrukları havada olanlara da karşı çıktı, "biz, iki elle, milli davasına Atatürkçü yoldan sarılmış olan dava adamlarıyız" dedi.

Sabah saat 10.00'da kalabalık bir delege topluluğunun hazır bulunduğu kongrede konuşan Denktaş, kendilerinin, Kıbrıs Türkünü yüceltme ve anavatanla her alanda bütünleşme mücadelesini bütün engelleri aşarak yürütmeye and içmiş, bu yola baş koymuş kimseler olduklarını belirtti, partisinin ilkelerinden söz etme gereğini bir kere daha duymakta oldu-

(Devamı 2.de)

İran, TIR kamyonları ile ilgili tutumun aleyhimize sonuç doğuracağı görüşünde

TAHRAN– Uluslararası Taşımacılık Birliğinin İran kolu Başkanı Hüseyin Ali Meskadi, "TIR" kamyonlarından alınan transit ücretleri konusunda yapılmakta olan Türkiye–İran görüşmelerinin başarısızlıkla bitmesinin Türkiye için ağır sonuçlar doğurabileceğini söyledi. Meskadi, Batı Almanya, Avusturya, Bulgaristan ve Yugoslavya'nın İran'a yaptıkları ihracatın yüzde 90'ının Türkiye üzerinden taşındığını belirterek, "Türkiye yükseltilmiş olan transit ücretleri düşürmediği takdirde, bu ülke-

(Devamı 2.de)

Emekli işçiler ile dul ve yetimler de SSK Genel Kurulunda temsil edilecek

ANKARA– Başbakan Yardımcısı ve CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu Adana Emekli İşçiler Bölge Toplantısında yaptığı konuşmada, emekli işçiler ile dul ve yetimlerinin de Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Kurulu'nda temsil edileceklerini açıkladı ve bu konudaki tasarının

(Devamı 2.de)

Kıbrıs Türk kesiminde seçim hazırlıkları hızlandı

LEFKOŞE–Kıbrıs Türk Federe Devletinde yerel seçimlerle, devlet başkanlığı ve parlamento seçimi hazırlıkları hızlandırıldı.

23 Mayısta yapılacak yerel seçimler için siyasi partilerin aday listeleri dün yüksek seçim kurulu tarafından açıklandı, sandık seçmen listeleri de askıya çıkarıldı.

Türk Federe Devletinin çeşitli ilçe ve köylerinde belediye başkanlığı ve belediye meclisi üyelikleri ile diğer yerel kuruluşlar için 4 siyasi partinin adaylarından başka çok sayıda bağımsız aday da bulunmakta. Denktaş'ın Genel Başkanı bulunduğu Ulusal Birlik Partisi dışında muhalefet partilerinin bazı yerlerde birbirlerinin adaylarını destekleme kararı aldıkları öğrenildi.

Yerel seçimlerin dikkati çeken bir yönü, Girne Belediye Başkanlığı adaylarının sayısının fazlalığıdır.

Girne'de Ulusal Birlik partisi genç bir tüccar olan Tandoğan Remzi'yi Halkçı Parti, keza genç bir tüccar olan Fehim Küçük'ü Belediye Başkanı adayı gösterdiler. Diğer iki parti aday göstermedi. Buna karşılık Girne'de bağımsız 5 aday daha seçime katılmakta. Bunlar arasında Halkçı Partiden istifa ettikten sonra hiç bir partiye girmeyen milletvekili Ziya Rızkı ile Larnaka Milletvekili Halûk Avni Akman da bulunmakta. Halkçı Partiden ayrılmış olan milletvekillerinden Özker Yasin de Lefkoşe Belediye Başkanlığına adaylığını koydu. (THA)

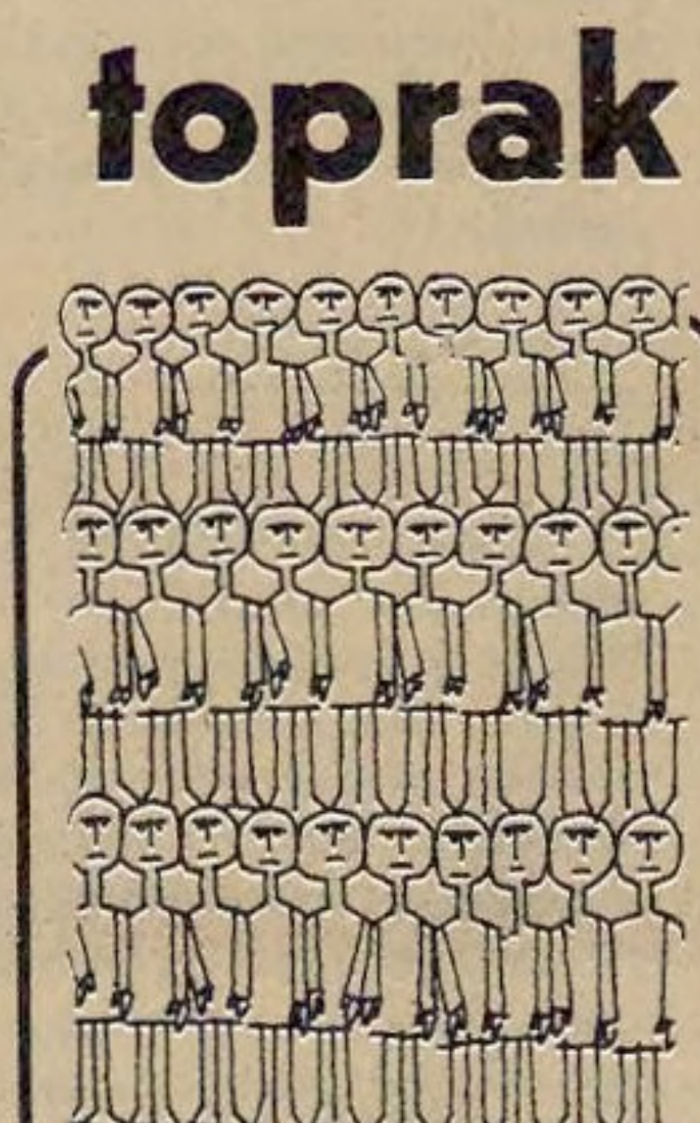

Bitsios ile Kissinger arasında teati edilen mektupların metni belli oldu

Kissinger: "Kıbrıs'ta adil bir toprak düzenlemesi zorunludur"

ANKARA– ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger, Amerikan–Yunan Savunma İşbirliği anlaşmasının imzalanması dolayısıyle Yunan Dışişleri Bakanı Bitsios'a yolladığı mektupta, Türkiye ile Yunanistan arasında gerek doğu Akdeniz ve gerekse Ege bölgesinde silahlı bir çatışmayı önlemek için gerekli bütün çabayı göstereceklerini bildirmişti.

Amerikan– Yunan Savunma Anlaşması dolayısıyle iki ülkenin Dışişleri Bakanları arasında alınıp verilen mektupların tam metinleri öğrenildi.

Yunan Dışişleri Bakanı Bitsios'un Kissinger'e yolladığı mektubun metni aynen şöyle:

"Bildiğiniz gibi, ABD ile Türkiye arasında yeni bir Savunma işbirliği anlaşmasının imzalanması Yunanistan'da yeni problemler ve ciddi endişeler ortaya çıkarmaktadır. Bu gelişmenin ışığı altında, Yunanistan'daki Amerikan tesislerinin durumunun ne olacağını sizinle tartışmak istiyorum. Bu arada, Doğu Akdeniz'deki anlaşmazlıklar ve özellikle Ege denizindeki durumun gittikçe ciddi bir tehlike halini alması konusunda, Birleşik Amerika'nın davranışına ilişkin durumunuzu

(Devamı 2.de)

TKİ'ne yüksek fiyatla petrolkoku satılmak isteniyor

PETROKOK FİYATI ARTARSA SATICI FİRMANIN TEMSİLCİSİ YÜZDE ELLİ KOMİSYON ALACAK

■ Cahit DÜZEL

Türkiye Kömür İşletmelerinin (TKİ) ithal edeceği petrol kokunu, kendisinden belirli bir fiatın üzerinde satın alması durumunda, bir yabancı firmanın Türkiye'deki temsilcilerine yüzde 50 komisyon ödemeyi taahhüt ettiği öğrenildi.

TKİ'ne tonu 12,5 dolardan petrol koku satmayı teklif eden Nazır Hadaya and Co. adlı Suriyeli firma. Bu firmanın Türkiye'deki temsilcisi Hasan Ülçek ile firmanın Ankara'daki işlerini takip eden Ekrem Barlas arasında imzalanan bir protokolde, ilk teklif tarihinden sonra "petrol koku ton fiyatında yapılacak "zammın" yüzde 50'si Nazır Hadaya Co.'ye, yüzde 25'i Hasan Ülçek'e, yüzde 25'i Ekrem Barlas'a ait olması kabul edilmiştir" deniliyor.

Ankara'nın AP'li eski Belediye Başkanı olan Ekrem Barlas ile Hasan Ülçek imzalarını taşıyan 20 Ekim 1975 tarihli protokolde, TKİ'ne teklif edilen 12.50 dolarlık fiyatın içinde kendilerine ödenecek yüzde 2'lik komisyonun da bulunduğu ifade ediliyor. Petrol kokunun TKİ'ne daha yüksek bir fiyatla satı-

(Devamı 2.de)

METİN TOKER «SOVYET DÜŞMANI DEĞİLİM» DEDİ

ANKARA–TRT Televizyonunda "Komünizm–Faşizm" adlı programı hazırlayan Gazeteci Metin Toker, "Sovyet Düşmanı olmadığını, Sovyetler Birliği Başbakanı Kosigin'in özel demeç verdiği tek Türk gazetecisinin kendisi olduğunu" söyledi.

Toker, haftalık "Yankı" dergisinin sorularını cevaplandırırken, bu programı hazırlaması için teklifin TRT Genel Müdürü Şaban Karataş'tan geldiğini belirterek şöyle dedi:

"Türkiye ile SSCB arasında dostça münasebetler bulun-

(Devamı 2.de)

Erbakan

(Baştarafı 1. de)

miş hudutları içersinde, Türk halkının kendi kendine kalkınmasına herhangi bir şekilde mani olmayı veya Türk halkının içişlerine karışmayı aklından geçirmemesi gerekir. Bunlardan başka, 12 adadaki beynelmilel anlaşmalara aykırı tahkimatın sökülmesi gerekir. Ayrıca, Batı Trakya'daki Müslüman Türk halkına yapılmakta olan zulme son verilmesi gerekir.

Yunanistan'la münasebetlerimizin iyileşmesi için,ilk şartlar bunlardır.

Yunanistan, konularımızı müzakere yoluyla halledelim diyerek, bir yandan Batı Trakya'daki Müslüman Türk halkına yapmakta olduğu insanlık dışı muamelelerine devam edecek, diğer yandan 12 adadaki tankimatı sökmek yerine, yenilerini ilâve edecek, öbür taraftan Kıbrıs'taki Federe Türk Devletine rahat vermemeğe devam edecek ise, bu fiili tatbikatın rahatça yapılabilmesi için,oyalama şeklindeki müzakerelerin hiç bir kıymeti ve manası olamaz."

IŞIK

Aynı konudaki görüşünü belirten CHP Genel Sekreter Yardımcısı Hasan Esat Işık, son Yunan-Amerikan anlaşmasını eleştirdi. Böyle bir anlaşmadan sonra saldırmazlık paktından söz edilmesini anlamlı bulduğunu söyledi. Işık'ın bu konudaki demeci şöyle:

-"Türk-Amerikan askeri anlaşmasını, Amerikan-Yunan anlaşmasının izlemesi doğaldı. Fakat bu anlaşmalar nedeniyle Amerika'nın Yunanistan'a, Ege'de ve Kıbrıs'ta tek yanlı teminat vermiş olması doğal değildir. Bu, kanımca, Amerikan hatasından çok, Türk hükümetinin dış ilişkilerdeki geleneksel ihmalkârlığıyla,Yunan hükümetinin vazgeçmediği bencilliğin bir ürünüdür.

Türkiye üsler için Amerika'dan sadece bir miktar silah ve malzeme almakla yetinmiştir. Yunanistan buna ek olarak Ege'de Türkiye aleyhine yarattığı oldu-bittinin Amerika tarafından teminat altına alınmasını da sağlamaya karar vermiştir. Amerika'nın,Kıbrıs'ta hudut değişikliği yapılması lazımdır, demesi de dikkat çekicidir. Bugünkü hükümet anlaşmayı imzaladığı zaman Amerika'nın Yunanistan'a böyle bir teminat vereceğinden haberi olmadığını tahmin etmek çok güçtür. Bu konu bilinmeden askeri işbirliği anlaşması imzalamak, affedilmez bir ihmaldir. Türkiye hükümeti Kıbrıs'ta toprak tavizine hazır olduğunu Amerika aracılığıyla mı ilan etmek istemektedir? Ege sorunlarının hiç biri halledilmemişken bu yollara başvurmak çok sakıncalıdır. Ciddi çıkarlarımızı zedeleyebilir.

İki anlaşma karşılaştırıldığı zaman görülmektedir ki, Yunan hükümeti, Yunan çıkarlarını bugünkü Türk hükümetinin Türk çıkarlarını koruyabildiğinden çok daha iyi koruyabilmektedir. Karamanlis'in Amerika'dan Ege ve Kıbrıs teminatı aldıktan sonra işbirliğinden, saldırmazlık paktından bahsetmesi de çok anlamlıdır. Bu adeta Türkiye'ye Ege'deki bugünkü durumu benimsemesini söylemektir."

Rauf Denktaş

(Baştarafı 1. de)

şunu ifade ile şunları ekledi:

"Çünkü sol yumrukları havada, faşistlere ölüm diyerek, kendi kardeşlerine saldırma amacını güdenler vardır... Yeni düzen diyerek Kıbrıs Türklerinin mukavemetini kökünden yok edip Rumlarla işbirliği yapmak isteyenler vardır. Sağ yumrukları havada komünistler diyerek yine kendi kardeşlerinin üzerine yürümek isteyenler vardır. Biz, ne sol yumruk havada, ne sağ yumruk havada, iki elle milli davasına Atatürkçü bir yoldan sarılmış olan dava adamlarıyız".

Biz, milli heyecan, milli nutuk, Sakarya türküleri, istemeyiz diyenlerin karşısında milli heyecanı Atatürkçü gençliğin bünyesinde daha da heyecanlı hale getirecek, Türklüğün bayrağını daima şerefle koruyacaktır."

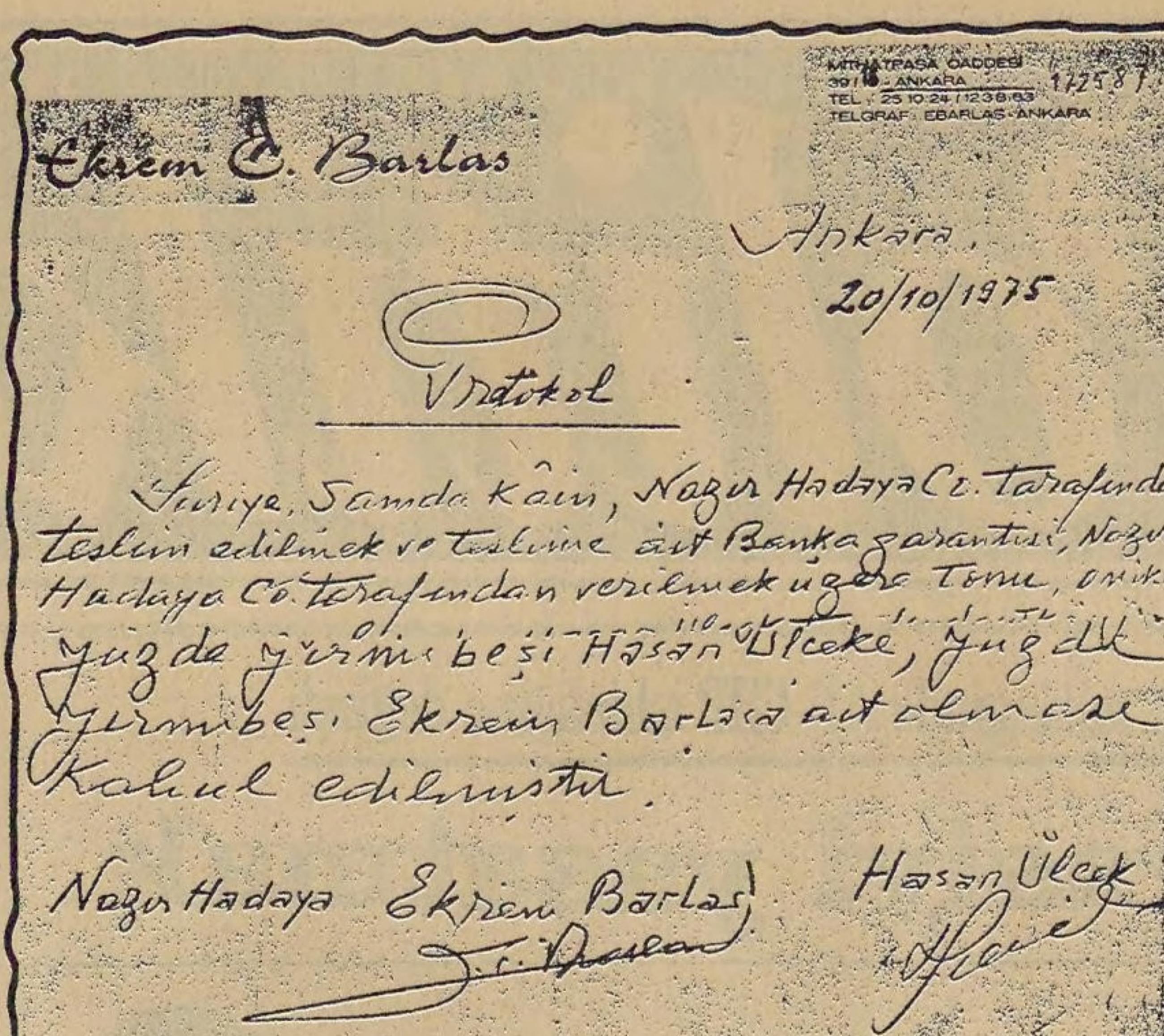

MİTHATPAŞA CADDESİ
39/10 - ANKARA
TEL: 25 10 24 / 12 38 83
TELGRAF: EBARLAS-ANKARA
172587

Ekrem C. Barlas

Ankara.
20/10/1975

Protokol

Suriye, Şamda kâin, Nazır Hadaya Co. tarafından teslim edilmek ve teslime ait Banka garantisi, Nazır Hadaya Co. tarafından verilmek üzere Tonu, oniki yüzde yirmibeşi Hasan Ülçeke, yüzde yirmibeşi Ekrem Barlasa ait olması kabul edilmiştir.

Nazır Hadaya Ekrem Barlas Hasan Ülçek

Protokolün fotokopisi

Petrokok

(Baştarafı 1. de)

şının sağlanması halinde ise, 12.50 dolarlık ilk fiyat ile yeni fiyat arasındaki farkın belirtilen oranlarda paylaşılması öngörülüyor. Protokolde, fiyatın yükseltilmesi, "ton başına yapılacak zam" olarak ifade ediliyor. Ancak, ilgililerin belirttiğine göre söz konusu "zam" mın dünya fiyatlarındaki artışla bir ilgisinin bulunması olanağı yok. Dünya fiyatlarındaki genel bir artıştan dolayı, bir yabancı firmanın, fiyat artışının yüzde 50'sini komisyon olarak ödemesinin ekonomi kuralları ve ticari uygulamalarla bağdaşmadığı belirtiliyor.

Ekrem Barlas'a vekâleten Celal Barlas tarafından kaleme alınan ve Nazır Hadaya and Co.'ye gönderilen 5 Ağustos 1975 tarihli bir mektupta ise, Ekrem Barlas'ın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı müsteşarı ve müsteşar yardımcısı ile konuyu görüştüğünü ve "satın alma kararı" aldırdığı ve bu kararı "hemen orada TKİ Genel Müdürlüğüne tebliğ ettirdiği" kaydediliyor.

4 Ağustos 1975 tarihli mektup ile 20 Ekim 1975 tarihli protokolün metinleri aynen şöyle:

"Ekrem C. Barlas
Hasan Ülçek
Karaköy- Aslan Han

Mithat Paşa
Cad 39/10
Ankara, Tel: 251024/
123883, Telgraf E. Barlas
Ankara,

Sn. Nazır Hadaya and Co.
Dauwishiel St.
P.O. Box 868
Damascus
Suriye

Ankara 5 Ağustos 1975

Sayın Nazır Hadaya Beyefendi,

4 Ağustos 1975 tarihindeki telefon görüşmemizin teyidi mahiyetinde olan bu mektupla bir kere daha, Sn. Ekrem Barlas'ın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı müsteşarı ve müsteşar yardımcısı ile görüşerek "Satın alma kararı" aldırdığını ve bunu hemen orada Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğüne tebliğ ettirdiğini ve gene Sn. Genel Müdür Kutluhan Çinbay ile görüştüklerini ve Bakanlar Kurulu kararı alındıktan sonra da sizin Ankara'ya davet edilerek şeref vereceğinizi tekrar bildirmekten memnunluk duymaktayız.

Ekrem C. Barlas'a
vekaleten
Celal Barlas"

Protokol

Suriye, Şam'da Kâin, Nazır Hadaya Co. tarafından teslim edilmek ve teslime ait Banka garantisi Nazır Hadaya Co. tarafından verilmek üzere tonu on iki buçuk dolar olarak, Hasan Ülçek tarafından Kömür İşletmelerine teklif edilen petrol kokunun yüzde iki komisyonu Türkiye Kömür İşletmelerine yapılan teklifte dercedilmişti. Bu Komisyonun (yüzde iki) yarısı Hasan Ülçek'e, yarısı da Ankara'daki muamele ve işleri takip etmiş ve edecek olan Ekrem Barlas'a ait olması kabul edilmiştir. Bu tarihten sonra petrol koku ton fiyatında yapılacak zammın yüzde ellisi, Nazır Hadaya Co.ye, yüzde yirmibeşi Hasan Ülçek'e, yüzde yirmibeşi Ekrem Barlas'a ait olması kabul edilmiştir.

Nazır Hadaya Ekrem Barlas Hasan Ülçek

TÜRK-İŞ

de şöyledir:

Madde 5

Türk-İş siyasi partiler karşısında mutlak bağımsızlığını korur.

Siyasi partilerle organik bağ kuramaz. Türk-İş kendi ilke ve amaçlarını, tahakkuk ettirmek için demokratik kurallara inanan her hangi bir siyasi partiyi destekler veya böyle bir parti kurulmasına öncü olur.

Desteklemenin şekil ve şartlarıyla kuralları Türk-İş Genel İcra ve Yönetim Kurullarının ortak toplantısında karara bağlanır.

TBMM seçim kararı aldıktan sonra bir hafta içinde kurulların üye tam sayısının iki bölü üç çoğunluğuyla karar alınır. Bu karar alınmazsa Genel Kurul'u olağan üstü toplantıya çağırır."

Genel Kurul Tadil Komisyonunu hazırladığı raporu üzerinde görüşmeksizin aynen kabul ederek, daha önce 24 olan Yönetim Kurulu üye sayısını her kuruluşun en az 1 üye ile temsil edilmesi kaydıyla 36'ya çıkarttı.

Miting

(Baştarafı 1. de)

Nasıl sen Kurtuluş Savaşında gücünü halktan aldınsa, biz de özgürlük ve demokrasi mücadelemizde, faşizme karşı mücadelemizde, barışçı uğraşımızda gücümüzü halktan alıyoruz ve alacağız. Onun için yenilmedik ve yenilmeyeceğiz. Onun için zafere erişeceğiz".

CHP-AP İŞBİRLİĞİ

CHP mitingine, çeşitli kuruluşlar ve bu arada DİSK de halkla birlikte katıldı. Mitinge konuşmacı olarak yalnız CHP lideri Ecevit katıldı. Ecevit'in "AP-CHP işbirliğinden "söz etmesi kalabalığın tepkisiyle karşılaştı. Ecevit, artan tepki üzerine şunları söyledi:

"Tepkinizi anlıyorum, ancak AP ile demokrasinin esenliği bakımından işbirliği yapabiliriz, bunun için bazı şartlarımız vardır. AP öncelikle eşkiyanın elinden elini çekmelidir. Faşist yoldan uzaklaşmalıdır. Demokrasiyi benimsemelidir. Bu koşullar altında işbirliğinden söz edilebilir. Ancak, AP soyguncunun yanında olduğu sürece; eşkiyanın savunucusu olduğu sürece, hiç bir zaman AP-CHP hükümetinden söz edilemez."

ÖLDÜRÜLENLERE SAYGI

Ankara'da düzenlenen mitinge, öldürülen gençlerin anaları, babalarıyla yakınları da katıldılar. Ecevit, mitingi açarken, "hangi görüşte olursa olsun, cephe iktidarınca öldürülen gençlerin anısı için sizi saygı duruşuna davet" ediyorum diyerek, saygı duruşundan sonra konuşmasına başladı. Ecevit, on binlerce kişinin "faşizme ölüm, halka hürriyet, katil iktidar, katil iktidar" şeklindeki temposu arasında sözlerine başlarken "faşist iktidarın sokağa saldıkları tarafından öldürülen gençlerin anaları ve babaları kürsünün önünde duruyorlar. Onları saygıyla selamlarım" dedi. Ecevit, konuşmasında eşkiyanın iktidarca desteklendiğini bildirdikten sonra "bu meydanda şimdi faşizme karşı direnen halkın sesi yükseliyor, yükselecektir" dedi.

İran

(Baştarafı 1. de)

lerin Türk kamyonları için yüksek transit ücretleri koyacağı konusunda uyarıda bulunduklarını" bildirdi.

Meskadi'ye göre, Yugoslavya, 1 Mayıstan itibaren her Türk kamyonundan 400 dinar geçiş ücreti alacak. Halen Türk kamyonları Yugoslavya'dan parasız geçmekte.

Meskadi, dört Avrupa ülkesinin, transit ücretlerinin tek taraflı olarak arttırılmasından dolayı duydukları endişeleri Türk yetkililerine bildirdiklerini, Uluslararası Taşımacılık Birliği üyelerinin İran'a gönderilecek mallar için başka transit yolları bulmak amacıyla toplantılar yaptıklarını söyledi.

(ANKA)

Bozbeyli

(Baştarafı 1. de)

ğını, TRT'nin de partizan hesaplar içine sokulduğunu ileri sürdüğü demecinde, özetle şunları söyledi:

"Şimdi üniversite çevreleri yeni bir teşebbüse girdiler. Üniversite yöneticileri, sayın Süleyman Demirel'le sayın Ecevit'i barıştırmak istiyorlar ve karşılıklı işbirliğine davet ediyorlar. Bu, gerçekten ibret verici bir tablodur. Demek ki, bu memlekette iki lider küserse, millet tedirgin olacak, iki lider barışırsa ve işbirliği yaparsa millet huzura kavuşacaktır.

Türk milletinin kaderi bu olamaz. Pakistan'da iki liderin kavgası, Pakistan'ı ikiye böldü. Türk milleti buna asla fırsat vermeyecektir. Vatandaş kavga seyircisi değildir. Herkes kendi evinde ve kendisinde huzur istiyor. Vatandaşın birbiriyle kavgası yoktur."

Kissinger

(Baştarafı 1. de)

takdir ediyorum. Ancak, ABD'nin her türlü çabayı göstereceği konusunda daha önce verdiği garantilerin ışığı altında, Türkiye ile yaptığı anlaşmanın Kıbrıs sorununa çabuk ve adil bir çözüm getirmesine nasıl yardım edeceği bakımından Amerikan hükümetinin görüşlerini bilmek isterim. Cevabınızın, hükümetinin, politikasını saptamasında yardımcı olacağına inanıyorum."

Kissinger, Bitsios'un mektubuna aynen şu karşılığı verdi:

"Doğu Akdeniz ve özellikle Ege denizinde meydana gelen anlaşmazlıklarla ilgili karar konusunda davranışımızı soruyorsunuz. Size bir daha tekrarlamak isterim ki, bu anlaşmazlıklar ABD'nin politikasında eski yerini muhafaza etmektedir. Bundan dolayı, ABD, sorunlara askeri bir çözüm aranmasına kendi payına etkin biçimde karşı çıkacak, böyle bir yola gidilmesini önlemek için büyük çaba gösterecektir.

"Kıbrıs konusunda şunu bir daha belirtmek isterim ki, ABD, bu konuda çabuk ve adil bir çözüm bulunması için eski yükümlülüklerini devam ettirmektedir. Birleşmiş Milletlerde yaptığım konuşmada söylediğim gibi, Kıbrıs'ta bugünkü bölücü sınırlar sürekli olamaz. Bundan dolayı adil bir toprak düzenlemesi zorunludur. Kıbrıs sorununa, adanın bağımsızlığını, özerkliğini ve toprak bütünlüğünü muhafaza edecek bir çözüm bulunması için çabanızı etkin olarak sürdürmek kararındayız.

"Türkiye ile ABD arasındaki savunma ilişkilerine gelince, Washington'a gelerek, konuyu benimle ayrıntılı biçimde tartışmanızın yararlı olacağına inanıyorum. İki tarafı ilgilendiren diğer konuları da tartışma fırsatı bulursam, sevinirim. Bu münasebetle, iki ülkenin yararına olacak ve doğu Akdeniz'de barış ve güvenliğin sürdürülmesine yardım edecek yeni bir Amerikan-Yunan Savunma İşbirliği anlaşmasının esasları üzerinde görüş birliğine varabiliriz."

(ANKA)

On iki yıl önceki bir yazı

TAŞ

Çetin Altan

Deliye dönmek iyi bir şeydir. Çünkü deli, deliye dönemez. Deliye dönmek için önce akıllı olmak gerekir. Ben de deliye döndüğüm için seviniyorum. Tümden deli değilmişim de deliye dönebiliyormuşum diye ...

Niye deliye döndüm biliyor musunuz? Çoktandır yanaşamadığım bir cesareti gösterip, kitaplarımı yeniden düzenlemeye kalktığım için... Ayrıca kitap düzenlemekten anlayan uzman arkadaşlar da buldum. En az üç ay gerek diyorlar. Zaten çalışır olmaktan çoktan çıkmış bir kitaplık, üç ay sonra çalışır olacak.. Bir de öğüt verdiler. Kitaplarımın üstüne koyboyların sığır damgalaması gibi adımın mührünü basmalıymışım. Bu tür kitaplıklar, sahipleri ölünce kentin büyük kitaplıklarına kaldırılıyormuş. Benimki de böyle bir kitaplığa armağan edilince, hiç değilse anım ölümsüz oluyormuş.

Bir kitaptayfununun gerçekten insanı deliye döndüren hengamesi ortasında yığınla kupürler, mektuplar, resimler geçiyor elime. Kimi şuraya tıkılmış, kimi buraya... Atmaya kıyamıyorsun, saklamak için de gerekli düzeni bir türlü kuramamışsın. Sonra düzenlerim deyip bir tarafa sokuşturmuşsun.

1964'de yazdığım bir yazının kupürünü buldum. Öğle dalıp okudum. Aslında yazıyı bir gazete iktibas etmiş. Kupür o gazetenin. On iki yıl önceki bir yazı. Bana pek eskimemiş geldi. Şunu bir daha yayınlayayım dedim. Yayınlıyorum. Bakalım siz nasıl bulacaksınız.

"AÇIP DA BAKIN GÖZÜNÜZÜ

Bu hürriyet denilen âb-ı hayat, şu insan sevgisi, şu dostluk, şu bütün endişelerden uzak rahatlık ve yaşama aşkı ne güzel şey..

Bakıyorum da İstanbul'un o tertemiz kahvelerine, sevincin ışıkları yanıyor camlarında, çerçevelerinde. Her birinde en Arjantin tangoları, napolitenler, Fransız şarkıları... Erkekler alabildiğine dinç, kadınlar alımlı...

İstediğin lafı konuş arkadaşınla, ne kimse dinler lafını gizlice, ne aklından bir şüphe geçer duyan olursa başım belâya girer mi diye ...

Sinemalarda en yeni filmler.

Kitapçı dükkânlarında aradığın her kitap ne yasaklığı var, ne tehlikesi...

Seviyor musun sev sevebildiğin kadar, elele tutuş, gez dolaş, otur bir parkta yan yana...

Ne kimse çevirir de bakar başını, ne ıslık çalınır, ne bekçi gelir koşaraktan şehrin namusu payimal oldu diye...

Dairelerde kimse kovulmaz kapıdan. Hiç bir memur eğik değildir müdüre karşı ve müdür bayramda önce hangi Genel Müdür Muavininin elini öpeceğini düşünmez.

Yok şu İstanbul gibi şehir.

Bir Köprü ki şehirin üzerinde, Galata'dan Beyazıt'a... Altında Haliç görünür, güzel gözler menevişi... Bir Tünel ki Boğazın altında, bastı mı gaza, yüz yirmiye çıkar da ibre öyle geçersin Avrupa'dan sultanlar diyarı büyük Asya'ya...

Vaktiyle dilenciler varmış da, avuç açıp dilenir, torbalarına kapı kapı dolaşıp ekmek toplarlarmış diye okurlar çocuklar masal dergilerinde...

Ve sorarlar annelerine:

-Anlatsana kuzum nasılmış o dilenciler?

Ve anneler cevap verir:

-Büyük babam hatırlardı, görmüş çocukluğunda... Üstü başı yırtık bırtık, ayakları çıplak ve pislikler içinde...

Bu İstanbul gibisi yoktur dünyada. Evler sağlam, bir boyda... Anıtlar güneşten birer taçtır meydanlarda...

Yollar geniş mi geniş... Tenha bulsan okşayasın gelir usulcacık elinle. Sular sıcağıyla soğuğuyle akar musluklardan... Metrolar şehrin altında birer yıldırım karıncası.

Kıyafetler dünyanın en biçimlisi.. Müzelerde görülür bereyle çarşaf, tesbih ve takunya... Bir de ibrik altında küçük bir not

"Üç yüz yıl önce kullanırlarmış bunları, ölüm korkularını mutlu bir rüyada avutmak için."

İstanbul canların canı şehir...

Bir heykel durur Pendik'te... Vaktiyle biri fabrika yapmaya kalkmış da buraya, insafsızlığını unutmamak için dikmişler oraya. Şehrin gençleri gidip gidip hayretle bakarlar Neron'u seyreder gibi...

İstanbul, insanı insan olarak Arz'a tanıtan şehir.

Övünür yeryüzünün bütün dimağ taşıyanları bu şehri gördükçe:

-Bu kadarı gelmiş geçmiş tarihler için de asla olamamıştır, diye...

Minicikler oynarlar parklarda... Kimsesizlik bir bilinmez kelime ki silinmiş lügatlardan...

Bir fırın durur uzaklarda, büyük bacalı. Kimsenin görmediği pislikler yanar orda.

İstanbul, Fatih yadigârı... İstanbul insanların diyarı... İstanbul'un yazı, İstanbul'un baharı... Ne güzel, ne kıyak, ne harika denmez bakınca ihtişama; ne, İstanbul deniz, öyledir İstanbul'un lâkabı...

....

Ya öyledir."

AP demokrasiyi

(Baştarafı 1. de)

si gitmemiştir ve gitmeyecektir. Faşizmi getirenler halkın demokratik gücüne yenilip gideceklerdir ve özgürlükçü demokrasi yurdumuzda egemen olacaktır. Demokrasiyi ve demokratik hukuk devletini içerden ele geçirerek yıkmek isteyenler, bütün olanaklarını birleştirmişlerdir, bütün güçlerini ortaya koymuşlardır. Fakat bu demokrasi düşmanlarının son çabasıdır, bu çaba da yenilgiye uğrayacaktır ve demokrasimiz esenliğe çıkacaktır.

"TRT İŞGAL EDİLMİŞTİR"

Devletimiz ve demokrasimiz büyük ve çetin bir sınavdan geçiyor. Hükümet, Anayasa kuruluşlarından ancak birini, TRT'yi işgal edebilmiştir. Onun dışında bütün anayasal kuruluşlar, o arada bağımsız adalet, özerk üniversiteler, dirençlerini sürdürüyorlar. Devlet dairelerine yerleştirilen silahlı eşkiyanın tehditlerine, hükümetin baskılarına rağmen, sürülmeyi göze alan pek çok kamu görevlisi devlete sahip çıkmağa uğraşıyor. Birçoğu büyük sermayenin ve siyaset eşkiyasının kapıkulları olmayı reddediyor. Hükümetçe desteklenen eşkiyanın saldırılarına uğrayan, görevini dürüstçe ve insanca yaptığında sürülebileceğini bilen polisin büyük bir bölümü, hâlâ vurguncuların ve sokaklarda adam vurduranların kolluk gücü olmayı reddediyor. Meslek kuruluşları, demokratik dirençleri cesaretle ve sorumluluğun verdiği olgunlukla sürdürüyorlar.

"CHP BARIŞÇIDIR"

Cumhuriyet Halk Partisi, demokrasi kurallarının tümüyle dışına çıkan Cephe Hükümeti karşısında halkla birlikte ve bütün bu kuruluşların yanında, demokrasi mücadelesine yeni bir etkinlik kazandıracaktır. Demokrasi kuralları dışına çıkmadan yürütecektir mücadelesini. Barışçı tutumunu bırakmadan yürütecektir. Yalnız kendi hakları ve özgürlüğü için değil, kendisinden ayrı düşünenlerin de hakları ve özgürlüğü uğrunda mücadele edecektir. Fakat hangi düşüncede olursa olsun, silahlı eyleme başvuranların veya ülke bütünlüğünü sarsmağa kalkışanların karşısında yer alacaktır.

"KAPIKULLARINDAN HESAP SORACAĞIZ"

CHP, ilk seçimlerde iktidar adayı olan partidir. Vurgunculara ve siyaset eşkiyasına kapukulluğu yapan tüm görevlilerden, iktidara geldiğinde hesap soracaktır. Görevini dürüstçe ve Anayasa doğrultusunda yaptığı için sürülen, cezalandırılan tüm kamu görevlilerine ise haklarını geri verecektir. Okullardan atılan binlerce öğrencinin okuma hakkını yeniden sağlıyacaktır.

Doğu Anadolu'nun milliyetçi ve yurtsever halkına "Türk müsün, değil misin" diye sorarak baskı yapan, yurttaşlarımız arasında ayrım gözeten bir takım görevliler, bizim gözümüzde, "halklar" edebiyatını yapanlardan farklı değildir. İkisi de çok uluslu sermaye emperyalizminin tertiplerine alet olarak Türk ulusunun birliğini yıkmağa uğraşmaktadır. Biz Atatürk miliyetçileriyiz. Atatürk milliyetçiliği kafa tasına değil, kafa yapısına bakan, kafanın dışına değil içine bakan milliyetçiliktir. Biz, demokrasi kuralları içinde kalan ve barışçı yöntemlerin dışına çıkmayan her kuruluşla, bizim sağımızda da solumuzda da olsa demokrasiyi korumak için işbirliği yapmağa hazırız. Ama milletimizi bölmek, halkı birbirine kırdırmak isteyenlerle, demokrasiyi yıkmağa kalkışanlarla işbirliği yapamayız.

O arada, AP eğer bizimle demokrasiyi yaşatmak için işbirliği yapmak isterse, silahlı siyaset eşkiyasının elinden elini çekmelidir. AP ile belli koşullar gerçekleşirse, demokrasiyi yaşatmak için işbirliği yapabileceğimizi söylememiz yanlış anlaşılmasın. Türk toplumunun eğilimlerine, özlemlerine bugünkü kadar ters düştüğü ve soygun düzenine bekçilik ettiği sürece AP ile hükümet ortaklığını düşünemeyiz. Fakat her zaman söylediğim gibi şiddete karşı çıkması ve anayasamızın öngördüğü demokrasiyi benimsemesi durumunda demokrasiyi birlikte kurtarmamız çok kolaylaşabilir.

DEVLET SEKTÖRÜNDEKİ SÖMÜRÜ

Cumhuriyet Halk Partisi, iktidara geldiğinde, büyük sermayenin sızamayacağı ve yozlaştıramayacağı bir halk sektörü kuracaktır. Ve kamu iktisadi kuruluşlarında özyönetimi uygulayacaktır. Böylelikle Türkiye faşistlerin, partizanların, sömürücülerin sultasından kurtulmuş, gerçek bir halk iktidarına kavuşmuş olacaktır. Demokrasimiz, Batı ülkelerindekinin de ötesinde gerçeklik kazanacaktır. İşçi örgütleri, eğer isterlerse, daha CHP iktidara gelmeden, devlet sektöründe özyönetime doğru adımlar atabilir ve devlet sektörünü partizanlık baskısından, siyaset eşkiyasından, büyük sermaye sömürüsünden kurtarabilir. Bu yönde en büyük ödev, daha çok devlet sektöründe örgütlenmiş olan Türk-İş'e düşmektedir. Önümüzdeki toplu sözleşme döneminde sendikaların bunda ısrar etmeleri, halkımızın demokratik mücadelesine büyük güç katacaktır."

Emekli işçiler

(Baştarafı 1. de)

parlamentoya sevk edildiğini belirtti.

CGP Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre, Feyzioğlu konuşmasında şöyle dedi:

"Emekli işçiler ile işçilerin dul ve yetimleri de, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Kurulu'nda temsil edilecekler dir. Kendileri ile ilgili olan başlıca kurumun yönetiminde, bu kuruma yıllarca prim ödemiş insanların söz sahibi olmaları gereklidir. Bunlarla ilgili tasarıyı parlamentoya verdik."

Metin Toker

(Baştarafı 1. de)

masını isteyen bir adam ararsanız, sonunda beni bulursunuz. Bütün dünyada Sovyet Başbakanı Kosigin'in tek başına kabul edip demeç verdiği ilk gazeteci benim. Şimdiye kadar Kosigin veya Brejnev'in başka Türk gazetecisini kabul ettiğini bilmiyorum."

Toker, programda, Nazilerin Sovyetler Birliğindeki mezalimine ilişkin film ve slayt gösterememesinin nedenini, TRT arşivinin zayıflığına bağladı. "Size ödenecek büyük meblâğlardan söz edildi" sorusu üzerine ise, "kimse ile meblâğ görüşmedim" dedi.

Washington'un Sovyetler'i uyarmak istediği belirtiliyor

Ford yönetimi Yugoslavya'ya en geliştirilmiş silahlardan vermek istiyor

WASHİNGTON- "İnternational Herald Tribune" gazetesinin, Sonnenfeldt Doktrini hakkındaki açıklamalarıyla adlarını dünya kamuoyuna duyuran ünlü yazarları Rowland Evans ile Robert Novak, Amerika'nın Yugoslavya'ya geliştirilmiş silahlar satmak ve askeri yardım yapmak için harcadığı çabaların askeri açıdan çok, politik açıdan büyük önem taşıdığını belirttiler.

Evans ile Novak'a göre, Ford yönetimi Yugoslavya ile bir askeri yardım anlaşması imzalamak için ısrarlı bir acelecilik göstermekte ve Belgrad'a en geliştirilmiş silahlardan vermeyi istemekte.

Amerika'nın Yugoslavya'ya vermek istediği silahların en geliştirilmişi, tanklara karşı kullanılan "TOW" güdümlü füzeleri. Bu füzeler şimdiye kadar tanklara karşı kullanılmak üzere imal edilmiş silahların en etkilisi olarak biliniyor.

Evans ile Novak'ın konuya ilişkin yazıları şöyle devam ediyor: "Önemli olan Amerika'nın Yugoslavya'ya silah vermesi değil, böyle bir karar alması. Amerikalı yetkililer böylece Moskova ve müttefiklerine, Amerika'nın Yugoslavya'yı terketmek niyetinde olmadığını göstermek ve bunu geniş çaplı bir yardım programı ile somut biçimde ortaya koymak istemektedir. Sovyet yetkilileri kuşkusuz durumun farkındadırlar. Aslında, Moskova'nın Tito hayatta iken Yugoslavya'ya karşı harekete geçeceği söylenemez. Buna karşılık Mareşal Tito'nun 84 yaşında olduğu hatırlanacak olursa, Sovyetler'in ileriye ait bazı planlar yaptığı düşünülebilir. Amerika ise bu tür planlardan vazgeçilmesi için uyarısın yapmıştır."

Sovyetler Birliği'nin Yugoslavya hakkındaki planlarından kuşku duyulamayacağını belirten ünlü yazarlar Evans ile Novak'ın yazıları şöyle devam ediyor: "Yugoslavlar da Moskova'nın kendileri hakkındaki niyetlerini bilmektedirler. Sonnenfeldt Doktrininin açığa çıkması üzerine Belgrad yöneticilerinin kapıldıkları telaş unutulmamıştır. Amerika şimdi bir yandan Belgrad'a güvence vermek, bir yandan da Sovyetler'i girişimlerinden caydırmak istemektedir."

(Politika-Dış Haberler)

FRANSA'DA ÖĞRENCİ EYLEMLERİ SÜRECEK

PARİS-Perşembe günü Fransa'nın çeşitli kentlerinde gösterilerde bulunan ve polisle çatışan üniversite öğrencileri, önümüzdeki salı ve çarşamba günleri de eylemlerine devam edeceklerini açıkladılar.

Yüksek okul öğrencilerinin tepkilerine hedef olan üniversite reformunda değişiklik yapmayı reddeden hükümetin Eğitim Bakanı Bayan Saunier-Seité, sol eğilimli Fransız Öğrenci Birliği'nden bir heyetle görüşmesine rağmen, bu konudaki görüşmelere devam edilmesi yolunda bir karardan başka bir şey elde edilemedi.

Birlik Başkanı, "Eğitim Bakanının umursamazlığı karşısında öğrenci eylemlerinin sorumlu bir şekilde devamı çağrısında bulunuyoruz" dedi.

Hükümetin reform tasarısı, son yıllarda üniversite mezunları arasında başgösteren işsizliğin önlenmesi için daha "mesleğe yönelik" derslere ağırlık verilmesini öngörmekteydi.

Sol eğilimli öğrenciler ise, bunun, yüksek eğitimi özel sektörün denetimine sokulması anlamını taşıdığını ileri sürmekteler. (Politika-Dış Haberler)

B. Alman Başbakanı Schmidt, İtalyan iktidarını eleştirdi

HAMBURG-Batı Alman Başbakanı Helmut Schmidt, İtalya'nın iktidar partisi Hıristiyan Demokratları yetersiz bir yönetim göstererek ülkelerinde bir iktidar boşluğu yaratmakla suçladı.

Bir televizyon mülakatı sırasında İtalya'daki azınlık hükümetini eleştiren Schmidt, bir gazetecinin, Sovyetler Birliği'nin Batı'daki iktidar boşluğundan yararlanarak müdahalede bulunup bulunamayacağı sorusuna, "Avrupa'daki bir iktidar boşluğu değil, Batı Avrupa'da bazı ülkelerde yönetim yeteneksizliğinin yarattığı bir boşluk söz konusudur" şeklinde cevap verdi.

Schmidt, "Eğer 'boşluk' kelimesi doğruysa, o zaman bu kelime Avrupa'nın bütünündeki boşluktan ziyade belirli ülkelerin iç politikası sonucu ortaya çıkmış bir boşluğu kastetmektedir" dedi. Schmidt'e göre, "Bugünkü Avrupa'nın zayıflığı bazı hükümetlerin zayıflıklarının" neticesidir.

Schmidt; Avusturya, Almanya ve İskandinav ülkeleri gibi Sosyal Demokrat yönetimlerin bulunduğu yerlerde kaydedilen sosyal ilerlemelerin, komünist partilerin güçlenmesine izin vermediğini de kaydederek, "eski davranış biçimlerinin şiddet ve zorbalık ile korunduğu, Portekiz, İspanya ve İtalya ile bir ölçüde De Gaulle'ün damgasını yemiş olan Fransa'da Komünist Partilerin önem kazandığı"nı belirtti. (I. Herald Tribune)

Çin, dış politikasını nükleer tehditle yürütmeyen tek ülke

■ SON 11 YILDA ABD 278, SOVYETLER 167 ÇİN İSE SADECE 18 NÜKLEER DENEME YAPTI. PEKİN YÖNETİMİ NÜKLEER SİLAH ÇALIŞMALARINI BİLİNÇLİ OLARAK FRENLİYOR VE SAHİP OLDUĞUU GÜCÜ-ULUSLARARASI İLİŞKİLERİ DÜZENLEMEDE KULLANMAKTAN KAÇINIYOR.

WASHİNGTON- Yabancı gözlemciler, dünyanın nükleer silahlara sahip ülkeleri arasında sadece Çin Halk Cumhuriyetinin, bu silahlardan dış politikasını yürütmekte yararlanmadığını ve Çinli yetkililerin nükleer deneylerle silah yapımına gereken ağırlığı kasıtla olarak vermediklerini belirtmekteler.

Aynı konuda ayrıntılı bir yorum yayınlayan "İnternational Herald Tribune" gazetesi, yabancı gözlemcilerin bu ifadelerini doğruladı ve Çinlilerin, yıllardır kasıtlı olarak nükleer çalışmalarını yavaşlattıklarını ileri sürdü.

"İnternational Herald Tribune" gazetesinin yorumu şöyle devam ediyor: "Çin Halk Cumhuriyetinin bir nükleer güç haline gelmesi, Pekin yöneticilerinin izlemeyi gelenek haline getirdikleri ılımlı ve akılcı dış politikayı tehlikeye sokacak yerde, daha da pekiştirdi. Çinliler, nükleer silahları geliştirdikten sonra, soğukkanlı ve her türlü saldırganlıktan uzak dış politikalarında daha da kararlı hale geldiler. Oysa başlangıçta, nükleer bir güç haline gelmenin Pekin yöneticilerini saldırgan bir politika izlemeğe iteceği sanılmaktaydı."

ŞANTAJDAN KAÇINIYORLAR

Çin Halk Cumhuriyetinin 11 yıl ince dunyanın nükleer, güçleri arasına katıldığını belirten "International Herald Tribune" gazetesine göre, Pekin yönetimi aradan geçen süre içinde, bir kez bile komşularını elindeki bu güçle tehdit etmedi ve isteklerini kabul ettirmek için nükleer şantaja başvurmadı. Bunun uluslararası ilişkilerde başka bir örneğinin bulunmadığını hatırlatan gazete, Pekin yönetiminin ileride tutumunu değiştireceğini gösteren işaretlere rastlanmadığını da kaydetti.

Gene "İnternational Herald Tribune" gazetesine göre, Çinli yöneticiler nükleer çalışma programlarını yavaşlatmış bulunuyorlar. Halen Çin'de pek az kişinin nükleer silahlardan bahsettiğini belirten gazete, Pekin yönetiminin tutumunun yabancı ülkelerde şaşkınlık yarattığını da açıkladı.

DENEY YAPMIYORLAR

Çin Halk Cumhuriyeti 1964 yılından bu yana geçen dönemde 18 nükleer deneme yaptı. Uzmanlar, istense, Pekin yöneticilerinin çok daha fazla sayıda deney yapılmasını sağlayabileceklerini de belirtmekteler. Örneğin aynı dönem içinde Sovyetler Birliği 167, Amerika ise 278 deneme yaptı.

Askeri gözlemciler Çin'in nükleer başlıkları taşıyacak füzelerle ilgili programlar üzerindeki çalışmaları gevşettiklerini de belirtmekte, halen Pekin'in elinde, denizden atılabilecek cinsten nükleer füzeler bile bulunmadığını ifade etmekteler

(Politika-Dış Haberler)

Hindistan nüfus kontrolü için evlenme yaşını 21'e çıkarıyor

YENİ DELHİ -Hindistan merkezi hükümeti ülkenin hızla artmakta olan nüfusunu frenlemek için iki yeni tedbir daha getirdi. Bunlardan birincisi evlenmek için asgari yaşı 18'den 21'e çıkarırken, ikincisi, gönüllü olarak kısırlaştırılmaya razı olanlara ödenecek teşvik primini yükseltiyor.

Sağlık ve Aile Planlama Bakanı Karen Singh'e göre, "nüfus patlaması kaydedilen ekonomik ilerlemenin meyvelerini silip süpüren bir boyuta erişmiştir".

Patlamanın önünü almak için zaman faktörünün çok önem taşıdığını belirten Bakan, kısırlaştırmayı zorunlu kılacak bir federal yasanın çıkarılmasını engelleyen tek nedenin ülkenin birçok yerinde konu sağlığı tesislerinin yeterli olmaması olduğunu söyledi.

Singh, bir eyalet hükümeti üç çocuktan sonra kısırlaştırmayı yasal hale getirmek istiyorsa buna bir itirazları olmadığını da yineledi. (New York Times)

Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğünden

1-Ordu-Merkez İmam Hatip Okulu Kalorifer Tesisatı işi 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2-İşin keşif bedeli (600.000.-TL.) liradır.

3-Eksiltme Ordu Sahil Caddesi Bayındırlık Müdürlüğünde İl İhale Komisyonunca 28/4/1976 Çarşamba günü saat 16.00.da yapılacaktır.

4-Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak Bayındırlık Müdürlüğünde görülebilir.

5-Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:

A-(27.750) liralık geçici teminatını,

B-1976 Yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası Belgesini

C-Müracaat dilekçeleriyle birlikte verecekleri eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olup Yapı Araçları bildirisi, sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan Mali durum bildirileri, teknik personel bildirisi, Taahhüt bildirisi, Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (H) Gurubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir Müteahhitlik karnesini ibraz suretiyle Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları eksiltmeye girme belgesini teklifle birlikte zarfa koymaları lâzımdır.

6-İstekliler teklif mektuplarını 28/4/1976 Çarşamba günü saat 15.00'e kadar makbuz karşılığında İhale Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.

7-Eksiltmeye girme belgesi alınması için son müracaat tarihi 26/4/1976 Pazartesi günü mesai saati sonuna kadardır.

Telgrafla müracaatlar ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilân olunur. *(Basın: 14040-700)*

T.C. Köy İşleri Bakanlığı

Yol. Su ve Elektrik İşleri Genel Müdürlüğünden

1- Aşağıda yazılı malzemeler 2490 sayılı kanunun 31. maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Sıra No.	Malzemenin Cinsi	Miktarı	bedeli	Geçici teminatı	Şart. Be.	İHALENİN Tarihi Saati
1-	Firkete Mili	100 adet	450.000.-	21.750.-	-	10.5.976 15.00
2-	3 Kg.lık asetilen tüpleri	415 "	1.245.000.-	51.100.-	50.-	10.5.976 15.30
3-	Akü Şarz Redresörü	20 "	220.000.-	12.250.-	-	10.5.976 16.00

2- Eksiltme, ihaleleri yukarıda gösterilen tarih ve saatlerde Ankara'da Köy İşleri Bakanlığı binasının 10. Katında YSE Genel Müdürlüğü Teknik Hizmetleri Dairesi Başkanlığında toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.

3- Şartname dilekçe karşılığında yukarıda gösterilen bedelle aynı yerden verilir. Şartname bedelinin YSE Genel Müdürlüğü adına ihale konusu belirtilerek Mal Müdürlükleri veya Defterdarlık veznelerine yatırılarak alınan makbuz aslının ve posta pulunun gönderilmesi halinde posta ile de arzu edildiği takdirde şartname gönderilir.

4- 1. sıradaki
İhaleye iştirak edecek firmalar aks ve mili imal ettiklerine dair Makina Mühendisleri Odasından kalite belgesi almış olacaklardır. Kalite belgesi ihale tarihinde geçerli olacak ve bu belgeyi ihale günü teklifleri ile birlikte ibraz edeceklerdir.
Kalite belgesini ibraz etmeyen firmalar ihaleye iştirak edemezler.
2, ve 3. sıradaki
İhaleye iştirak edecek firmalar, teklif ettikleri malzemelere ait ilgili Mühendisler Odasından alacakları Kalite belgesini veya Türk Standartları Enstitüsünden alacakları standartlara uygunluk belgesini teklif mektupları ile birlikte vereceklerdir. Bu belgeyi ibraz etmeyen firmalar ihaleye iştirak edemezler.

5- İsteklilerin, şartnamede istenilen vesaik ile geçici teminat mektup veya makbuzlarını koymak suretiyle hazırlayacakları teklif mektuplarını ihaleden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon Başkanlığına teslim etmeleri şarttır. (9. nolu oda)

6- Postadaki gecikmelerle telgrafla yapılacak tekliflerin kabul edilmiyeceği ilan olunur.

Basın:14447-763

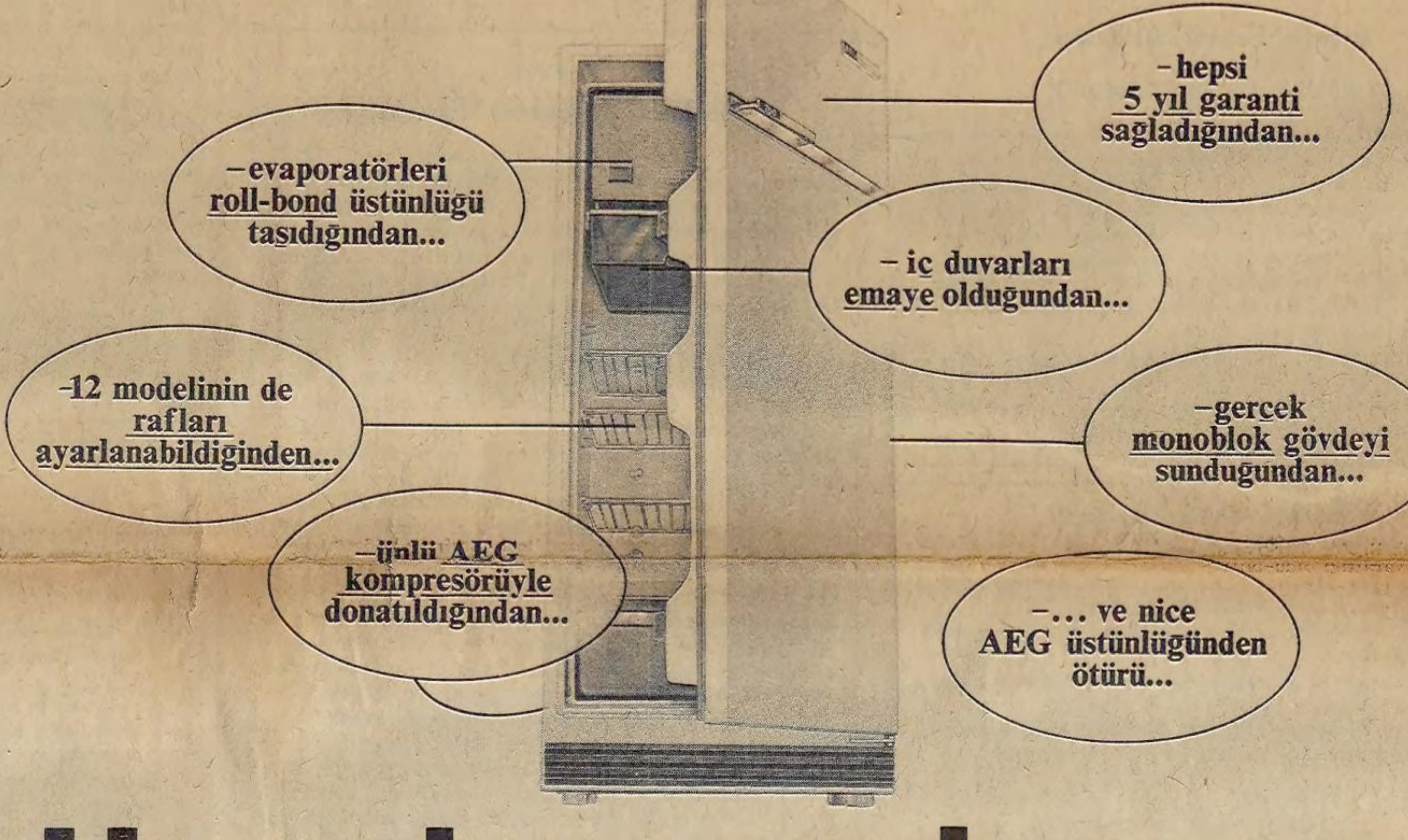

Her yılın soğutucusu AEG

Her yaz öncesinde
yeni bir "AEG hareketi"dir başlar.
AEG bayilerine gider herkes.
AEG soğutucularını görüp inceler.
Seçerler.
Ve AEG'ler, AEG'ler taşınır.
Sevgiyle yerleştirilir mutfaklara.

poliüretanlı

AEG

"birinci marka"

MAN

GSMH 0/0 8 artarak cari fiyatlarla 528,6 milyar liraya ulaştı

ANKARA-1975 yılında Gayri Safi Milli Hasıla'nın sabit fiyatlarda yüzde 8,0 oranında arttığı hesaplandı. Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından 31 Mart 1976 günü itibariyle yapılan 1975 yılına ait tahmin, GSMH'da öngörülen hedefe ulaşıldığını ortaya koydu.

Bu gelişmede sanayi sektörü büyüme hızı program hedefinin gerisinde kalmakla birlikte tarım ve hizmetler sektöründe program hedeflerinin üstüne çıkılması etkili oldu. Böylece geçmiş yıllarda olduğu gibi, 1975 yılında da GSMH'da sağlanan artış, sanayi sektöründe üretimi programda öngörülen çerçevede arttırmaktan çok, hizmetler kesimindeki aşırı gelişmeden kaynaklandı. 1975 yılında GSMH artışını olumlu etkileyen bir başka gelişme, tarımsal net hasılada ortaya çıkan büyüme oldu. Ancak bu da büyük ölçüde hava koşullarının uygunluğu gibi tesadüfî bir gelişmeye bağlı kaldı. Uzmanlar sanayi sektörünün maddî üretimdeki büyümeye dayanmayan böyle bir gelişmenin fazla sıhhatlı olmadığını ifade ediyorlar.

Sabit alıcı fiyatlarıyla GSMH, Mart 1976 tahminine göre yüzde 8,0 oranında artarak, cari fiatlarla 528,6 milyar liraya ulaştı. Gayri safi yurtiçi hasıla ise yüzde 8,8 oranında arttı.

SANAYI SEKTÖRÜNDE İZLENEN GELİŞMELER

1975 yılında GSMH'nın artış hızının GSYİH'daki artış hızının gerisinde kalması, dış kaynaklı emek ve sermaye gelirlerinin azalmasından doğdu. 1975 yılında dış kaynaklı gelirler cari fiyatlarla bir önceki yıla göre yüzde 4,3 oranında, sabit fiyatlarala ise yüzde 24,1 oranında geriledi

Sanayi sektörü büyüme hızı 1975 yılında, gerek program hedefine göre, gerekse 1974 yılına göre daha düşük bir oranda gerçekleşti. Toplam sanayi sektörü, 1974 yılında, yüzde 9,1 oranında gelişmişken bu oran 1975 yılında yüzde 8,5 oldu. 1975 yılında yüzde 11,2 oranında artması programlanmış olan toplam sanayi sektörünün temmuz 1975 tarihine göre yüzde 7,6 kasım 1975 tahminine göre ise yüzde 8,6 oranında artması beklenmektedir. (ANKA)

SÖMÜRÜYE HAYIR
GÖZCÜ
PETROL KİMYA-İŞ
ŞUBESİ

Marshall Boya ve Vernik Sanayii işçilerinin grevi devam ediyor

İSTANBUL-Marshall Boya ve Vernik Sanayii işçilerinin üç hafta kadar önce başlattıkları grev devam ediyor. Marshall işçilerinin üyesi bulundukları Petrol-Kimya-İş Sendikası yetkililerinin verdiği bilgiye göre sendika, grevdeki işçiler için vardiyalar halinde eğitim çalışmaları uyguluyor. Filmler ve projeksiyonlar kullanılarak yürütülen eğitim çalışmalarında, Türkiye ve dünyada işçi sınıfı hareketleri, sendikalar tarihi ve diğer işçi sorunları grevdeki işçilerle birlikte tartışılıyor.

(Foto:Şükrü Kaya)

İtalya'da Gayri Safi Milli Hasıla düşüş gösterdi

İtalya'nın Gayri Safi Milli Hasılasınının İkinci Dünya Savaşından beri ilk kez geçen yıl yüzde 3.7 düşüş gösterdiği bildiriliyor. İtalyan Liretinin devalüe edilmesiyle kendini daha çok hissettirmeğe başlayan ekonomik gerileme (resesyon) sonucu geçen ay 1 milyar dolarlık dış borçlanmaya gidildi. Aynı zamanda rezervlerde görülen azalmayı karşılayabilmek için Bundesbank'a ödenmiş olan 500 milyon dolar yeniden borç olarak alındı. Bu arada Uluslararası Para Fonu'ndan talep edilen 530 milyon dolar hükümetin kamu sektöründeki açığı denetim altına alamadığı ve sağlam bir gelir politikası saptayamadığı ileri sürülerek reddedildi.

Nakit para darlığı ile yüksek faiz oranları yeni yatırımları, ve ithalatı yavaşlattığından İtalya'nın dış ticaretinin ihracat üzerinde yoğunlaşacağı belirtiliyor. Yapılan tahminlere göre ülke ihracatında yüzde 5-6 oranında artış görülecek. Buna karşılık ithalat düzeyinde bir değişme olmayacak. Dış ticaret dengesinde görülen açık geçen yıl ithalatın azalmasıyla 1974 yılı açığının üçte birine inmişti, bu yıl bu açığın tamamen kapanacağı kaydediliyor.

AET ve OPEC ülkelerinden yapılan ithalatta sürekli düşüş devam edecek, OPEC ülkelerine ihracat toplam ihracata göre yüzde 7'den yüzde 10'a yükselirken AET ülkelerine yapılan ihracat geçen yılki yüzde 45 oranını koruyacak. AET ülkelerinin yanısıra Sovyetler Birliği, Doğu Almanya, Macaristan ve Polonya ile yeni imzalanan ticaret anlaşmaları çerçevesinde ihracata ağırlık verilecek. (New York Herald Tribune)

Japonya Irak'a kredi veriyor

TOKYO-Japonya'nın Irak'ta yapılacak bir dizi sanayi projesine 32 milyar liralık finansman sağlayacağı açıklandı. Japon Mainiçi Şimbun gazetesinin haberine göre Japon Maliye Bakanlığı ile Uluslararası Endüstri ve Ticaret Bakanlığı-nın hazırlamış olduğu anlaşma taslağını bir heyet önümüzdeki hafta içinde Bağdat'a götürecek ve anlaşma imzalanacak.

Japonya'nın vereceği 32 milyar liralık finansman ile Irak'ta suni gübre, çimento, petrokimya, alüminyum fabrikaları kurulacak bir de petrol rafinerisi yapılacak. (THA)

kısa haberler

HEREKE-Nuh çimento fabrikasında Çimse-İş Sendikasına bağlı 600 işçinin 36 gün önce başlattığı grev olaysız sürdürülüyor.

■

KÖY-KOOP Genel Başkanı yaptığı açıklamada 23 milyon köylü yurttaşımız sosyal güvenceye kavuşturulmadıkça köylümüzün yaşam kaderinin değişmeyeceğini belirtti.

■

İZMİR Ticaret Borsası Başkanı İzmir'de verdiği bir demeçte ülkemizin dünya ihracat değerindeki payının azalma nedenlerini, emek-sermaye ilişkilerini zedeleyen davranışlarda aramak gerektiğini iddia etti.

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu
İstanbul Şubesi Müdürlüğü
Nakliye İşi Yaptırılacaktır

Kurumumuz Kırıkkale Pirinç ve Çelik Fabrikalarımızdan İstanbul'daki depolarına pirinç, bakır ve çelik malzemelerin nakli işi şartnamesi hükümlerine göre ve kapalı zarf usulü ile ihale edilecektir.

Kapalı zarfların son teslim müddeti 13 Mayıs 1976 Perşembe günü saat 11'e kadardır.

Muvakkat teminat 10.000.-TL.dır Teminatsız teklifler kabul edilmiyecektir. Postada vaki gecikmeler nazarı itibare alınmaz.

Şartname Şubemiz Müdürlüğünden temin edilebilir.

Kurum ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

Basın:14636-788

Beton Karma Makinası Satınalınacaktır

Teklifler İstiklâl Caddesi Odakule işmerkezi 12 ci kattaki teklif kutusuna atılacaktır.

Son teklif verme günü 29/Nisan/1976 günü saat 11'e kadardır.

Şartnamesi Satınalma servisinden temin edilebilir.

Kurumumuz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

Dosya No: 139-PGLT/764009

TÜRKİYE
KÖMÜR İŞLETMELERİ KURUMU
İSTANBUL SATINALMA MÜDÜRLÜĞÜ

Bakın:14717-787

İLAN
Üsküdar Tapulama Hakimliğinden

Dosya No:974/275

Davacı hayrettin sarıca vs. tarafından davalılar kani aydemir vs. Aleyhine Açılan tapulama tesbitine itiraz davasının yapılan duruşmasında:

1-Ali hastürk balçık tarlası numaralık sokak no 7 de 2, Abdurrahman Ürel (Ünel) tonton camci tevfik sokak no 2 daire 8-de 3-Ali Naci demir şişli bira fabrikasında 4-Emine Atasoy kuruçeşme tekel çay pakatleme servisinde, 5-Fikriye göngör yapı kredi fabrikasında memur, 6-Hayriye atalay bomanti şişli sedef triko no 49 da 7-Hüssam Karaaslan fikirtepe mandırı caddesi özel sokak no 37 de kat 1 de 8-mehmet bayoğlu kıbla çeşme caddesi no 23 küçükpazar İstanbul 9 Ömer gedik beyoğlu sosyal sigortalar kurumu tepebaşı 10-Arzu akgül kadıköy belediye temizlik işlerinde, 11-İsmail kurt şişli değirmen civarı ilk okul müdürü, 12-Ahmet turan şişli paşa mahallesi 9 sokak no 47 ve Hasan balkadıköy fikirtepe uzun sokak no 28 de adreslerine çıkarılan tabligatlar bila tebliğ geri gelmiş ve zabıtca yaptırılan tahkikattaadresleri tesbit edilmemiş olduğundan davalılara ilanen tebligat yapılmasına karar verilmiştir davalılar duruşmanın bırakıldığı 29/4/976 günü saat 10,30 da duruşmada hazır bulunmaları veya kendilerini bir vekille temsil ettirmeleri ibraz etmek istedikleri vesekaları ve delilleri göstermeleri duruşmaya gelmedikleri taktirde gıyap kararı tebliğ edilmeden gıyaplarında karar verileceği günlü davetiye yerine kaim olmak üzere ilanan tebliğ olunur.

Basın:3211-772

Demirköy
Devlet Orman İşletmesi Müdürlüğünden

1-İşletmemizin Tepebaşı, Sivrileryolu, Merkez, Dörtyol, Köprü, Karayokuş İğneada ve Balaban stabilize yol kenarı depolarında mevcut kayın, meşe, saçlı meşe, karaağaç, akçaağaç, kavak, gürgen, ıhlamur, kiraz ve kızılağaç tomruk, direk ve sanayi odunu olmak üzere cem'an 4525.539 M3. emval 30. Nisan. 1976 tarihine rastlayan cuma günü saat 14.00 de İşletmemiz satış salonunda toplanacak komisyon huzurunda açık artırma suretiyle satılacaktır.

2-Satışa çıkarılan emvalin;

a) I. ve II. sınıf (soymalık dahil) tomrukların mal tutar bedelinin asgari % 50'si ile bakiyesinin % 9 faizi nakit olarak peşin ve mütebakisi % 50'si müddetsiz banka mektubu alınmak kaydiyle 3 ay vadeli olarak satılacaktır.

b) III. sınıf kayın tomruğu (soymalık dahil) ile III. sınıf diğer yapraklı tomruklar ve yapraklı maden direk, tel direk ve sanayi odunu mal tutar bedelinin asgari % 25'i ile % 9 faizi nakit olarak peşin ve bakiyesi için müddetsiz banka mektubu alınmak suretiyle 6 ay vadeli olarak satılacaktır.

3-Satışla ilgili şartname, satış partilerini geçici teminatları ile birlikte gösterir müfredatlı liste Orman Genel Müdürlüğü, İstanbul, Bolu, Adapazarı, Zonguldak Orman Bölge Başmüdürlükleri ile İstanbul, Çatalca, Vize ve Kırklareli Orman İşletme Müdürlüklerinde ve İşletmemizde görülebilir.

4-İsteklilerin almak istedikleri partilerin geçici teminatlarını 30. Nisan. 1976 cuma günü saat 14.00'e kadar İşletmemiz Veznesine yatırmaları, Banka teminat mektubu verecek olanların mektuplarında İşletme adını belirtmeleri lâzımdır.

5-Daimi müşterilerimize müfredatlı parti listesi adreslerine postalanmıştır İhaleye iştirak etmek isteyenlerin yazılı veya telefonla müracaatlarında satış listesi adreslerine gönderilecektir.

6-İsteklilerin belirli gün ve saatte ilk teminat mektupları ile birlikte Komisyona müracaatları ilân olunur.

Basın:14676-785

T.C.
Bayındırlık Bakanlığı
Karayolları Genel Müdürlüğü 12. Bölge Müdürlüğü-Erzurum

1- Eksiltme şartnamesi ile Fenni Şartnamesinde belirtilen aşağıda cinsi ve miktarı yazılı malzeme 2490 Sayılı Kanunun 31. maddesi gereğince Kapalı Zarf Eksiltme Usulü ile satınalınacaktır.

2-

CİNSİ	MİKTARI	I.KEŞİF BEDELİ	GEÇİCİ TEMİNATI	İHALE TARİHİ VE SAATİ
Kauçuk Yatak	1800 Adet	981.000.00 TL.	43.000.00 TL	6.5.1976 Saat: 16.00

3- İhale yukarıdaki gün ve saatte Karayolları 12. Bölge Müdürlüğü Satınalma Komisyonu Başkanlığında yapılacaktır.

4- İhale Dosyası her gün mesai saatleri dahilinde Erzurum Karayolları 12. Bölge Müdürlüğü Malzeme Amirliğinde görülebilir.

5- İlgililer ihale gün ve saatinden bir saat evveline kadar 1976 Yılı Ticaret Odası veya Esnaf Belgesi ve Geçici teminatları ile birlikte 2490 Sayılı Kanunun hükümlerine göre hazırlayacakları kapalı zarflarını Satınalma Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabili vermiş olmaları şarttır.

6- Postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez. İlân olunur.

Basın:14667-795

İstanbul Vilayeti Daimi Encümeninden
İnşaat İlanı

1- Şişli'de Ayazağa köyünün köyiçi mevkiinde 12 dersaneli ilkokulun 2.560.479.80 lira çevresindeyapımı. İlk teminatı 90.565 liradır.
2- Silivri'nin Selimpaşa köyünde 10 dersaneli okulun 2.504.629.84 lira çevresindeyapımı. İlk teminatı 88.889 liradır.
3- Bakırköy Altınşehir ve Kayabaşı köylerinde 3 daireli öğretmen evinin 536.681.58 lira çevresindeyapımı. İlk teminatı 25.218 liradır.
4- Çatalca'nın Binkılıç, Yaylacık ve Çiftlik köylerinde birer daireli öğretmen evinin 536.681.58. lira çevresinde yapımı. İlk teminatı 25.218 liradır.
5- Çatalca'nın Kumburgaz köy okulunun onarımı ile 2 daireli öğretmen evinin 496.197.85 lira çevresindeyapımı. İlk teminatı 23.596 liradır.
6- Eminönü İlçesindeki Vezneciler ilkokuluna kalörifer yapımı ile esaslı onarımın 367.526 lira çevresinde yaptırılması. İlk teminatı 18.452 liradır.
7- Üsküdar'da Hacıselimağa ilkokuluna kalörifer yapımı ile sıhhi tesisat inşaat ve elektrik tesisatının 361.094 lira çevresinde yapımı. İlk teminatı 18.194 liradır.
8- Silivri'nin Kurfallı köyünde 2 daireli öğretmen evinin 357.787.72 lira çevresinde yapımı. İlk teminatı 18.062 liradır.
9- Üsküdar'da 3. Selim ilkokulunun 341.002.36 lira çevresinde onarımı. İlk teminatı 17.391 liradır.
10- Kadıköy'de Gazi Mustafa Kemal Paşa ilkokulunun 299.191.64 lira çevresinde onarımı. İlk teminatı 15.718 liradır.
11- Bakırköy Avcılar köyü Ambarlı mevkiindeki okulun 255.441.71 lira çevresinde onarımı. İlk teminatı 13.888 liradır.
12- Bakırköy Kartaltepe İncirli'de Fikret Yüzatlı ilkokulunun 250.000 lira çevresinde onarımı. İlk teminatı 13750 liradır.
13- Bakırköy Yeni Mahalledeki Bakırköy ilkokulunun 250.000 lira çevresinde onarımı. İlk teminatı 13.750 liradır.
14- Fatih'te Silivrikapı ilkokulunun 228.774.82 lira çevresinde esaslı onarımı ile bahçe duvarı yapımı. İlk teminatı 12.689 liradır.
15- Bakırköy Safa köydeki Hakkı Uludağ ilkokulu bahçe duvarının 160.000 lira çevresinde yaptırılması. İlk teminatı 9.250 liradır.
16- Eminönü İlçesindeki Mahmutpaşa ilkokulunun 183.518.51 lira çevresinde onarımı. İlk teminatı 10.426 liradır.
17- Çatalca'nın Gürpınar köyündeki okulun 158.412.15 lira çevresinde onarımı. İlk teminatı 9.171 liradır.

Keşif bedelleri ile ilk teminatları yukarıda yazılı işler 30. Nisan. 1976 cuma günü saat 15..de Sultanahmet Yerebatan Caddesindeki Özel İdare binasında toplanan Daimi Encümende ayrı ayrı kapalı zarf suretiyle ihale edilecektir. Şartnameleri İstanbul Bayındırlık Müdürlüğünden alınacaktır. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektubu 1976 yılı Ticaret Odası vesikasını ve ayrıca şartnamelerinde yazılı kayıtlar uyarınca eksiltmeden 3 gün evveline kadar (tatil günleri hariç) İl Makamına müracaatla alınmış yeterlik belgelerini havi olarak hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü saat 14..de kadar Daimi Encümene vermeleri lazımdır.

Basın:14211-792

Köy İşleri Bakanlığı Giresun
Topraksu Başmühendisliğinden

1-Aşağıdaki tesislere ait inşaatlar Giresun Topraksu Başmühendisliği idare binasında hizalarında belirtilen gün ve saatlerde 2490 sayılı kanunun 31. madde sine göre kapalı zarf usulü ile ayrı ayrı ihale edileceklerdir.

2-İhale dosyaları mesai saatleri içerisinde Başmühendisliğimizde ücretsiz olarak görülebilir.

3-İsteklilerin 1,2 sıra nolu işler için işin keşif bedelinden aşağı olmamak üzere (C) grubu müteahhitlik karnesi ve Bayındırlık Bakanlığı eksiltmeye iştirak yönetmeliği gereğince; yapı araçları bildirisi, mali durum bildirisi, teknik personel bildirisi, taahhüdünde bulunan işleri gösterir taahhüt bildirisini, 3 sıra nolu iş için bu gibi işler yaptığına dair belge ve ayrıca 2 kamyon ve bir kireç ocağı ile bağlantısı olduğunu gösterir belge, 4 sıra no daki iş için işin keşif bedelinden aşağı olmamak üzere alınan bu veya buna benzer işler yaptığını gösterir usulüne uygun belgelerini veya müteahhitlik karnelerini dilekçelerine ekliyerek 3.5.1976 Pazartesi günü mesai saati sonuna kadar Başmühendisliğimize müracaatla ihaleye giriş belgelerini almaları şarttır.

4-İhaleye gireceklerin 1976 yılı tastikli Ticaret odası belgelerini, ihaleye giriş belgelerini, geçici teminatlarının yatırıldığına dair makbuzlarını veya geçici teminat mektuplarını ve 2490 sayılı kanunun 31. maddesi gereğince hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde Komisyon başkanlığına vermeleri şarttır.

5-İsteklilerin her iş için ayrı ayrı müracaat etmeleri lüzumludur.

6-Müracaat dilekçelerine belge ve karne suretlerini ekliyenlerin ihaleye giriş belgesi alırken asıllarını ibraz etmeleri icap eder.

7-Postadaki vaki gecikmeler ve telle müracaatlar kabul edilmez.

Sıra No	İşin Mahiyeti	Keşif Bedeli TL	Geçici Teminatı TL	İHALE tarih ve günü Sa.
1.	Giresun-Şebinkarahisar, Alucra Hacıahmetoğlu, Yıltarış, Altınçevre, Alişar(kapaklı mah) köyleri sulama tesisi grup inş.	752.497.43	33.849.90	6-5-1976 Perşembe 10.00
2.	Giresun-Şebinkarahisar-Toplu konak sulama tesisi inşaatı	893.828.72	39.503.15	6-5-1976 Perşembe 15,00
3.	Giresun-Bulancak-Tirebolu Görele ilçelerine ait gökçeali, kuskunlu, ışıklı, bakımlı Akköy, inanca köyleri kireçleme projesi	569.999.99	26.549.99	7-5-1976 Cuma 10.00
4.	Giresun Topraksu Ekip Başmühendisliği idare binası kalörifer tesisatı ikmal inşaatı	47.273.00	3.545.48	7-5-1976 Cuma 15.00

Basın:14443-791

T.C.
İSTANBUL
İKİNCİ ASLİYE TİCARET
MAHKEMESİ

Depo Kararnamesi

Davalı Oto Kardeşler Koll. Şti. Necati Nasır ve kardeşi
İst. Sirkeci Nöbethane cad. Dervişler Sokak No:9/2-B

Davacı kolaylık oto Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. vekili tarafından Oto kardeşler Koll. Şit. Necati Nasır ve kardeşi aleyhine mahkememizde açılan ve mahkememizin 975/485 esas numarasına kaydı yapılan iflâs davasının yapılan duruşması sırasında:

(61.870) liranın icra iflâs K.nun 158. maddesine tevfikan 7 gün zarfında alacaklıya ödenmesine veya aynı müddet zarfında Mahkeme veznesine depo edilmesi zımmında ilan yolu ile depo kararı tebliğine Mahkemece karar verilmiş bulunmaktadır.

Karar gereğince (61.870) liranın kanuni müddet içinde davacıya ödenmesi veya mahkeme veznesine depo edilmesi ilanen tebliğ olunur.

Basın:3092-789

Rulman Satınalınacaktır

Teklifler İstiklâl Caddesi Odakule İşmerkezi 12 ci kattaki teklif kutusuna atılacaktır.

Son teklif verme günü 29/4/1976 günü saat 11'e kadardır.

Şartnamesi satınalma servisinden temin edilebilir.

Kurumumuz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

Dosya No.: 62-EKİ/5630028-76860

TÜRKİYE
KÖMÜR İŞLETMELERİ KURUMU
İSTANBUL SATINALMA MÜDÜRLÜĞÜ

Basın:14716-786

haftadan izlenimler

Mete Buharalı

Demokrasiyi yaşatmak ama kiminle!

Avukatlar yürüyor, Yüksek mahkemeler idarenin gidişine dur diyen kararlar alıyor, Parlamentoda yolsuzluk soruşturma komisyonları kuruluyor, öldürülen gençler için mitingler yapılıyor ama Demirel'in davranışlarında en ufak bir değişiklik yok. Hatta tam tersine bazen gizliden gizliye bazen açıkça bu gidişten sonsuz sevinç ve kıvanç da duyduğu sezilmiyor değil. Adam nasıl sevinmesin, işler çığırından çıktıkça güçleniyor. Daha dün "bize halkımız muhalefet görevi vermiştir" diyen Demirel'in bugün çalımından geçilmiyor. "Muhalefet" sözcüğünü düşünmek bile istemiyor.

İşler bu kadarla kalsa yine iyi. Terör, anarşi dolu dizgin gidiyor. İktidarın kalıcılık şansı bu gidişe bağlanmış gibi. Bırakınız sosyal demokrat bir düzenden, adamlar, sosyal demokratlardan, onun liderlerinden bile tedirginlik duyduklarını saklamıyorlar. Buna tahammülü olmayan bir başbakanın demokrasiye saygısı nasıl, nasıl olsun? Kargaşanın, kargaşanın önlenememesinin sorumlusu olan yöneticiler, olağanüstü rahatsızlık duydukları muhalefetten ve onun liderinden şimdi kurtulmanın yollarını arıyor. Şimdilik suçlamayla başladılar. Sıkılmasalar, "gençleri Ecevit öldürtüyor" diyecekler. Buna yakın sözleri de yok değil.

Ama her ne hikmetse gençleri öldürenler de bir türlü bulunup yakalanamıyor. Hatta bu konuda en yetkili ağızlar kamuoyuna yalan yanlış bilgiler de vermeye başladı. Halka verilen bu yalan yanlış bilgilerin arkasında hangi niyetlerin yattığı az çok bilinmekteyse de buna bugüne kadar bir başbakan tarafından başvurulduğu görülmemişti. Katil diye açıklanan isimlerin olaylarla bir ilgisi bulunmadığı açıklanınca niyetler de ortaya çıkmış oldu.

Gizlisi saklısı kalmadı artık. Demirel iktidardan gitmeye niyetli değil. Ortakları kendine ne kadar ters düşse de bu hükümeti sürdürecek. Hatta hükümetin devam edeceğine ilişkin açıklamaları çok konuda kendisiyle çelişen ortaklarına yaptırtıyor. Bu iktidarın sürmesi halinde partilerinin sonu olacak MSP'li bakanlar bile sık sık ve özellikle "bu hükümet sürecek" demenin gereğini görüyorlar. Bu açıklamalardan kas kas gerilen ise yine Demirel oluyor.

Niyetleri, hesapları bu denli meydanda olan bir kimseyle demokrasi adına işbirliği yapmanın yanlışları apaçık ortada. Bugünlerde yine gazete manşetlerinde Ecevit'e atfen "AP-CHP işbirliği" lafları sergileniyor. Oysa "Süleyman Demirel demokrasiye inanmıyor", "Biz Anayasa'nın eksiksiz uygulanmasını istiyoruz. Demirel ise bizzat bu Anayasa'ya karşı" sözleri de sayın Ecevit'in.

Yalnız Demirel değil, Demirel'e yakınlıkları bilinen bazı AP'li yetkililer de bir "AP-CHP İşbirliği"nin imkânsızlığına değgin demeçler yayınladılar. Hem de içinde istiskal unsurları bulunan cümlelerle.

Bütün bunlara rağmen bazı CHP'lilerin AP ile işbirliği isteklerini anlamak doğrusu biraz zordur. Gerçi başta sayın Ecevit olmak üzere CHP'lilerce "demokrasiyi yaşatmak" adına gelen işbirliği önerileri desteklenmektedir. Ve Ecevit-Demirel işbirliğinden daha çok AP-CHP işbirliği vurgulanmaktadır. Ancak unutulmamalı ki AP'nin genel başkanı Demirel'dir ve AP'lilerin şimdilik Demirel'den bir şikâyetleri yoktur. Ama AP'liler Demirel yönetiminde bir Türkiye'nin nerelere gideceğini hesaplayamıyorlarmış, sonunda olanlar bütün partiler gibi AP'ye de olurmuş, bunu AP'liler düşünsün. Kendi düşen ağlamaz.

Etkili bir muhalefet yapması gereken CHP'nin ise Halkla işbirliğine gitmesine ihtiyaç var. Demokrasinin tek güvencesi halktır. Aksi halde halka da, demokrasiye de, CHP'ye de yazık olur.

cem yayınevi

GORKİ
yaşanmış hikâyeler
Dünya hikâyeciliğinde çığır açan, pek çok sanatçıyı etkileyen gerçekçi ve sımsıcak hikâyeler.
25 lira

1965 yılı Nobel Ödülünü kazanan
ŞOLOHOV
alyoşka'nın yüreği
Bu kitapta, sosyalizmin ilk kuruluş yıllarında çekilen sıkıntılar ve İkinci Dünya Savaşında inançlı bir halkın faşizme karşı direnişi anlatılmaktadır.
15 lira

SİMONOV
lopatin'in notları
Yaşayan Sovyet yazarlarının en büyüklerinden biri olan Simonov, bu romanında, İkinci Dünya Savaşı sırasında, cephe yaşamını ve savaştaki Moskova'yı anlatıyor.
20 lira

D. BOETİE
yurtsuzların ülkesi
Irkçılığın ve faşizmin Afrika'da neler yapabileceğini gözler önüne seren, usta işi bir roman.

Genel ve tek dağıtım: Cemmay
Bâbıâli Caddesi, 19. İstanbul

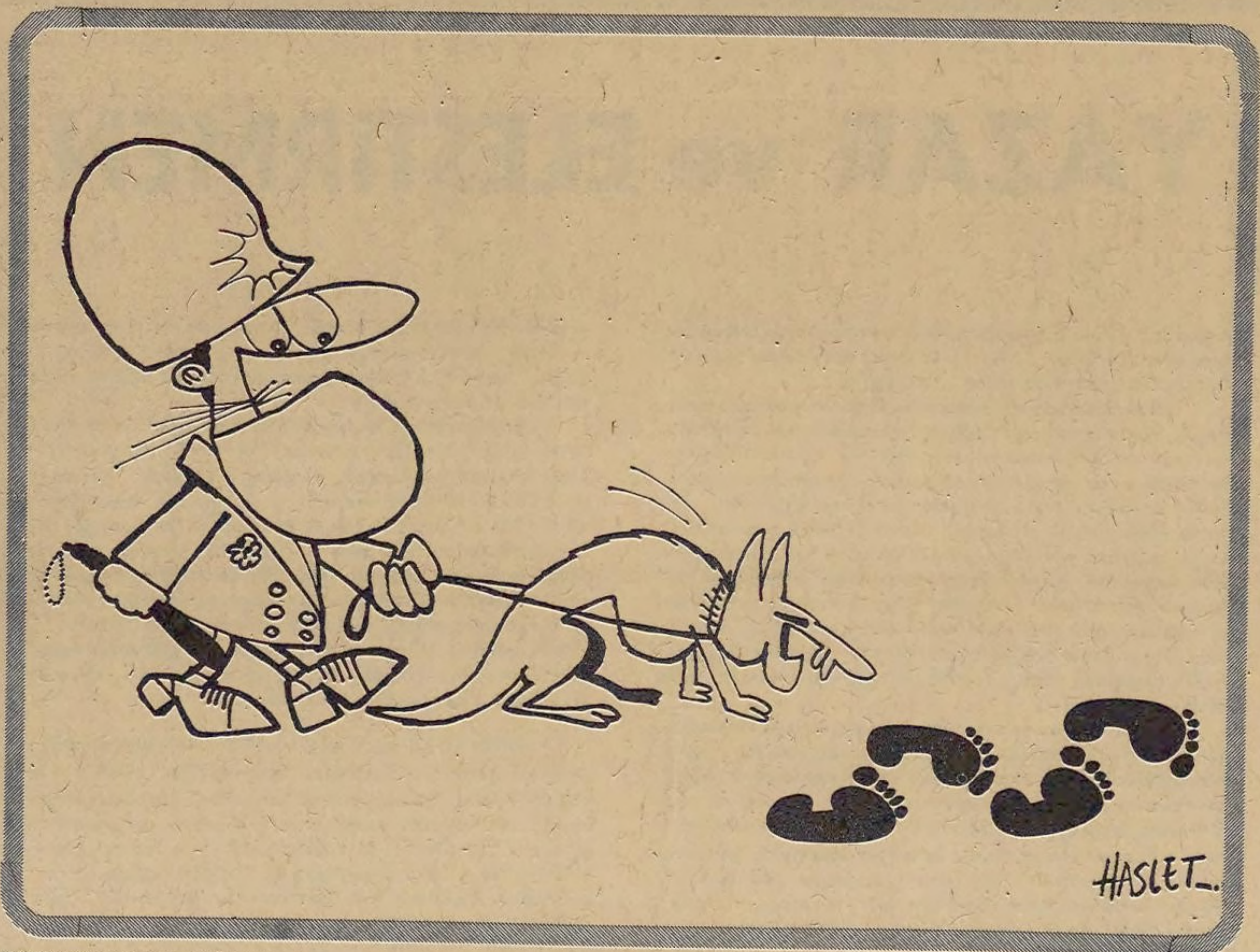

SEVGİ SOYSAL

«Seni uzaktan sevmek, aşkların en güzeli»

Dün akşam bir elimde süt şişesi, bir elimde lazımlık, iki bebeye karşı giriştiğim ve benim açımdan pek de yükselmeyen mücadelenin doruk noktasında, televizyondan gelen baygıncana sesle, yılıverdim ve "Yemezlerse yemesinler, işerse işesinler" keratalar diyerek koltuğa yayıldım.

Yaşar Güvenir, çocukluğumuzda okuduğumuz yerli romanlarda aşklarından verem olan hassas genç kızları hatırlatan sesiyle, "Seni uzaktan sevmek aşkların en güzeli" diye başlayınca, içinde bulunduğum gerçekten tamamen sapıp üniversitede okuduğum yıllara dönüverdim.

●

Aynı bu ses, aynı bu sözler, ya da buna benzer şeylerle oyalanan bir üniversite gençliğiydik biz. Olgunluk sınavını kazanan herkese açıktı üniversite ya aslında üniversite üniversite falan değildi. Derslerde not tutulan, sınavdan sınava bu notlar ezberlenip sınıf geçilen değil ders konusu üstünde, hiç bir konu üstünde doğru dürüst tartışılmayan bir başka türlü okuldu. Bu başka türlülük aslında, kızların çoraplarına ve saçlarına karışan muavinlerin yokluğundan ibaretti. Bu ve buna benzer özgürlüklerden ibaret.

Tartışılmazdı derken "Yumurta mı tavuktan çıkar, tavuk mu yumurtadan" gibisine sorunların aydınlandığı münazaraları saymayı unuttum. Bir de, bütün aşık arkadaşlarımızın, daha önce bol bol cigara içerek kalınlaştırdıkları seslerle şiir okudukları edebiyat matinelerini.

Çok cici, eğer okuduklarımıza okumak denirse, tam şimdiki yöneticilerin isteyeceği gibi, yani sadece okumakla, daha doğrusu diplomayla ilgili çocuklardık.

Öyle şimdikiler gibi, tövbe tövbe, devlete, cumhuriyete falan karşı gelmek ne demek, üniversite yönetimiyle bile takıştığımız olmazdı. Yalnız bir kez, yukarı sınıflardaki erkek öğrencilerin, fakülte çayı için salon tahsisi konusunda dekanla bozuştuklarını hatırlıyorum. Ama, gençliğin ruhunu geç de olsa anlamakta gecikmeyen dekanımız, sonradan istenen salonu verince, bu da unutuldu geçti.

Böylece "talebe cemiyeti" de, paso sorunu dışındaki en önemli faaliyetlerinden biri olan "çay" sorununu da çözerek, aldığı oyları haketmişti.

Benim hatırladığım "Cemiyetçiler" böyle şimdikiler gibi anarşist(!) kılıklı falan değil, laciverde beyaz çizgili kruvaze takımlar giyen, taşra politikacısı tipleriydi. Nitekim, bir çoğu da bugünkü Parlamentoda, yumurtanın tavuktan çıkıp çıkmadığı konusunda olmasa da, "Kadın kılığına girmiş komünist şarkıcıların Anadolu'da komünizm propagandası yaptıkları" konusunda aydınlatıcı konuşmalar yapıyorlar.

Böylece eski cemiyetçiler üniversitede geçirdikleri boş zamanı sonradan değerlendirdiklerini kanıtlayadursunlar, dün Yaşar Güvenir "alnımın yazısıydın" diye şarkı söylerken, boşa geçen gençliklerine yananlar olmuştur bizim kuşaktan.

●

Evet, Yaşar Güvenir, benim gençliğimdeki kuşağın şarkıcısıydı. Her şeye uzaktan bile bakmayan, sorunlara uzaktan olsun eğilmeyen, uzaktan yakından olsun düşünmeyi bilmeyen, hatta sevmeyen bir kuşağın pek bayıldığı bir sarkıcı.

Derdim Yaşar Güvenir'le değil. O yapmak istediğini iyice yapan biri. Sonradan, biraz gecikmiş bir memleket ve halk sevgisini, "Seni Uzaktan Sevmek Aşkların En Güzeli" diye kıvırtabileceğini sanan kuşaktan olup da, bu mesafeli aşka hiç olmazsa halkı karıştırmamış biri.

Oysa ne zamandır, halkımız "Seni Uzaktan Sevmek, Aşkların En Güzeli" dercesine onu düşünüp onun için üzülüp duran bu kuşağın sesiyle yayıldı yayılacak.

Herkes halkı seviyor. Uzaktan olsun Parlamento kürsüsünün tepesinden ya da, lüküs sendika binalarının üst kat pencerelerinden olsun, halkı seviyor. Halkı sevmenin en güzel yolu da, böyle kitleden kopuk, karadan, havadan, tepelerden ve damlardan partilere ve sokaklara kuş bakışı bakarak sevmektir halkı.

Mecliste, Adalet Partililerle Halk Partililer birbirini yiyor, demeç üstüne demeç patlatıyorlar her gün, halkı ben daha çok seviyorum, hayır ben daha çok seviyorum, diye. Emeklilik kanunundan gecekondularla ilgili kanuna kadar. "Halkı asıl ben düşünüyorum", "Hayır ben düşünüyorum" diye yenişip duruyorlar.

Büyük işçi kuruluşumuz Türk-İş de bu yenişmeyi lüküs binalarının pencerelerinden kuş bakışı seyreyleyip karar verecek.

"İşçilerimi kim daha çok severse, ona yar olurum, işçiyle işveren arasında yolumu bulurum" diye bir o yana bir bu yana göz kırpacak.

Emekçi halkımız da bu platonik aşkın büyüsüyle yayılıp oyunu bir ona, bir ötekine atacak.

Ama olmaz, olmuyor. Uzaktan sevmek aşkların en güzeli değildir.

Sorun, halkı daha çok sevdiğini, düşündüğünü kanıtlamak değil, halkı gerçekten iktidara getirecek yolları açmaktır. O yollar açıldıktan sonra ne yapmak gerektiğini halkımız kendisini uzaktan sevenlerden daha iyi bilir.

cem yayınevi
ferruh doğan
asrileşen köy
20 yıl önce toplatılan, mahkeme kararıyla aklanan kitap
Türk karikatürünün aranan başyapıtı
2.baskı
15 lira
Dağıtım: CEMMAY, Babıâli Cad. 19
Cağaloğlu - İSTANBUL

Özgürlük ve Demokrasi için
HALKOYU
çıktı
bu sayıda
ATIF UĞURLU
ZIYA MÜEZZINOĞLU
M.EMIN DEĞER
ENGIN ÜNSAL
NECDET ÖKMEN
ALİ DÜNDAR
M.TALI ÖNGÖREN
SAMI N.ÖZERDIM
MUZAFFER HACIHASANOĞLU
VECIHI TIMUROĞLU
OSMAN NURI KOÇTÜRK
IŞIL ÖZKAN
SATILMIŞ ÇAĞLAR
MÜNCİ ÖZMEN
HÜSEYIN YAKIŞ
HASAN HÜSEYIN
MUZAFFER GÜRSES
TALIP APAYDIN
M.RAUF İNAN
AYDIN KARASÜLEYMANOĞLU
MEHMET SALİHOĞLU
MUSTAFA YALÇIN
HALİT TORAMAN
FİATI 5 Lira
Bütün Bayilerde

EDİP CANSEVER
Ben Ruhi bey nasılım
şiirler
KOZA YAYINLARI

HAFTABAŞI

halûk şahin

"ASRİLEŞEN KÖY„ KÖYLEŞEN KENT

Ferruh Doğan'ın Asrileşen Köy'ünü 1956'da ilk yayınlandığında görmemiştim. Hatta bundan beş altı hafta önce bu sütun için Gülmece Güldürmece adlı yazıyı yazdığımda da görmemiştim. Oysa o yazıda, mizahın ana kaynağının "ayrı değerlendirme sistemlerinin aynı olaya uygulanması" olduğundan ve değişim süreci içinde bulunan Türkiye'de Batı-Doğu (geleneksel-modern, alaturka-alafranga) değer çatışmasının Türk mizahının en önemli kaynaklarından biri olduğundan söz etmiştim. Asrileşen Köy'ü görünce anladım ki, Ferruh'un bu kitabı tümüyle bu ilke üzerine kurulmuştur.

Her değerlendirme sisteminin özelliği kendi içinde tutarlı olmasıdır. Onu oluşturan parçaların her birinin, olağan bir yeri vardır -alışılmış, farkedilmeyen bir yeri. Ama o parça, o sistemden çıkarılıp, başka bir sistemin içine konunca, gülmece kıvılcımı oluşur. Ferruh, Asrileşen Köy'de bu durumun çok güzel örneklerini veriyor. Farklı teknolojileri (kağnı ve traktör), farklı değerleri (para gömme ve bankaya yatırma) aynı çerçeve içinde yanyana koyarak, toplumsal değişim sürecinin kristalleşmiş görünümlerini seriyor gözlerimizin önüne. Sadece mizah açısından değil, Türkiye'nin yenileşme sürecini inceleyen gelecek kuşaklar için bir belge olarak da ilginç olacak Asrileşen Köy.

Asrileşen Köy'e bir belge olarak bakınca soruyor insan: Bu karikatürler 20 yıl önce çizildiğine göre, ne değişti o günden bu yana? Aynı konular bugün de çizilebilir mi? Hangi gözlemler tarihe mal oldu, hangileri hâlâ geçerliğini ve çarpıcılığını koruyor? Karikatürlere baktığımızda "Yahu, ne kadar doğru!" mu diyoruz, yoksa "Ya, gerçekten böyleydi bir zamanlar" mı?

KÜLTÜR ŞOKU

Türkiye tarımsal toplum düzeninden sanayi toplumuna geçiş sürecinin çalkantılarını yaşıyor hâlâ. Hem de giderek şiddetlenen bir sancı biçiminde. Oysa Ferruh'un bu karikatürleri çizdiği yıllar, bu sürecin oldukça başlarında bir evreye rastlıyordu. 1950'den sonra başlayan köyden kente akımın ilk dalgaları büyük kentlerde kendisini hissettirmekteydi. Kentli Cumhuriyet aydını, ilk olarak, kendi mahallesinde ülkesinin köylüleriyle karşılaşıyordu. Gerçek bir kültür şoku idi söz konusu olan. Aradan geçen yirmi yıl içinde, dalga dalga kente vuran, hatta zamanla sınırların dışına taşan köylü yığınları, koca kentlerin rengine karışıp göze batar olmaktan çıktılar. Biraz değiştiler kente geldiklerinden bu yana, ve epey de değiştirdiler. Kültür şoku bitti.

Ferruh'un, Türk karikatürünün klasikleri arasında yer alacak olan bu kitabı, çizildiği dönemin yansılamalarını da yansıtıyor, kaçınılmaz olarak. O yıllarda Demokrat Parti iktidarı çıkmaza saplanmıştır ve CHP "İrtica hortladı" sloganı üzerine kurmaktadır muhalefetini. Bu ortam içinde, hücum edilenler, ("Karikatür bir hücum etmedir," diyor Ferruh bir konuşmasında,) hocalar, üfürükçüler, çarşaflı kadınlar, dört karılı adamlardır. Oysa bugün bunlar hedef olarak önemini yitirmiş durumdalar. Artık biliyoruz Türk toplumunun geri kalmasının nedeninin din, irtica, ve imamlar olmadığını, olsa olsa bunların geri kalmışlığın bir sonucu olduğunu. O günden bu yana değişimi, bilinçlenmeyi izlemenin en iyi yollarından biri, Ferruh'un öbür kitaplarına, (Çizgili Dünya, 1969; Sergi, 1974) bakmak aslında. Orada görebiliyoruz son yirmi yıl içinde hedeflerin ve silahların nasıl değiştiğini, sorunlara bakış açısının nasıl bir dönüşüme uğradığını.

KÖYLEŞEN KENT

Türkiye'de şimdi "Köyleşen Kent" gündemde. Kentleşme ve sanayi, nesnel tabanda mücadeleyi kazandı, ama bilinç düzeyinde çatışmalar devam ediyor. Geçilmiş evrelerin ideolojik tortuları hâlâ yaşıyor, hâlâ olaylara bakışımızı etkiliyor. Adam köyden kente geliyor askerdeyken araba kullanmasını öğreniyor, askerden sonra bir otomobil alıyor. Kentlidir, şofördür artık. Ama arabasını nazarlıklarla, cıncık boncukla, kurbanlık koyunlar gibi süslemekten de geri kalmıyor. Teknoloji kolayca giriyor toplumsal yapıya, ama Çetin Altan'ın ısrarla yazdığı gibi "Köylülük" bilinci silinip gitmiyor. En ummadığınız yerde çıkıyor karşınıza, bölük pörçük, alacalı bulacalı kafalarda.

Ferruh Doğan bugün çizseydi o karikatürleri, sanırım adını Asrileşen Köy değil, Köyleşen Kent koyardı. Geri bir bilinç düzeyinin ileri bir teknolojiyle karşılaşmasının mizahına değil, ileri bir teknoloji içinde yaşayan geri bilincin mizahına ağırlık verirdi.

Asrileşen Köy'de, tepsi üzerinde balerin oynatan köylüleri çizmiş Ferruh.

Şimdi sıra, papyon kravatlı, Mercedes'li, kentli beylerin, elektrogitar müziğiyle, lüks lokanta masaları üzerine etli butlu dansöz oynatmasının mizahını bulmaya geldi.

Politika
Yayınlayan ve yöneten: İSMAİL CEM
Politika Basım Yayın A.Ş. adına sahibi: ERCAN ARIKLI

Yayın Müdürü: HASAN YILMAER
Yazı İşleri Müdürü: GÜNGÖR GÖKTAN
Müessese Müdürü: RIJA TEZCAN
Ankara Temsilcisi: ADİL ÖZKOL

"Politika'da yayınlanan haber ve yazılar gerekli onay alınmadan hiç bir şekilde iktibas edilemez. (Le Monde) ve (The Financial Times) Gazetelerinin haber ve yorumlarının Türkiye'deki Yayın hakkı (Politika) tarafından alınmıştır, başka hiç bir gazetece kullanılamaz."

Babıâli Cad. Tasvire Han.
Cağaloğlu-İstanbul
Telefon: 22 84 46
Ankara: Ziya Gökalp Cad.
16/4 Tel: 17 00 55 - 17 65 36

Basım: İstanbul Matbaacılık
VEB Ofset Tesisleri
Dağıtım: Hürriyet Gazete
Dağıtımı A.Ş.

İlân Tarifesi: Sütun santimi 3. sahife 110 TL. İlân Sahifesi 100 lira
İstanbul Baskısı 70 lira
Kitap İlânları 50 TL.

● YIL:4 SAYI: 1023 ● 19 NİSAN 1976 PAZARTESİ

FETHİ NACİ

YETENEKSIZ BIR SANATÇIYI OKURLARA KABUL ETTİRMEK ELEŞTİRMENLERİN ÜSTESİNDEN GELEBİLECEKLERİ İŞ DEĞİLDİR

YAZAR ve ELEŞTİRMEN

Yazarlara göre "iyi" eleştirmen kimdir, "kötü" eleştirmen kimdir?

Lukacs, Fransa'da yeni yayımlanan "Gerçekçiliğin Sorunları" adlı eserinde "Yazarla Eleştirmen" adlı incelemesinde, belirli koşullar içindeki yazar-eleştirmen ilişkilerini incelerken şöyle diyor: "Yazara göre 'iyi' eleştirmen genellikle onu öven ya da rakiplerini yere seren eleştirmendir; 'kötü' eleştirmen de kusurlarını yüzüne vuran ya da rakiplerine iyi davranan eleştirmendir" (Problèems du Réalisme, s. 320)

Lukacs'ın sözleri, bir bakıma, insanı ferahlatan sözler: Yazar-eleştirmen ilişkileri bir bizde böyle değil, dünyanın her yerinde böyle ! Aynı ferahlığı bir sosyalist ülkede de duymuştum. Gecenin geç saatinde dünyaca ünlü bir şairle uzun uzun konuşmuştuk. Daha doğrusu o konuşmuştu, ben dinlemiştim. O şair yanımdan ayrılır ayrılmaz bir başka yazar gelmiş, "Bu var ya, bu" diye başlamıştı söze, "beş para etmez ! " Adamı hiç tanımıyordum ama bu sözleri duyunca basmıştım kahkahayı. Niçin güldüğümü sorunca da "Kendimi İstanbul'da sandım da ondan !" demiştim.

Ülkemizde yazar - eleştirmen ilişkileri pek yolunda değil. Yazarlarımız -şairlerimiz, hikâyecilerimiz, romancılarımız- edebiyatımızın sorunları üzerinde düşünürlerken, ister istemez, bu sorunlara kendi yaratıcı çalışmalarının önlerine koyduğu somut durumlardan hareketle giriyorlar. Bu tutum, anlaşılabilir bir tutum. Ne var ki kendi sorunlarını ve bu sorunlara getirmeğe çalıştıkları çözümleri genelleştirmek istemeleri, giderek şiirin yalnız kendi şiirleri gibi, hikâyenin yalnız kendi hikâyeleri gibi, romanların yalnız kendi romanları gibi yazılabileceğini ileri sürmeleri... anlaşılmaz bir şey demeyeceğim bu da anlaşılır, anlaşılır ya, herhalde sanatçının yaratış özgürlüyle bağdaştırılması pek kolay olmaz. En azından.

Yazarların bu tutumu karşısında çoğu eleştirmenlerin tutumu daha hoşgörülü, her yiğidin ayrı bir yoğurt yeyişi olduğunu hatırlamak istemeyen ve yalnız kendilerini kabul ettirmek kaygısıyla hırçınlaşan sanatçılara benzemiyor eleştirmenler. Sözgelimi son zamanlarda bir köy romanı-kent romanı tartışması ortaya atıldı. İzlediğim kadarıyla, aklı başında hiç bir eleştirmen "Köy romanı yazılmasın, bıktık artık!" ya da "Madem ki tarım ülkesi olmaktan çıkıyoruz, artık sanayi ülkesi olmağa doğru gidiyoruz, öyleyse kent romanı yazmalı !" gibi sözler etmedi. Köyden söz açan romana da eyvallah, kentten söz açan romana da ; yeter ki " roman " olsun. "Roman" olmadıktan sonra, köyden söz açsa ne yazar, kentten söz açsa ne yazar !

Bir romanda mı bu böyle ? En biçimci şiir serüvenlerinden geçmiş biri, bakıyorsunuz, "devrimci" şiir yazmağa karar veriyor. Iyi. Üstelik, diyelim, o biçimci şiirleri yazarken bir bankada memurdu; gene bankada memur, yaşamında hiç bir değişme yok ve devrimci şiirler yazmağa çalışıyor. Biraz zor ama gene "iyi" diyelim. Ama bununla yetinmezse bu şair, bütün şairlerin ille de kendi anlayışına göre şiir yazmalarını isterse, kendi anlayışına ters düşen yollarda şiiri arayan şairleri suçlamağa kalkarsa, üstelik bunu "halk, devrim, bilinçlendirme, kavga..." gibi saygı değer sözcüklerle karıştırarak yaparsa, öyle sanıyorum, sorun artık edebiyat sorunu olmaktan çıkar...

Türkiye hızlı bir değişim içinde. Bu değişimin edebiyata yansımaması olanaksız. Gerçekçi Türk edebiyatı, bu değişim içinde, çürüyüp gidene karşı olan, "serpilip gelişen hayat" tan yana olan sanatçıların emekleriyle gelişmesini sürdürecek. "Sürdürmek" sözcüğünü özellikle kullanmak gerek; çünkü kendi edebiyatımızın geçmişini bilmeyen çoğu yazarımız romanı başlatmak gibi, devrimci şiiri başlatmak gibi sözler etmekten çekinmemişlerdir.

Ne var ki gerçekçi Türk edebiyatını geliştirmek sanıldığı kadar kolay bir şey değil. İyi niyet yetmiyor bunun için. Genel doğrular da. Seyrani'nin bir dizesini anmanın yeridir :"Yolcular yanılır yollar yanılmaz." Yolun doğruluğu sanat eserini kurtarmağa yetmiyor. Yazar -eleştirmen çekişmesi galiba burada başlıyor. Halkı için, daha özgür bir toplum düzeni için yazdığına inanan bir sanatçı, genel doğrularda kendisi gibi düşünen eleştirmenlerin "kusurlarını yüzüne vurması ya da başka sanatçıları övmesi" karşısında çileden çıkıyor, eseri üzerinde durup düşüneceğine başlıyor eleştirmenleri suçlamağa. Sorun bunlara: "Hikayemiz ne durumdadır? " Cevap: "Allah eleştirmenlerin belasını versin !" Sorun bunlara:"Romancılığımızın başlıca sorunları nelerdir?" Cevap: "Eleştirmenler eleştirmen değil edebiyat çetesi: İstediklerini üne kavuşturuyorlar, hoşlarına gitmeyenleri görmezlikten geliyorlar !"

Türkiye'de "edebiyat çeteleri"nin desteğiyle üne kavuşmuş sanatçı olduğunu sanmıyorum. Yeteneksiz bir sanatçıyı okurlara kabul ettirmek eleştirmenlerin üstesinden gelebilecekleri iş değildir. Ülkemizde -üne kavuşmuş demiyeyim- adlarını kimi okurlara ezberletmiş birtakım sanatçılar vardır. Ama bunun suçunu eleştirmenlere yüklemeyelim.. Adamlar, bütün yeteneksizliklerine rağmen, yıllar yılı yazmayı sürdürmüşlerse, büyük bir sabırla (ya da inatla) dergilerde, gazetelerde görünmüş, kitaplar yayımlamışlarsa, eh bu kadarını da hak etmişlerdir, eserleri okunmasa da adları bilinir. Ama gerçekten yetenekli bir sanatçı olsun ve okurlar bunun farkına varmasın... Yok böyle şey !

Bunca yıldır eleştiri yazarım, bilirim bir eleştirmeni en çok neyin sevindirdiğini: Gerçekten değerli bir eserle karşılaşmak. Bir roman, bir hikâye, bir şiir, hatta bir dize... Bunun bulmak ve yazmak...

Ama unutmayalım, Seyrani'nin dizesi sanatçılar için olduğu kadar eleştirmenler için de geçerli: "Yolcular yanılır yollar yanılmaz."

Soylu bir film ve yasak kafası

Turan TANYER

Türk sineması, 60 yıllık geçmişinde görülmemiş acılı günleri yaşıyor. Kimi senaryolar içerikleri "Tehlikeli" bulunup, çekimlerine izin verilmiyor. Kimi filmlerin gösterileri engelleniyor. Kimi filmler kırpıla kırpıla tanınmaz kılıklara sokuluyor ... Dahası. Yılmaz Güney'in filmleri sinemalarda oynatılırken, Kahraman Maraş'ta, Malatya'da, son olarak Ankara'nın göbeğinde "Komandolar" baskınlar düzenliyorlar. Filmleri yakıp, makinaları parçalıyorlar... Alabildiğine bir baskı, bir kıyıcılık sürüp gidiyor sinema üzerinde.

"CÜRÜM İŞLEMEYE TAHRİK EDEN"

Türkiye'de son aylarda yapılan her ilerici, iyi niyetli filmin karşısına dikilen Merkez Film Kontrol Komisyonu, geçenlerde "Kara Çarşaflı Gelin"i yasakladı. Zaten yasaklayacağı baştan belliydi. "Kara Çarşaflı Gelin"in çekimine başlandığını duyduğumuzda, Cephe iktidarı doğrultusunda her zaman, her yerde hazır sansür kurulunun filmin gösterilmesine "pasaport" vermeyeceği gerçeğini görebilmek için bakla falı açmağa gerek yoktu. Çünkü, Süreyya Duru Vedat Türkali, Bekir Yıldız üçlüsü bağışlanmayacak bir kusur işlemişlerdi filmde: Türkiye gerçeğini anlatmak.

"Kara Çarşaflı Gelin"i görme olanağını bulan ender kişilerdeniz. Filmde, ailesel bir dramın ardında, 17. yüzyıldan bu yana Güneydoğu Anadolu'da süregelen feodal yarı feodal bir sosya/ekonomik yapıya yörenin açılı, cileli, ezilen toprak işçisi üzerindeki sömürüye değiniliyor. GüneyDoğu Anadolu insanının gerçeğe bağlı, örfüyle, göreneğiyle yaşanan her şeyiyle verildiği, ayakları yere basan bir film çıkıyor karşımıza. "Kara Çarşaflı Gelin" yalnızca içeriğiyle, anlamıyla, iletilmek isteneniyle değil, biçimsel yanıyla da, birbirinden güzel, denk düşürülmüş fotograflarıyla, görüntülemesiyle de üzerinde durulması gereken canlı, soylu bir film üstelik, elbette, sansür kurulu Anadolu gerçeğini, insanını, sorununu işleyen bu dürüst filmden korkup, yığınlara ulaşmasını önlemek için elinden geleni yapacaktı. Yaptı da.. "kışkırtma var" gerekçesiyle yasağını getirip koydu.

Kaba ve genel çizgilerle, içeriğine ve biçimine değindiğimiz bu film, 40 yaşındaki "filmlerin ve film senaryolarının kontrolüne dair nizamname"nin 7'nci maddesinin iki fıkrasına dayanılarak yasaklandı. "Memleketin inzibat ve emniyeti bakımından zararlı olan "ve cürüm işlemeğe tahrik eden" bir film sayıldı. Aklın almıyacağı bu ilişkiyi, filmle madde arasında kurma başarısını gösteren sansür kurulu üyeleri elleri sıkılması gereken kişilerdir. Bunu özellikle vurgulayalım. Çünkü çok zor bir iş başarmışlardır. Düşünüp taşınıp, evirip, çevirip, ne etsek derken, sonunda "Kara Çarşaflı Gelin"e olmayacak yakıştırmaları yapmış, yasağı getirip, rahat bir soluk alabilmişlerdir.

"ŞEFLİK" SİSTEMİNDEN KALMA TÜZÜK

Sinema sansürü Türkiye'de bunca yılın sorunu. 1939 yılında "filmlerin ve film senaryolarının kontrolüne dair nizamname" adlı bir tüzük gelmiş konmuş filmcilerin başına . Geliş o geliş. Demiratmış.. Her yanıyla küflenmiş, toztutmuş çağdışı kalmış tüzüğü kimse kıpırdatmamış yerinden, Ne biri gidip ötekisi gelen hükümetler, yapılan toplantılar, hazırlanan raporlar, ne de en azından on kitap dolduracak kadar yazı ve konuyla ilgili iki kitap, Yararlı olmamış.. Soyut ve esnek (her biçimde yorumlanabilen) "Sevimsiz" 7'nci maddesiyle, iyi niyetli dürüst çalışmalara bıçak sallanmış.

Sansür tüzüğü pek çok noktada" sakat özellikler" taşıyor. Öncelikle:

1) Sansür tüzüğü, ceza kanunun ünlü 141, 142'si gibi tümden Anayasa aykırıdır. "Sinematografik özgürlük" Anayasada anayasal güvenceye" açıkca" kavuşturulmamasına karşın, "özü" (ruhu) yönünden Anayasaya ters düşer. Çünkü, sinema düşüncelerin açıklığa kavuşturulmasına yarayan bir "araç" olduğuna göre, 12 Mart'tan sonra "balyoz " yemekle birlikte, yine de ilerici niteliğini koruyan Anayasamızın, özellikle 20 ve 21 'nci maddelerinde "güvence"ye kavuşturulmuş "düşünce", "kanaat", "bilim", ve " sanat " özgürlüklerine aykırıdır sansür tüzüğü.

2) Sansür tüzüğü tek parti döneminden kalma. O zamanın "şeflik" sisteminin gerektirdiği bir tüzük. Zamanın toplumsal ve siyasal yapısına göre düzenlenmiş. Bugünün Türkiyesi, dünün Türkiyeci midir? Sürekli değişen bir toplum vardır ortada. Çok partili siyasal yaşantıya ulaşıldı. Sınıflaşma belirginleşti, vb. Kısacası değişen Türkiye' de, değişen siyasal, toplumsal, ekonomik durumların gerçeği altında bu sansür tüzüğünün "saçma" lığına kimse itiraz edemez artık. Bugün sansüre inanılamaz.

SORUN DÜZEN SORUNUDUR

Kuşkusuz sorun "Kara Çarşaflı Gelin" nin sorunu değil. Bugünkü, demokratik hak ve özgürlüklere düşman, sömürüden, çıkardan yana kişilerin düzeni ortadan kalkmadıkça, ne Türk sineması değişir, ne de sansür tüzüğü, o nedenle, "Kara Çarşaflı Gelin" gibi ulusal sinemamızın göğüs kabartıcı filmlerine yasak kafası kötü kötü bakıyor, bakacaktır.

Fakat nereye dek? Zaman, o sorunun yanıtını verme zamanıdır...

AVUSTURYALI YAZAR JEAİN EBNER KONFERANS VERECEK

Ünlü Avusturyalı kadın yazar Jeani Ebner, Avusturya Başkonsolosluğu Kültür Ofisi -nin davetlisi olarak yurdumuzda bulunuyor. Şair, öykücü ve romancı olan Ebner, 20 Nisan Salı günü saat 11:00'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Alman Filolojisi Bölümünde, kendi yapıtlarından parçalar okuyacak. Sanatçı, 21 Nisan Çarşamba günü saat 17: 30'da da, Kültür Ofisi salonlarında, "Edebi Eserlerin Yaratılmasına İlişkin Kişisel Tecrübeler" konulu bir konuşma yapacak . Konuşma, Türkçeye çevrilecek.

Theodor Körner Ödülü'nün sahibi olan Ebner, 1918 yılında Avustralya'nın Sidney kentinde dünyaya geldi. 12 yaşındayken şiir yazmaya başladı . O günden beri de, edebiyat uğraşını sürdürüyor. Şiirin yanı sıra öyküler, romanlar, küçük denemeler yazdı ve çeviriler yaptı. Önceleri Kafka'nın etkisinde kalan Ebner, sonra yepyeni bir anlatım geliştirdi. Son şiirleri 1965 yılında yayınlanmıştır. "Cevap Bekliyorlar" (Sie warten auf Antwort), "Geçmiş Yazların Yabanlığı" (Die Wildnis früher Sommer) ve " Siyah ve Beyaz Figürler" (Figuren in Schwarz und Weiss) roman; "Tanrılar Konuşmaz" (Die Götter reden nicht) ise öykü dalındaki ürünleridir.

Halk Sahnesi oyunlarını başarıyla sürdürüyor

Kocamustafapaşa' daki Halk Sahnesi Oyuncuları, ilgiyle izlenen iki oyunlarını sürdürürken, 14 Nisan Çarşamba günü de "Promete"nin ilk gösterisini İstanbul seyircisine sundular. Bilindiği gibi, "Prome-te", 1973 İLTÖ yarışmasında Bakırköy Lisesi'nin birincilik ödülünü kazandığı oyundu. Üzerinde yeniden çalışılan yapıt, güncel olayların ışığında geliştirildi.

Halk Sahnesi oyuncularının başarıyla sahnelediği diğer iki oyun, Nâzım Hikmet'in "Yolcu" ve "İstasyon" adlı oyunlarından uyarlanmış olan "İstasyon" ile, Bertolt Brecht'in yapıtı "Carrar Ananın Silahları". "İstasyon", 1971 Martından sonra, Anadolu'nun ücra bir köşesinde, kendi kısır dünyasına sıkışmış bir istasyonda geçen olayı konu ediniyor.

Altındağ Doğumevi Baştabibliğinden

CİNSİ	Miktarı	Muhammen Bedeli	Geçici Teminatı	Şekli	Tarihi	Saati	Yeri
İlaç	49 Kalem	212.005.00 TL	11.850.25	Kapalı Zarf	4.5.1976	10	Mües.

Altındağ Doğumevinin 1976 mali yılı 49 kalem ilaç ihtiyacı kapalı zarf suretiyle eksiltmeye çıkartılmıştır.

Şartnameler ve ihale listeleri Altındağ Doğumevi Müdürlüğünde ve Adana , İstanbul ve İzmir Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüklerinde görülebilir.

İhaleye iştirak etmek isteyenlerin 2490 sayılı kanunun 2-3 üncü maddelerinde yazılı belgelere havi kapalı zarflarını ihale saatinden bir saat öncesine kadar komisyon Başkanlığına vermeleri, postada vaki gecikmelerin kabul edilmeyeceği ilan olunur.

Basın:14440-726

eğitim
AYLIK EĞİTİM KÜLTÜR DERGİSİ
YILLIK ABONE 30 TL.
P.K. 766 ANKARA

---

haftanın kültür programı

Lise ve Dengi Okullar 6. Tiyatro Şenliği (İLTÖ 76) bugün saat 17.00'de, Kadıköy Halk Eğitimi Merkezinde, Cevat Fehmi Başkut' un "Harput'ta Bir Amerikalı" adlı yapıtıyla devam ediyor. Oyunu, Yalova Lisesi sahneliyor.

SERGİLER

Taksim Sanat Galerisinde, Gül Derman, Orhan Tamer ve Türkân Rador'un resimlerinden oluşan sergi, 20 nisan salı günü açılacak. Sergi, 6 mayısa kadar gezilebilecek. Nihat Dorcan, Sülide Atılmaz Ünal ve Mehmet Pesen'in resim sergisi ise bugün kapanıyor.

Galeri Baraz-Nuri İyem'in Güzellerimiz, Göç, Göreme, Gecekondular konulu resim sergisi 3 mayısa kadar gezilebilecek.

Melda Kaptana Galerisi Balkan Naci İslimyeli' nin tablolarından oluşan sergi, 4 mayısa kadar uzatıldı.

Galeri Antiquaire-İbrahim Çallı'nın daha önce sergilenmemiş yapıtları, 30 nisana kadar görülebilir.

Aydın Cumalı Sanat Galerisi-Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Bedri Rahmi Eyüpoğlu atelyesi mezunu genç ressam Yaprak'ın sergisi 7 mayısa kadar devam ediyor.

Amerikan Kültür Merkezi-Boston Görsel Sanatçılar Birliği'nin resim ve baskı sergisi (Boston Visual Arts), 23 nisanda kapanacak.

Birlik Sahnesinde İrfan Demirkol'un "Korkmak Yok Yılmaksa Asla" adlı fotoğraf sergisi devam ediyor. Sergi, 30 nisana kadar gezilebilecek.

İsosem'de, 16 nisan cumartesi günü açılan, Türkân Kıran'ın resim sergisi, 30 nisana kadar gezilebilecek.

Ruth Yalın'ın, Sinematek Derneğindeki, "Çevremdeki Gerçekler" adlı fotoğraf sergisi, 24 nisan cumartesi günü kapanıyor.

Bülent Vangöl'ün, "Türk Keçecilik ve Yazmacılık Sanatı" konulu sergisi Nişantası Kız Meslek Lisesinde.

Çağdaş Polonya Tiyatro Afişleri konulu, Ertem Kültür Merkezindeki sergi, 22 nisan cuma günü kapanıyor. 23 nisan cumartesi günü ise, Işıl Özışık'ın resim sergisi açılacak.

Hayri Sezgin'in, Vakıflar Bankası Genel Müdürlüğü Sanat Galerisindeki resim ve ağaç kökleri sergisi, 22 nisan akşamına kadar izlenebilecek.

İstanbul Görsel Sanatçıları Derneğindeki Franz Kafka Sergisi, 24 nisana kadar gezilebilecek.

Türk Karikatürcüler Derneği'nin "Kitaplara Özgürlük" konulu fotoğraf sergisi, Tepebaşındaki dernek merkezinden sonra şimdi de, Darüşşafaka Çemberlitaş Sanat Galerisinde sürüyor.

KONFERANSLAR

Avusturyalı kadın şair, öykücü ve romancı Jeanie Ebner, 20 nisan salı günü saat 11.00'de, Edebiyat Fakültesi Alman Filolojisi Bölümünde, yapıtlarından parçalar okuyacak.

Ebner, 21 nisan çarşamba günü saat 17.30'da da, Avusturya Başkonsolosluğu Kültür Ofisinde, "Edebi Eserlerin Yaratılmasına İlişkin Kişisel Tecrübeler" adlı bir konferans verecek.

Kerim Korcan, 20 nisan salı günü saat 18.00'de, Ertem Kültür Merkezinde, Mahpushane'ye Dair, Linç, İdamlıklar, Tatar Ramazan adlı kitaplarını imzalayacak.

20 nisan salı günü saat 18.00'de, Feridun Birimtekin, Türk-İngiliz Kültür Derneğinde, "Bizans'ta Sosyal Yardım Müesseseleri ve Fatih Sultan Mehmet Devrinde Yapılanlar" konulu, projeksiyonlu bir konuşma yapacak.

Hayati Asılyazıcı, kendi koleksiyonundan derlenmiş Çağdaş Polonya Tiyatrosu afişlerinin sergilendiği Ertem Kültür Merkezinde, 19 nisan pazartesi günü saat 18.00'de "Çağdaş Polonya Tiyatrosu" konulu bir konferans verecek.

21 nisan çarşamba günü saat 18.30'da DGSA Mezunları Derneğinde, Semih Balcıoğlu, "Telif Hakları ve Sanatçıların Vergi Bağışıklığı" üzerinde konuşacak.

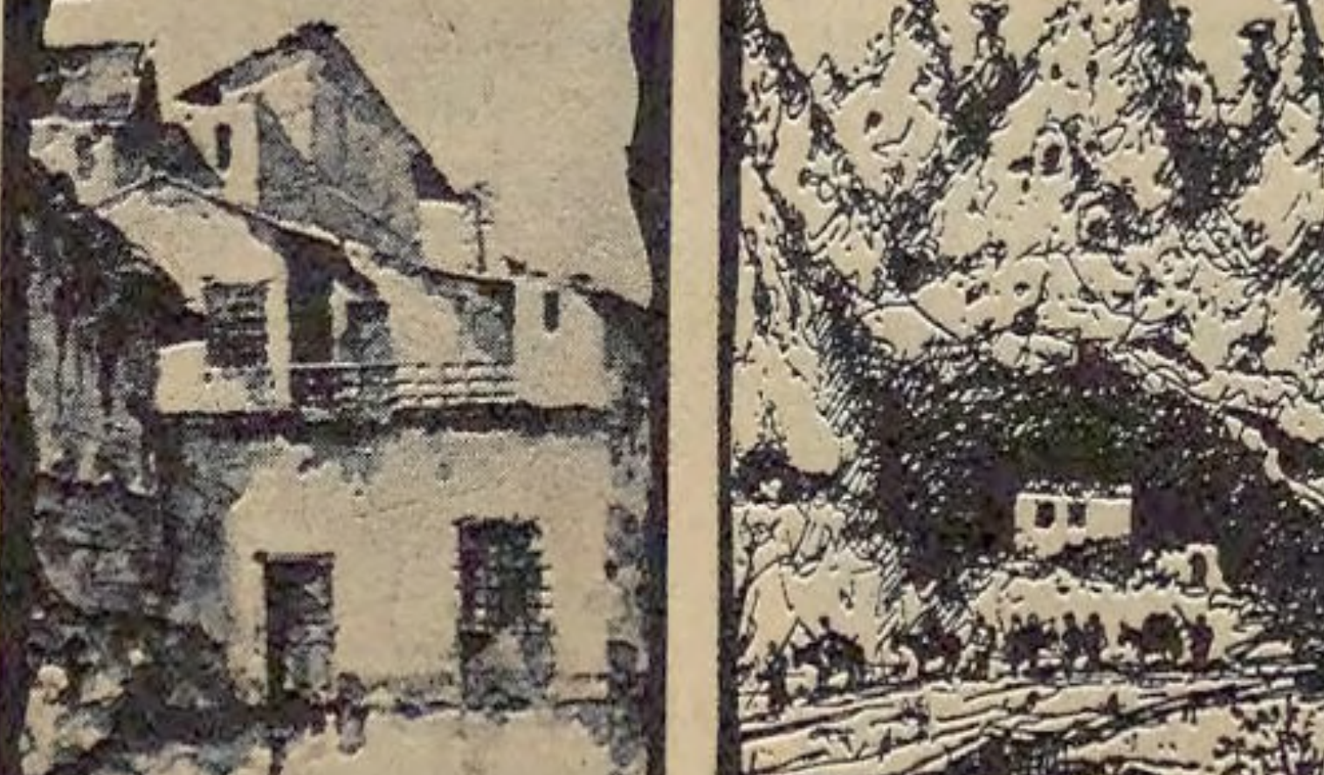

Özgün bir çalışma: «Anadolu'dan izlenimler»

Ressam Işıl Özışık'ın "Anadolu 'dan İzlenimler" konulu resim sergisi, 23 Nisan'da Ertem Kültür Merkezinde açılıyor. 1939 yılında İstanbul'da doğan ve asıl meslek dalı arkeoloji olan sanatçı, İstanbul'da ilk ikişisel sergisini açıyor. Daha önce, başta Devlet Resim ve Heykel sergileri olmak üzere, Zürih 1971, Londra 1973, Londra 1974, Alassio (İtalya) da kişisel sergiler açmış olan Özışık, "Suluboya Ressamları Grubu" ve "Birleşmiş Ressamlar ve Heykeltraşlar Derneği" üyesidir. Sanatçının, dünyadaki birçok resmî ve özel koleksiyonda yapıtları bulunmaktadır.

GÖSTERİLER

Sinematek Derneği, 20 nisan salı saat 19.00'da Fitaş Sinemasında "Anna Karenina" ve 22 nisan perşembe saat 18.45'de Dostlar Tiyatrosunda, Andrzej Wajda'nın "Düğün" (Wesele) filmlerinin gösterilerini düzenledi.

Eskişehir Akademi Sinema Kulübünde, 23 nisan cuma günü saat 14.30'da, Yves Robert'in "Yumurcakların Savaşı" gösterilecek.

Türk-İngiliz Kültür Derneğinde, 21 nisan çarşamba günü saat 18.00'de, Müzik Filmleri gösterisi var. Gösteri, herbiri 20 dakika süreli fagot, harp ve piyano bölümlerinden oluşuyor.

Çağdaş Sahne-Sinematek Şöleni, 1 mayısta, "İşçi Bayramı Özel Programı" ile, Çağdaş Sahnede sürüyor.

TİYATRO

Kadıköy Halk Eğitimi Merkezi'nin düzenlediği, İstanbul Lise ve Dengi Okulları 6. Tiyatro Şenliği, Kadıköy'deki Merkez binasında devam ediyor

AÇIKOTURUM

Robert Kolej Müzik Şenliği 24 nisan cumartesi günü saat 20.00'de Devlet Opera'sının Alman Lied'leri Resitali ile başlıyor.

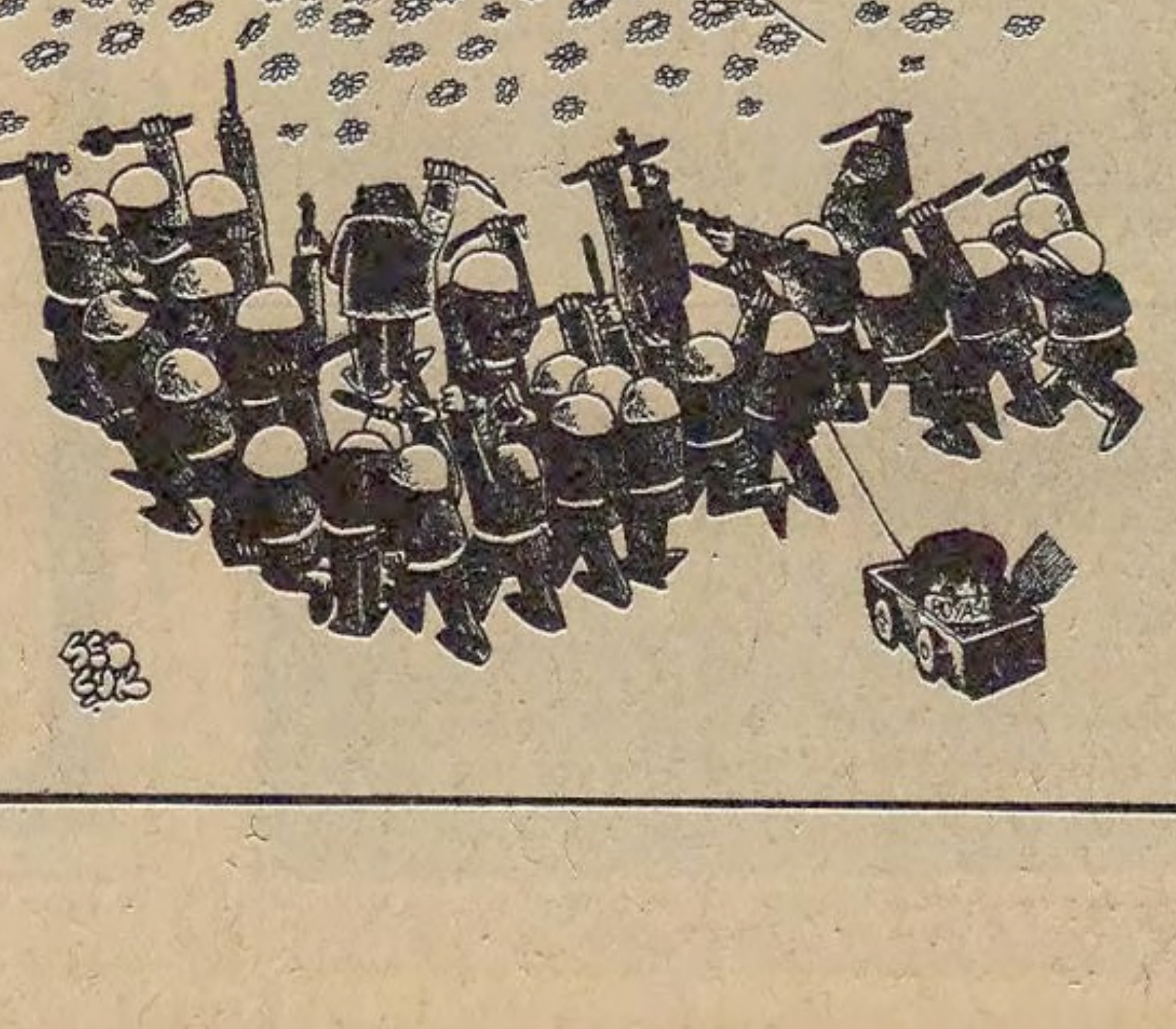

6

AVRUPA GERÇEĞİ ve TÜRKİYE

halûk şahin

«Türk sanayicisi iç pazarda tatlı kârın rahatlığına alışmış»

AET'YE GÖRE TÜRK SANAYİİ TEKNOLOJİK İŞBİRLİĞİNE MUHTAÇ

Türkiye'nin AET ile 1963 yılında yaptığı temel anlaşma, gümrük birliğine giden yolda ilişkilerin üç aşamadan geçmesini öngörüyordu: 1) Türkiye'nin hiç bir yükümlülük altına girmeden, Topluluğun Türkiye'ye sağladığı ticari ve mali kolaylıklardan yararlanacağı Hazırlık dönemi 2) Türkiye'nin yükümlülüklerinin başladığı ve 1 Ocak 1973'te yürürlüğe giren Katma Protokolün belirlediği 12 yıl süreli Geçiş dönemi 3) Gümrük birliğinin tamamlanacağı Son dönem.

Türkiye'de, özellikle sanayi kesiminin AET'ye ilişkin yakınmaları, Katma Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra başladı. Geçiş döneminde Türkiye'nin AET'ye karşı en önemli yükümlülüğü, AET'den ithalatının yüzde 55"inden vergi almaktan vazgeçmesi ve sanayi mallarında ithal kısıtlamalarını kaldırması idi. Gümrük duvarlarının indirilmeye başlaması ve ithalatın serbestleşmesi, hiç bir bakımdan AET ülkeleriyle rekabet edecek durumda olmayan Türk sanayi çevrelerini ve Türkiye'nin ancak sanayileşerek geri kalmışlıktan kurtulabileceğine inanan kuruluşları telaşlandırdı. Katma Protokole adeta gözü kapalı imza atan Türkiye, somut sonuçlarla karşılaşmaya başlayınca, biraz geç de olsa uyandı. Bu duruma siyasal etmenler de karışınca Türkiye-AET ilişkileri 1976 yılında günün konusu haline geldi.

DIŞ TİCARET AÇIĞI

Türkiye ile AET arasındaki ilişkilerin, Türkiye açısından istenen biçimde gelişmediğinin en somut kanıtı ithalat-ihracat istatistiklerinde yatıyor. İşte rakamlar :

YILLAR	AET ÜLKELERİNE İHRACAT (Milyon dolar)	AET ÜLKELERİNDEN İTHALAT (Milyon dolar)
1966	171,4	236,4
1967	176,6	237,9
1968	164,1	281,9
1969	214.8	284,4
1970	239,0	325,2
1971	266,6	455,6
1972	347,0	652,5
1973	611,5	1142,3
1974	717,2	1708,1
1975	720,0	2300,0

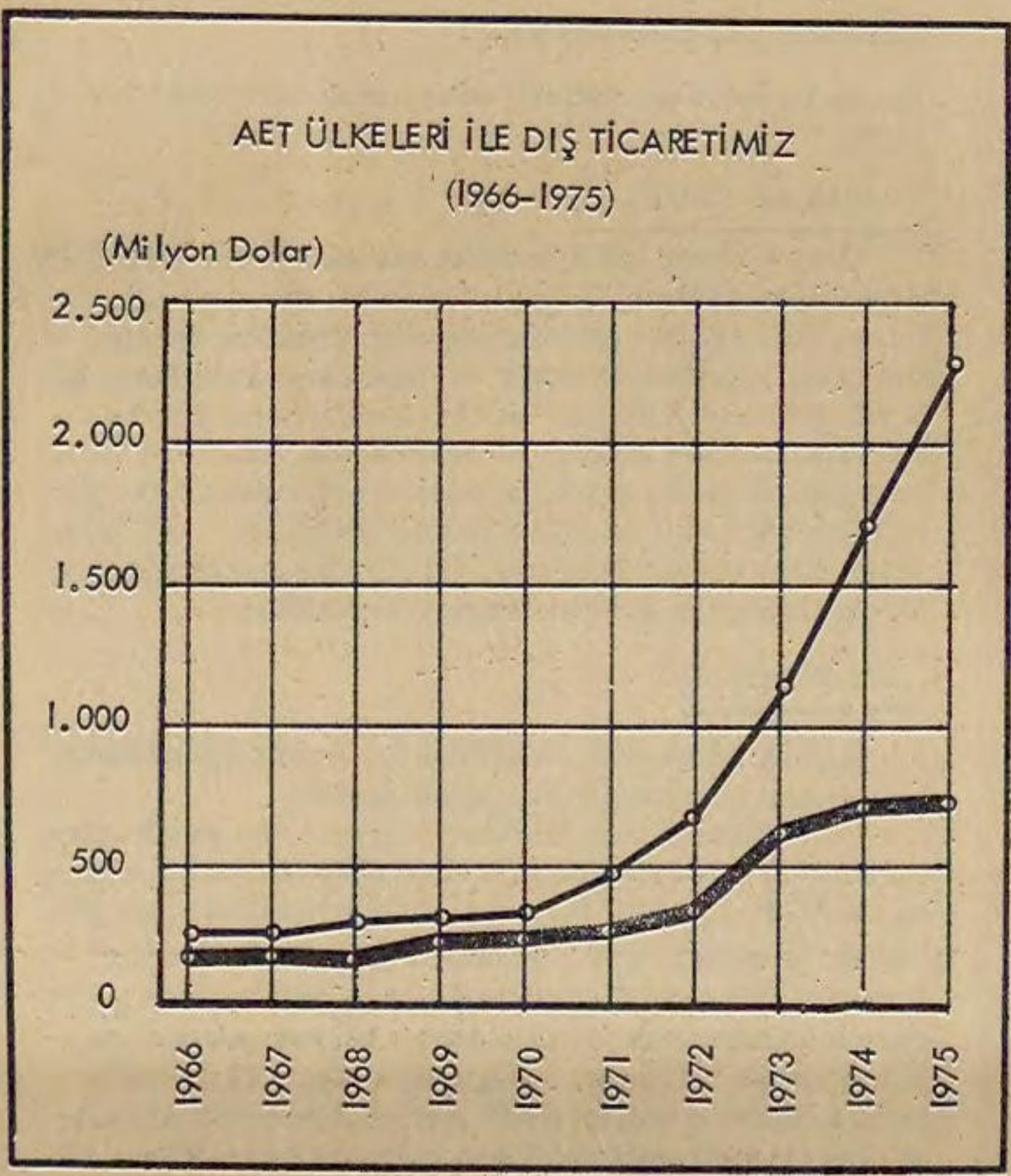

Görüldüğü gibi, AET ile olan dış ticaret açığımız giderek büyümekte. Hem de dev adımlarla. İthalat eğrimiz bir jet gibi göğe tırmanırken, ihracat eğrimiz ancak hafif bir meyille yükseliyor.

AET ile olan dış ticaret açığının, toplam dış ticaret açığı içindeki yerinin de sürekli olarak artması, ilişkinin Türk ekonomisinin aleyhine geliştiğini açıkça ortaya koyuyor.

Brüksel'de görüştüğüm AET yetkilileri bu gelişimin suçunun AET'ye yüklenemeyeceği görüşünü savundular. Onlara göre bunun konjonktürel ve yapısal çeşitli nedenleri vardı. Petrol üreticisi olmayan Türkiye, petrole daha fazla para ödediği halde, ithalatı kısıtlama yoluna başvurmamıştı. Avrupa'daki iktisadi bunalım nedeniyle, işçilerden gelen döviz tutarı azalmıştı. İhracatın artmamasına gelince, bu konuda asıl sorumluluk Türk sanayicilerine ve tacirlerine düşüyordu. İç pazarda kâr oranlarının Avrupa'da inanılamayacak kadar yüksek olması nedeniyle, ihracata önem vermiyorlardı. Ayrıca pazarlama, paketleme ve iş idaresi yönünden henüz oldukça ilkel bir durumdaydılar. Türk sanayicisinin iç pazardaki tatlı kârların rahavetinden bir an önce kurtulup AET gerçeğini kabul etmesi, rekabete hazırlanmaları gerekiyordu.

Bunun yanında, Türkiye'nin yabancı sermayeden bir öcü gibi korkması da iktisadi ve teknolojik gelişmeyi yavaşlatıyordu.

Türkiye-AET ilişkilerinin son yıllarda içine girdiği dar boğazın AET tarafından nasıl değerlendirildiği, çok daha diplomatik bir dille de olsa, bundan bir kaç ay önce Komisyon Başkanı Ortoli'nin TRT'ye verdiği demeçte dile getirilmişti. Şöyle demişti Ortoli:

"Topluluk ile Türkiye arasındaki ticari mübadelenin geçen on yıl içinde şaşırtıcı bir şekilde geliştiği muhakkaktır, ancak Türkiye'nin ticaret dengesi açığı da giderek büyümektedir. Ticaret dengesi açığındaki bu gelişmenin ortaklıktan ileri geldiğini düşünmek aşırılık olduğu gibi, Topluluk ile Türkiye arasındaki ticari mübadelede görülen dengesizliğin tüm sorumluluklarını ortaklığın üzerine atmak da yanlış olacaktır.

Ekonominin işleyişindeki karmaşıklık, daha ayrıntılı bir inceleme yapılmasını gerektirmektedir.

Bu dengesizliğin nedenleri tabii ki konjonktüreldir. Fakat ayni zamanda belki de yapısal nedenlerden ileri gelmektedir. Bu arada uluslararası ekonomik konjonktürde görülen bozulmanın da Türk ekonomisinin dış dengesi üzerinde önemli bir etkisi olmuştur. Ayrıca, ticaret açığının sürekli olmasını açıklayan yapısal bir neden olarak, Türk ekonomisinin hızlı gelişmesinin gereği olarak, ileri düzeyde bir sanayi gücüne ortaklık etmesini gösterebiliriz. Bu soruna çözüm yolları getirebilmek için, Topluluk ile Türkiye çaba harcamalı ve hayal güçlerini çalıştırmalıdırlar. Belki de, Türkiye'nin ihracatını dinamikleştirmek için endüstriyel ve teknolojik işbirliğinin gerçekleştirilmesine yönelmeli ve böylece Topluluk ile Türkiye arasındaki mübadelede görülen dengesizliğin temelindeki yapısal faktörleri ortadan kaldırmak amacıyla ortaklık çerçevesinde yeni bir etken aranmalıdır."

YABANCI SERMAYE

Ortoli'nin bu sözleri o günlerde tartışmalara yol açmıştı. Endüstriyel ve teknolojik işbirliği nasıl gerçekleştirilecekti? AET sermayesinin Türkiye'ye gelmesi ile.. Bir zamanlar Türkiye'yi sebze ve meyve bahçesi olarak gördüğü söylenen AET, şimdi de sömürülecek bir yatırım alanı olarak mı görmekteydi?

Brüksel'deki yetkililer Türkiye'de bazı çevrelerin bu konuda ortaya attıkları "yalan"haberlerden fena halde yakınıyorlar." Yatırım yapmamıza izin verin, biz de sizden daha fazla işçi alırız" demişiz."Olur mu böyle şey.. Kim, hangi amaçla, nasıl uydurdu, nasıl basına iletti bunu, anlayamıyoruz" diyorlar. AET heyeti ile Türkiye'ye gelen bir uzman "Türklerin yabancı sermaye konusunda çok hassas oldukları, yatırım sözünü kesinlikle kullanmamız gerektiği bize sıkı sıkıya tenbih edilmişti. Türk-AET görüşmelerinde bu söz tek bir kez bile kullanılmadı," diyor.

Komisyon Başkanı Ortoli, Türkiye AET ile endüstri ve teknoloji alanında işbirliği yapsa iyi olur, diyor.

"TEK BAŞINA OLMAZ"

Ancak aynı yetkililer ve uzmanlar, Türk sanayiinin yabancı sermayenin katkısı olmadan ve dış pazarlarda rekabete çıkmadan gelişemeyeceğini de sözlerine ekliyorlar." Türk sanayicileri AET mallarına tanınan gümrük indirimlerinden şikâyet etmeye başladılar. Çünkü artık düşük kaliteli yerli malları iç pazarda çok yüksek kârlarla satamayacaklar. Eğer ekonomik bütünleşmeye gitmek için sanayicilerinizin yeşil ışık yakmasını beklerseniz, 3976'ya kadar beklemek zorunda kalırsınız"demekteler.

AET uzmanları, Türkiye'deki yabancı sermaye mevzuatındaki kısıtlamaların karşısındalar. Katma protokoldeki süreler içinde (12 ve 22 yıl)Gümrük birliğine gitmenin tek yol olduğunu savunuyorlar. Türkiye'nin kendi olanakları ile ve himayeci bir sistem içinde kalkınmasını gerçekleştirebilmesinin çok zor olduğu kanısındalar. Onlarca, ekonomik işbirliği açısından Türkiye'nin karşısındaki en iyi seçenek, AET seçeneği.

Peki, Türkiye AET ile olan ilişkileri çerçevesinde gerçekleştirebilir mi sanayileşmesini ?

"O sizin bileceğiniz iş" diyor AET uzmanları."O sizin gayretinize ve hünerinize bağlı".

■ YARIN: NE YAPMALI ?

AZİZ NESİN - **böyle gelmiş böyle gitmez** - **2.BÖLÜM**

FOTOĞRAFÇILIK YAPMAK PARA KAZANMANIN VE DALGA GEÇMENİN YOLLARINDAN BİRİYDİ

Kalk borusu çalarken ben daha uyumamıştım. Büyük bir pişmanlık, suçluluk duygusu içindeydim.

Sekizinci sınıfta tıraş makinesi de kullanmaya başlamıştım. Haftada bir, hafta iznine çıkacağım günler sakal tıraşı olurdum.

BAHRİ BABA

Türkçe öğretmenimiz, Cerrahpaşa Hastanesi karşısında, iki katlı küçük bir evde oturuyordu. Her sabah Cerrahpaşa'daki evinden kalkıp Çengelköy'de bir dik bayırda olan okuluma nasıl geldiğini, saat sekizdeki ilk derse nasıl yetiştiğini düşününüz. Bu yolun epiyce bölümünü yayan gitmesi gerekirdi. Çünkü o dönemde otobüs de, dolmuş da işlemiyordu Cerrahpaşa'da.

Türkçe öğretmenimiz Bahri Bey de emekli subaydı. O'na Bahri Baba denilirdi. Saçları ak, ama dinçti. Yaşını kestiremiyorum bile. Çünkü o yaşlardayken bize, kırkyaşındakiler bile çok yaşlı görünürdü. Birisi altmış yaşında ölünce- şu anda altmışbir yaşımdayım- çok bile yaşamış gibi bir duyguya kapılırdık. Çocuk acımasızlığıyla, elli altmış yaşı, kendimiz için varılamayacak denli çoook uzaklarda sanıyorduk. Bahri Baba, olsa olsa kırkbeş yaşında olabilirdi. Unutulmaz bir öğretmendi. O günkü sınıf arkadaşlarımız bir araya gelirsek, eski anılarımız arasında Bahri Baba'dan çok sözederiz. Çekinilen, sayılan,hem de korkulan bir öğretmendi. İyi ders anlatmasıyla, anlattığını bize iyi öğretmesiyle kendiliğinden otorite kurmuştu.

Öğrencilere söven, hem de ağır söven öğretmenler ve subaylar vardı. Bahri Baba sövmezdi ama, sövgüyü edebiyat biçiminde söylerdi. Bir öğrenci, O ders verirken yanındakiyle fısıldaşarak konuşsa , yada saçmasapan bişey söylese,

-Sen hangi bahçenin gülüsüüün? diye seslenirdi .

Aşırı uygunsuzlukta bulunanlara en ağır sözü şuydu :

-Onun bunun çocuğu derim haaa !..

Bu son sözünü yakışıksız bulabilirsiniz. Elbette öyledir. Ama söz, insandan, söyleyenden soyutlanarak bir başına ele alınırsa, doğru değerlendirilemez. "Onun bunun çocuğu" gibi ağır bir söz bile, Bahri Baba'nın ağzından çıkınca, sövgü olma niteliğini yitiriyordu .

Örneğin, Dr. İsmail Hakkı, Hakkı Raif, Dr. Fikri Servet gibi öğretmenlerimiz, bizimle bu denli ağır konuşmak gereğini hiç duymazlardı .

Ders yılı sonlarına doğru, Türkçe kitabımızdaki tiyatro edebiyatı bölümünü okuyorduk: Tragedya, dram, komedi, tragedyada üç birlik, eski Yunan klasikleri...

Bahri Baba bunları anlatırken ben kendimden nasıl geçmişim, büyülenmiş gibi O'nu nasıl bir derin dinliyormuşum ki, birden sözünü kesip, derslikteki arkadaşlarıma parmağıyla beni göstererek,

-Bakın, dedi, günün birinde söylediydi dersiniz, Nusret Efendi ilerde piyes yazarı olacak ! Gözlerini kırpmadan dinliyor, kendinden geçmiş.

Suçüstü yakalanmış gibi oldum, çünkü Bahri Baba bu sözü beni değerlendirmek için söylemiyor, subay olmam gerekirken oyun yazarı olabileceğimi anlatmak istiyordu.

O sözleri söylemeselerdi kimi arkadaşlarımı anımsamayacaktım. Bir sözleriyle belleğimde yaşayanlar var . Öyle ki, kendi sözlerini şimdi kendileri anımsamıyorlar bile. Demek gelişigüzel ağızlarından çıkmış bir söz, ama beni çok etkilemiş.

Kadıköylü F., esmer, tombul bir çocuktu. Bigün bana hangi ilişkiyle olduğunu bilemiyorum, yaşamda amacının bir emekli binbaşılık olduğunu söylemişti. İki elinin parmaklarını birbirine geçirerek, elini göbeğinin üstünde bağlamış, göbeğini de şişirip öne fırlatarak göbekli bir binbaşı taklidi yapmış, işsizliği ve rahatı anlatmak için de başparmaklarını birbiri çevresinde döndürerek ,

-Benim bütün istediğim emekli bir binbaşı olmak... Göbeğimi salıveririm, oooh, gel keyfim gel...demişti .

Bu denli tutkusuzluğa şaşıp kalmıştım, yalnız şaşıp kalmamıştım, O'nun anlattığı durum, o rahatlık, o gevşeklik, o lâçkalık sanki benim başıma gelmişcesine boğulur , gibi olmuştum.

Ne denli en küçük ayrıntılar bile belleğimizde iz bırakıyor.

F.yi kırkbeş yıl sonra gördüm, yolda karşılaştık. Gözlüklü, aydın yüzlü bir albay emeklisi. Pek göbeği var sayılmaz, biz yaştakilerin çoğunda olan bir göbecik taşıyor.

Belleğimde iz bırakan o sözünü anımsattım, hani o gevşemiş, kağşamış yıkıldı yıkılacak durumdaki ahşap ev görünümündeki göbeği sarkmış binbaşı hayalini... Hayır,böyle bir söz söylediğini hiç anımsamıyor. Ama Onun sözü bende hâlâ yaşamakta .

FOTO - KAZIK'LAR

Asker okullarında fotoğraf çekebilmek, fotoğrafçılık yapmak, hem para kazanarak, hem dalga geçerek kolayca sınıf geçmenin yollarından biriydi. Çünkü, fotğrafçılık yapan öğrenciler, fotoğraf çekmek ve çektikleri fotoğrafları kendilerine vermek bahanesiyle öğretmen ve subayların yakın çevresine girebilirlerdi. Üstelik çektikleri resimlerini öğretmen ve subaylara parasız da veriyorlardı. Genellikle becerikli, yetenekli, elinden iş gelir , herkesin suyuna gider öğrenciler fotoğrafçılık işine girebilirlerdi. Bir profesyonel fotoğrafçı denli işleri çoktu. O yaşta her öğrenci, tek ya da toplu resim çektirmeye düşkün olur. Ayrıca subayların, öğretmenlerin resimlerini çeker, öğrencilere satarlardı. Okulda fotoğrafçılık yapan her öğrencinin, hangi sınıfta olursa olsun sanı Foto Kazık'tı. Bizden önceki sınıfların fotoğrafçılık yapan öğrencilerine de Foto Kazık denirdi. Belki bizi kazıklamıyorlardı ama, bizim tasarlayamayacağımız kadar çok sırtımızdan para kazanıyorlardı .

Genellikle öğretmenler Foto Kazık'ları sınavlarda kollar, sınıf geçsinler diye onlara kolay sorular sorarlardı. Ama Foto Kazık'lar, fotograf çekmekten, filmleri banyo etmekten, resimleri satmaktan, para toplamaktan ders çalışmaya pek zaman ayıramadıklarından kolay soruları bile cevaplandırmakta zorluk çekiyorlardı.

(DEVAMI VAR)

Beşiktaş: 1-Orduspor: 0

Beşiktaş, kendi sahasında Orduspor'u zorlu bir mücadeleden sonra Tezcan'ın golüyle 1 - 0 yenmeyi başardı.

Bursa: 0-Trabzon: 1

Lider Trabzonspor, Bursa deplasmanında Hüseyin golüyle yerini korumak başarısını gösterdi: 1 - 0

Giresun: 0-F.bahçe: 1

Ligin üst sıra takımlarından Fenerbahçe, liderlik mücadelesinde deplasmanda iki puan alarak ikinci sırada kaldı. Golü Cemil attı.

Adana: 2-Altay 1

Çekişmeli geçen karşılaşmada Adanaspor, Altay'ı, İsa ve Necip'in golleriyle mağlup etti. Konuk takımın golünü de Orhan kaydetti: 2 - 1

Boluspor: 1-Zonguldak:3

Haftanın sürpriz maçı Bolu'da oynandı. Zonguldakspor, deplasmanda 3 - 1'lik bir galibiyet-sağlayarak "taban"da değişikliğe yol açtı.

Göztepe 2-Ad.D.Spor:0

Göztepe, Adana Demirspor karşısında baştan sona üstün oynadığı oyunu, Sabahattin ve Ali Rıza'nın golleriyle 2 - 0 önde bitirdi.

Balıkesir: 1-A.Gücü: 1

Ligin son sıra takımı Ankaragücü, Balıkesir deplasmanında aldığı 1 - 1'lik sonuçla dağarcığına bir puan koymak başarısını gösterdi.

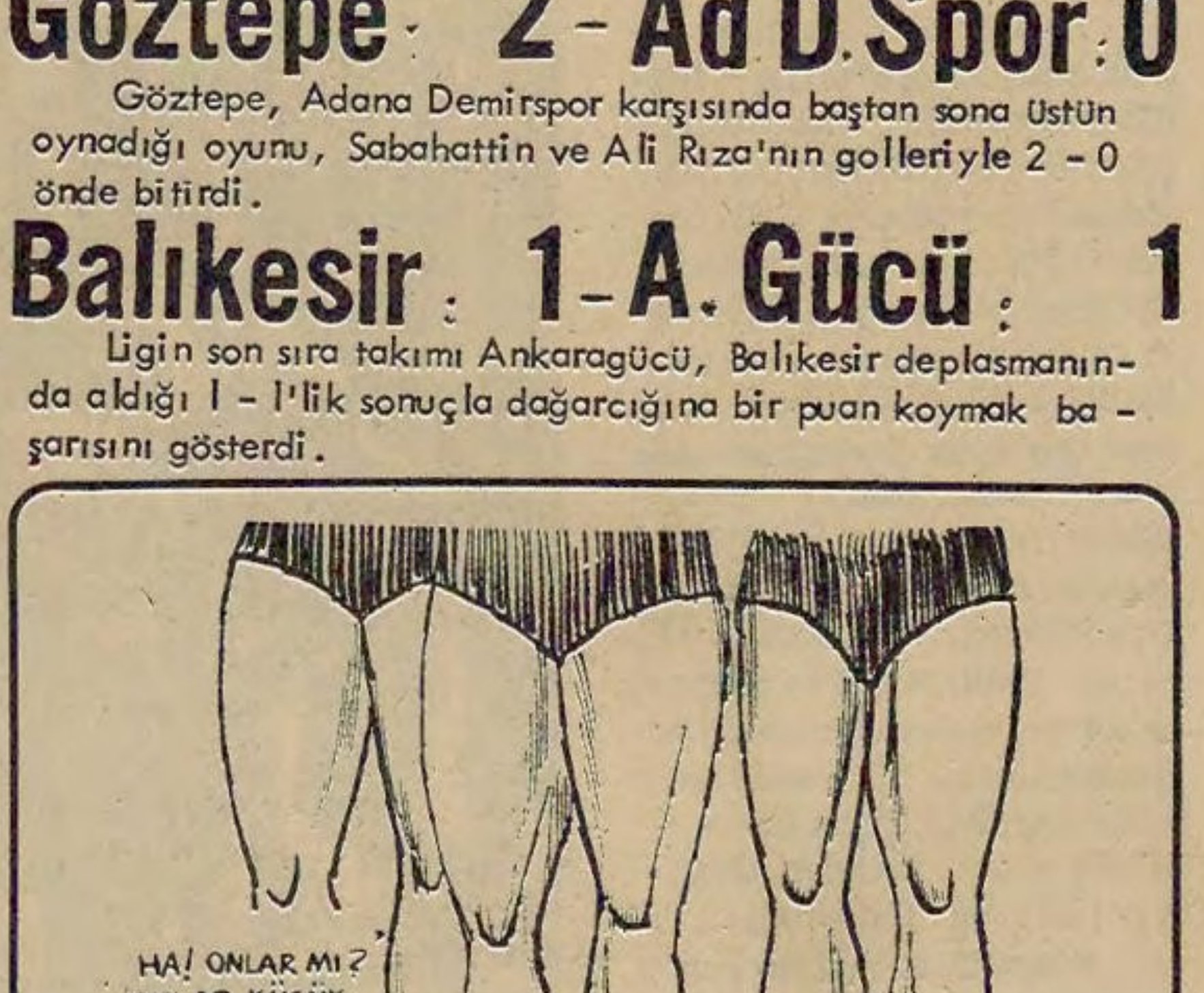
HA! ONLAR MI? ONLAR KÜÇÜK YÜZÜCÜLER
FERDİ

TV BUGÜN

❋ 13.00 YAY - KUR

17.35 Mükerrem Kemertaş söylüyor: Haftanın ilk müzik programında, türkücü Mükerrem Kemertaş geliyor ekranlara. İstanbul Televizyonunca hazırlanan bu Türk Halk Müziği programında Kemertaş altı türkü okuyacak .

❋ 17.55 ÇELİK BİLEK :

Dr. Ouest, oğlu ve arkadaşları, "Anusis'in Laneti" adlı serüvende izlenecekler. Bir kabile önderi ile çatışıp, ülkeyi onun elinden kurtarmaya çalışacaklar.

❋ 18.20 ÇOCUKLARIN EVRENİ: Aile sevgisinden yoksun küçük bir çocuğun yalnızlığı "Bir Pazar Günü" adlı filmde değerlendiriliyor

❋ 18.40 BİLGİ AMCA :

TV'nin çizgi film dizisinde, "Balonlar" adlı bölümde, insanın ilk kez göğe yükselme çalışmaları anlatılıyor.

❋ 18.55 BİLİM VE TEKNİK :

Yıllar öncesinden kalma belgesellerle oluşturulan bu programda bu kez " ay " konusu ele alınıyor.

❋ 19.25 AŞIKLARIN DÜN YASINDAN :

Konya aşıklar bayramında derece alan şiirlerin okunacağı programı Yalın Tolga sunacak.

❋ 20.00 HABERLER VE HAVA DURUMU.

❋ 20.30 EMMA:

Daudet'nin "Jack"ı bitti, Jane Austen'in "Emma" sı ekranlara geliyor. 1775 - 1817 yılları arasında yaşayan İngiliz kadın yazar Jane Austen, genç yaşlarda öyküler yazmaya başladı. Daudet'in kahramanı Jack gibi "verem"den ölen Austen yapıtlarında, taşra insanlarının günlük yaşantılarını işledi. Edebiyat tarihçilerince, gerçekciliğin öncülerinden sayılan Austen'in yapıtları ölümünden sonra yayınlandı. "Persuasion" , "Mansfield Park", "Northanger Abbey" gibi yapıtları var.

Bunlarda " Emma",İngiliz BBC televizyonu tarafından John Glenister' in yönetmenliğinde uyarlandı . 6 bölümlük dizide, Daron , Godvin, John Caroson, Donald Eocles,Costance Chapman başlıca kahramanları canlandırdılar.. Filmde, Londra yakınlarında ufak bir kasabada oturan, varlıklı bir ailenin genç, güzel,akıllı, resim ve müziksever kızı Emma'nın başından geçenler anlatılıyor. Emma'nın en sevdiği şey, gençlerin evlenmelerini sağlamak. Fakat sonunda kendisi de âşık oluyor... Dizinin ilk bölümünde Emma papaz Mr. Elton'la yeni arkadaş edindiği Harriet Smith adlı bir genç kızı evlendirmek ister...

❋ 21.20 LEMAN BİMEN SÖYLÜYOR :

Günün ikinci müzik programındaysa, Türk Sanat Müziği solisti Leman Bimen ekranlara gelecek. Bimen, yedi şarkı okuyacak . Program İzmir televizyonunca hazırlandı.

❋ 21.55 SPOR STÜDYOSU :

Dörtte üçünün "futbol" olduğu spor programında Ümit Aktan konuşacak. Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası Türk milli basketbol takımlarının maçları, Türkiye birinci futbol ligi ve Avrupa futbol ligleri karşılaşmaları ve kısa haberler programın içeriğini oluşturuyor.

❋ 23.15 GÜNE BAKIŞ.

Uçakları gelmeyen Türk işçileri Dusseldorf hava alanında olay çıkardı

DÜSSELDORF- 300 kadar Türk işçi, Düsseldorf hava alanına ait rahatsız bir binada hemen bütün gün kendilerini Türkiye'ye götürecek uçağı beklemek zorunda bırakıldılar.

Türkler kendileriyle kimsenin ilgilenmemesi üzerine olay çıkarınca da hava alanı yetkilileri polis çağırdı.

Sabahın erken saatlerinde bir Charter uçağıyla Hanover'den Ankara'ya hareket etmeleri gereken Türkleri alacak uçak, yoğun sisten Hanover havaalanına inemedi ve Düsseldorf'a gönderildi. Türkler de otobüslere bindirilerek Düsseldorf'a nakledildi.

Bu arada sis, aynı gün Alicante'den de Alman turistleri alacak olan uçağın bütün programını altüst etti.

Beklemekten sinirleri adamakıllı bozulan Türklerden bir kadın, oradaki Türklerin duygularını dile getirerek, "Biz Türk olduğumuz için bunu bize yapabileceklerini düşünüyorlar. Sizin için çalışırken iyiyiz, fakat hiç bir hakkımız yok" diye bağırdı.

Bir havaalanı sözcüsü, Türklerin bekleyişinin "talihsizlik" olduğunu söyledi, fakat ellerinden geleni yapmakta olduklarını sözlerine ekledi.

(A. A.)

Japonya'da bir milyon işçi greve gidiyor

TOKYO- Japonya'da hükümete bağlı daireler ve kamu kuruluşlarında çalışan bir milyondan fazla sendikalı işçinin, ücretlerinin arttırılmasını sağlamak amacı ile yarın ülke çapında 72 saatlik greve başlayacağı, grevi düzenleyenler tarafından açıklandı.

Grevin işlerine giden milyonlarca kişiyi araçsız bırakacağı bildirildi. 860 bin üyesi bulunan Kamu Şirketleri İşçileri Sendikaları Konseyi (Korokyo) grev kararını, hükümetin ortalama olarak işçilerin ücretlerine yüzde 6 zam yapma önerisini protesto amacı ile aldı.

Arjantin'de polis üç gerillayı öldürdü

BUENOS AIRES- Buenos Aires'in güney bölgesindeki Bernal'da polis ile gerillalar arasındaki silahlı çatışmada, ikisi kadın üç solcu gerillanın öldürüldüğü polis yetkilileri tarafından bildirildi.

Başkent Buenos Aires'den 20 km. uzaklıkta bulunan Bernal'da, polis normal kontrolunu yaptığı sırada, içinde iki kadın ile iki erkek olan bir otomobili kimlik saptanması için durdurdu. Ancak otomobilin içindekiler polise ateş açtılar. Çıkan çatışma sonunda iki kadın ile bir erkek öldürüldü, bir erkek de kaçtı.

Arjantin'deki siyasal karışıklıklar sonucunda bu yılın başından beri 293 kişi öldü. Bunların 193'ü silahlı kuvvetlerin devlet başkanı İsabel Peron'un hükümetini devirdikleri 24 Mart gününden sonra öldürüldü.

(THA)

YÜKSEK DÜZEYDE BİR MISIR HEYETİ ÇİN'E GİTTİ

KAHİRE- Mısır Cumhurbaşkan Yardımcısı Hüsnü Mübarek Mısır'a yapılacak askeri ve ekonomik yardım konusunda temaslar yapmak üzere Pekin'e hareket etti. Mübarek'in bir hafta Pekin' de kalacağı açıklandı.

Kahire'den hareketinden önce gazetecilerle görüşen Mübarek, kendisiyle birlikte giden heyette ekonomik, sanayi, ticari ve askeri uzmanlar bulunduğunu bildirdi.

Sovyetler'in Mısır'ın ihtiyacı olan askeri uçak motorlarını vermeyi reddetmesi üzerine Başkan Enver Sedat, Sovyet Rusya ile olan dostluk anlaşmasını tek taraflı olarak feshetmişti. Sedat aynı zamanda Sovyet Deniz Kuvvetleri'nin Mısır limanlarında üslenmeleri için verilen izni de kaldırmıştı.

(THA)

Katil zanlısı olarak adları açıklanan bir çok sanığın olaylarla ilgisi yok

DEMİREL'İN OLAYLARIN FAİLLERİ KONUSUNDA GERÇEĞİ SÖYLEMEDİĞİ İLERİ SÜRÜLDÜ

- İntihar ettiği söylenilen Hüseyin Hatipoğlu'nun işkence edilerek öldürüldüğü belirtildi.
- Demirel'in Kırşehir'de öldürülen Ahmet Deveci'nin katilleri yakalandığı yolundaki açıklamasının doğru olmadığını belirten görgü tanıkları, katillerin ortalıkta dolaştıklarını söylediler.
- Demirel'in Muharrem Çivikıran'ın katilleri olarak adlarını açıkladığı sanıklar DGM'de 141. maddeyi ihlâlden yargılanıyor.

Başbakan Süleyman Demirel'in bir süre önce yaptığı basın toplantısında cinayet olaylarının failleri olarak isimlerini açıkladığı bir çok sanığın olaylarla ilgisi olmadığı meydana çıktı. Demirel'in Muharrem Çivikıran'ın katilleri olarak adlarını açıkladığı sanıkların İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından 141. maddeyi ihlalden yargılandıkları saptandı. Aynı basın toplantısında Demirel'in intihar etti dediği Hüseyin Hatipoğlu adlı öğrencinin işkence yapılarak öldürüldüğü otopsi raporu ile ortaya çıktı.

Öte yandan geçen yıl sağcı militanlar tarafından Kırşehir'de öldürülen Ahmet Deveci'nin katillerinin yakalandıkları yolunda Başbakan Süleyman Demirel'in yaptığı açıklamanın doğru olmadığı ileri sürüldü. Olayın görgü tanıkları, Başbakan Demirel'in son basın toplantısında "Ahmet Deveci'nin öldürülmesiyle ilgili yedi sanık vardır. Devlet Güvenlik Mahkemesinde, mahkemeleri devam ediyor" şeklindeki konuşması ve aynı konuşmanın televizyondan verilmesi üzerine, "açıklama doğru değildir. Ahmet Deveci'yi öldüren katiller ellerini kollarını sallayarak ortalıkta gezmekte, görevlerine devam etmektedirler" dediler.

DEVECİ NASIL ÖLDÜRÜLDÜ?

24.8.1975 günü bazı "Ülkücü komando"lar, Kırşehir'in kalabalık bir caddesi olan Ankara caddesinde gündüz vakti bir dükkândan çıkmakta olan Ahmet Deveci'ye saldırdılar. Saldırganlar, halkın gözü önünde Ahmet Deveci'ye vurdular. Sonra da ellerindeki demir çubukları yere attılar. Olay yerine 150 metre uzaklıktaki karakoldan gelen polislere rağmen, Deveci'nin katilleri rahatça kaçtılar. Bu arada polis olay yerinde bulunan halktan bazı gençleri tutukladı. Öte yandan ağıryaralı olarak hastaneye kaldırılan Ahmet Deveci'ye, bazı tanıklara göre, doktorlar müdahale etmediler. Bunun üzerine ölen Ahmet Deveci için doktor" sıkışmadan öldü" diye rapor yazdı.

TANIKLAR DÖVÜLDÜ

Olayın ertesi günü, tanıklık etmek isteyen TÖB-DER Şube Başkanı Kemal Köksal, karakolda komiser Ali Okumuş ve Komiser Muavini Mehmet Hantokuç tarafından çarşı ortasında dövüldü ve hastaneye kaldırıldı. Aynı gün polisler, Kırşehir Halkçı Gençlik Derneğine baskın yaparak, ateş açtılar ve tanıklardan Sait Türk karakola götürüldü. Bu arada, tanıkların açıklamalarına göre, ifade vermek için çağrılan, olayla ilgileri görülen Aslan Ağca, Eşref Bacaksız, Veli Ceylan, haklarında hiç bir işlem yapılmaksızın serbest bırakıldılar.

MİT AJANI MI ?

Ahmet Deveci'nin öldürülmesi olayının görgü tanıklarından biri olay sonrasını şöyle anlattı:

"Gözaltına alınan sanıklar soruşturma yapılmadan serbest bırakılmışlardır. Bu olayı görenler baskı altında tutulmuş, tanıklık etmeleri engellenmiştir. Olayı gören çarşı esnafı vardır. Bunların görüşleri niçin alınmıyor? Karakolda ilgi gören ve serbest bırakılan, jandarma karakolunda telsiz memuru olarak çalışan Aslan Ağca'nın MİT ajanı olduğu söyleniyor. Niçin bu konuda araştırma yapılmıyor? Ahmet Deveci'nin arkadaşı olan, olay sırasında yanında bulunarak yaralanan Ali Karataş da gözaltına alınmıştır. Ahmet Deveci'nin öldürülmesi örtbas edilmek isteniyor. Televizyonda milyonlarca kişiye açıklama yapan Başbakan gerçeği söylemiyor. Bu cinayeti işleyenler cezalandırılmalı, adalet yerini bulmalıdır."

Ankara'da bazı fakülte ve yüksek okul yöneticilerinin istifa etmesi istendi

ANKARA- (Politika) -Bir basın toplantısı düzenleyen Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi ve Mimarlık Mühendislik Yüksek Okulu öğrencileri, asistanları ile öğrenci velileri, okulda can güvenliğinin kalmadığını söylediler. Bugüne kadar okulda can güvenliğini sağlayacak hiçbir girişimde bulunulmadığının, okul açıldığında, önceki olayların yeniden tekrarlanabileceğinin belirtildiği toplantıda, olaylar sırasında görevini yapmayan akademi yönetimi istifaya çağrıldı.

Öğrenime açıldığından bu yana sürekli olarak Ülkücü komandoların saldırısına uğrayan ve son olarak bir aydır 50-60 kadar dışarıdan gelen sağ eğilimlilerin işgalinde bulunan ADMMA'ne bağlı, eski adı Yükseliş olan Mimarlık Mühendislik Yüksek Okulunda son olarak Sami Ovalıoğlu öldürülmüş, pek çok öğrenci de yaralanmıştı.

"OLAYLAR BİZİM BOYUTLARIMIZI AŞMIŞTIR"

Basın toplantısında, 4 Kasım 1975 tarihinden bu yana MMYO'nda oluşan olaylar anlatıldıktan sonra, CHP Millet Meclisi Grup Başkanvekili Ali Nejat Ölçen'in olaylara tanık olduğu, 7 Nisan günü yapılan saldırıya bir süre önce, görevinden alınan Ankara Emniyet Müdürü Hüseyin Taluy'un ve bütün polislerin seyirci kaldığı, 50 devrimci öğrencinin de olayların sorumlusu olarak suçsuz yere gözaltına alındığı belirtildi. Bu arada, öğrenci velilerinden oluşan bir heyetin okul yönetimiyle yapılan görüşmede, kendilerine "Kendi başınızın çaresine bakın. Biz bir şey yapamıyoruz. Olaylar bizim boyutlarımızı aşmıştır" denildiği vurgulandı.

"OKUL YÖNETİMİ İSTİFA ETMELİDİR"

Öğrenciler, asistanlar, öğrenci velileri ve basın toplantısında bulunan AYÖD, TÜM-DER, Tüm Teknik Elemanlar Derneği, TÖB-DER ve TMMOB temsilcileri, "Görevini yapamaz duruma gelmiş olan okul yönetiminin bir an önce istifa etmesi"ni istediler.

Toplantıda ayrıca, "Polisin okuldan çıkartılması, Maltepe'de can güvenliğinin sağlanması için buradaki Ülkü Ocakları şubesinin kapatılması, kimlik kontrolunun öğrenci, asistan, öğretim görevlileri, üyeleri ve idarecilerden oluşan bir heyet tarafından yapılması, Kimlik kartlarının iptal edilip kurulacak bir heyet tarafından yenilenmesi, okulun öğrencisi olan her kişinin gece-gündüz ayırımı yapılmadan okula alınmasının sağlanmasının" gerekli olduğu da belirtildi.

Politika

ÇARPIŞMALAR ŞİMDİLİK DURDU

LÜBNAN'DA YENİ BİR ATEŞKES ÜZERİNDE ANLAŞMAYA VARILDI

BEYRUT- Lübnan'da Hıristiyan milis liderleriyle, Müslüman gerilla liderleri dün yeni bir ateşkes anlaşması üzerinde görüş birliğine vardılar ve çarpışmaları durdurma kararı aldılar. Hıristiyan ve Müslüman topluluklarının liderleri, Suriye ve Filistin Kurtuluş Örgütünün sağladığı yeni ateşkes anlaşmasını, Cumhurbaşkanı Süleyman Franciye'nin istifa etmesi koşuluyla kabul ettiklerini de açıkladılar ve Başkan Franciye'nin kararını değiştirmesi halinde, çatışmaları yeniden başlatacaklarını bildirdiler.

İlerici Sosyalist Parti Lideri Kemal Canpolat ateşkes anlaşmasına uyacaklarını bildirdi, ancak yeni ateşkes anlaşmasının ne zaman yürürlüğe gireceği konusunda herhangi bir açıklama yapmadı.

Kemal Canpolat ateşkes anlaşmasını yürürlüğe sokmak için ciddi adımlar atıldığını, kendilerinin de bu konuda iyi niyetli ve kararlı olduklarını belirtti.

LÜBNAN'DA DURUM

Yeni bir ateşkes anlaşmasının uygulanmasına başlanan Lübnan'da havanın gerginliğini kaybettiği belirtiliyor. Dün Lübnan'da kanlı çatışmalar uzun süredir ilk kez durdu ve başkent Beyrut sakin bir gece geçirdi.

Soyer: «CHP-AP koalisyonu gerçekleşmelidir»

Ankara Senatosu öğretim üyelerinin bir süre önce önerdiği CHP-AP koalisyonu ile ilgili çeşitli görüşler ileri sürülüyor İzmir Ticaret Odası Başkan öneriyi olumlu karşıladığını söyledi.

İZMİR- İzmir Ticaret Odası Başkanı Dündar Soyer, Ankara Üniversitesi Senatosunun AP-CHP işbirliği önerisini desteklediklerini belirterek, "Yüksek öğrenimde başlayan daha sonra orta öğretime de sıçrayan, can güvenliğini ve eğitim özgürlüğünü engelleyen olaylar, giderek dehşete ve kardeş kavgasına uzanan, vahim bir boyuta ulaşmıştır" dedi.

Dündar Soyer, siyasal partiler arasında kurulacak bir diyaloğun, toplumumuzun özlemi haline gelen CHP-AP koalisyonunun gerçekleşmesine hizmet edeceği görüşünü savundu. (A. A.)

Kıbrıs Harekâtını kendisinin hazırladığını söyleyen

Elverdi, Tabii Senatörleri komünistlikle suçladı

KIBRIS'A ÇIKARMA PLANININ İLK KEZ KENDİSİ TARAFINDAN HAZIRLANDIĞINI SÖYLEYEN ELVERDİ, "BAZI MİLLİ BİRLİK KOMİTESİ ÜYELERİ KIPKIZIL KOMÜNİST OLMUŞLARDIR" DEDİ.

KONYA-AP Konya İl Gençlik Kolunun çağrısı üzerine Şahin Sinemasında bir konferans veren AP Bursa Milletvekili Ali Elverdi, CHP'li seçmenlerin komünist olmadığını bildirerek "ancak kabahatları yanlış yolda olmaları ve komünistlere oy vermeleridir" dedi.

Ülkemizdeki komünist mihrakları ve komünist faaliyetleri konusunda konuşan Elverdi, "komünist hareketlerin" tarihçesini anlatarak, 27 Mayıs Anayasasının getirdiği hak ve özgürlüklerden yararlanılarak, sol örgütlerin giderek çoğaldığını söyledi.

Bursa Milletvekili Elverdi, aşırı bir sol kuruluş olan Dev-Genç temelinin Siyasal Bilgiler Fakültesinde CHP' nin gençlik kolu olarak kurulan "Fikir Kulübü," olduğunu ileri sürerek Tabii Senatörleri de eleştirdi ve bu konuda şunları söyledi:

"Bir kaç tanesi müstesna, eski Milli Birlik Komitesi üyeleri de kıpkızıl komünist olmuşlardır."

Salondaki gençler tarafından sık sık " Bozkurt Ali " diye alkışlanan Ali Elverdi, Kıbrıs'a çıkarma planının ilk kez kendisi tarafından hazırlandığını, bu zaferin tamamen Mehmetçiğe ait olduğunu söyleyerek "bu zafer otobüslerin gerisine asılan fotoğrafın sahibine mal edilemez" şeklinde konuştu.

Sovyet Rusya'nın jeopolitik durumu nedeniyle üçüncü dünya savaşını göze alamayacağını, ülkeleri içinden yıkmak amacında bulunduğunu anlatan Elverdi daha sonra şunları söyledi:

"Rusya, Türkiye'yi parça parça etmek ve daha sonra da sosyalist bir ülke haline getirmek istemektedir. Onun için dışardan adamlarını sokmakta, içerdeki adamlarıyla anlaşmaktadır. Bugün bu adamları basına, TRT'ye, politikaya ve üniversiteye girmişlerdir. İşte Türkiye'deki anarşi budur."

Ali Elverdi 12 Mart muhtırası ve bu muhtıraya dayalı olaylar hakkında da ayrıntılı bilgi verdi ve bu muhtırayla "sol bir ihtilâlin önlendiğini", sol ihtilâlin başında emekli general Cemal Madanoğlu'nun bulunduğunu öne sürdü. (THA)

ÜLKÜ OCAKLARI POLİSE YARDIMIN GÖREV OLDUĞUNU TEKRARLADI

ANKARA- Ülkü Ocakları Genel Başkanı Ali Batman, dün verdiği demeçte, Milli Güvenlik Kurulu'nun son toplantısında alınan kararları "saygı" ile karşıladıklarını bildirerek, "Polise yardımın bir görev olduğunu" tekrarladı.

Hacettepe ve Ankara Üniversiteleri öğrenime başladı

ANKARA- (Politika) Hacettepe Üniversitesinin bazı bölümleri bugün öğrenime açıldı. Üniversite Senatosu Cuma günü toplanarak bu yolda bir karar almıştı. Ancak, hazırlık sınıfı ile Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesinin gece eğitim bölümleri açılmadı. 10 Nisan günü kapatılan öğrenci yurdu ise şimdilik açılmayacak. Üniversite yönetimi, "onarım var" gerekçesiyle yurdu açmayacağını bildirdi. Öte yandan Hacettepe Üniversitesi öğrencileri bir açıklama yaparak "yurt üzerinde oyun oynanıyor. Kredi Yurtlar'a devri düşünülüyor" dediler.

Hacettepe Üniversitesi ve Ankara Üniversitesine bağlı fakülteler önceki hafta Hakan Yurdakuler, Esari Oran, Burhan Barın'ın öldürülmeleri ve çok sayıda öğrencinin yaralanmasıyla sonuçlanan kanlı olaylardan sonra kapatılmışlardı. Ankara Üniversitesine bağlı fakültelerde de öğrenim bu sabah başladı.

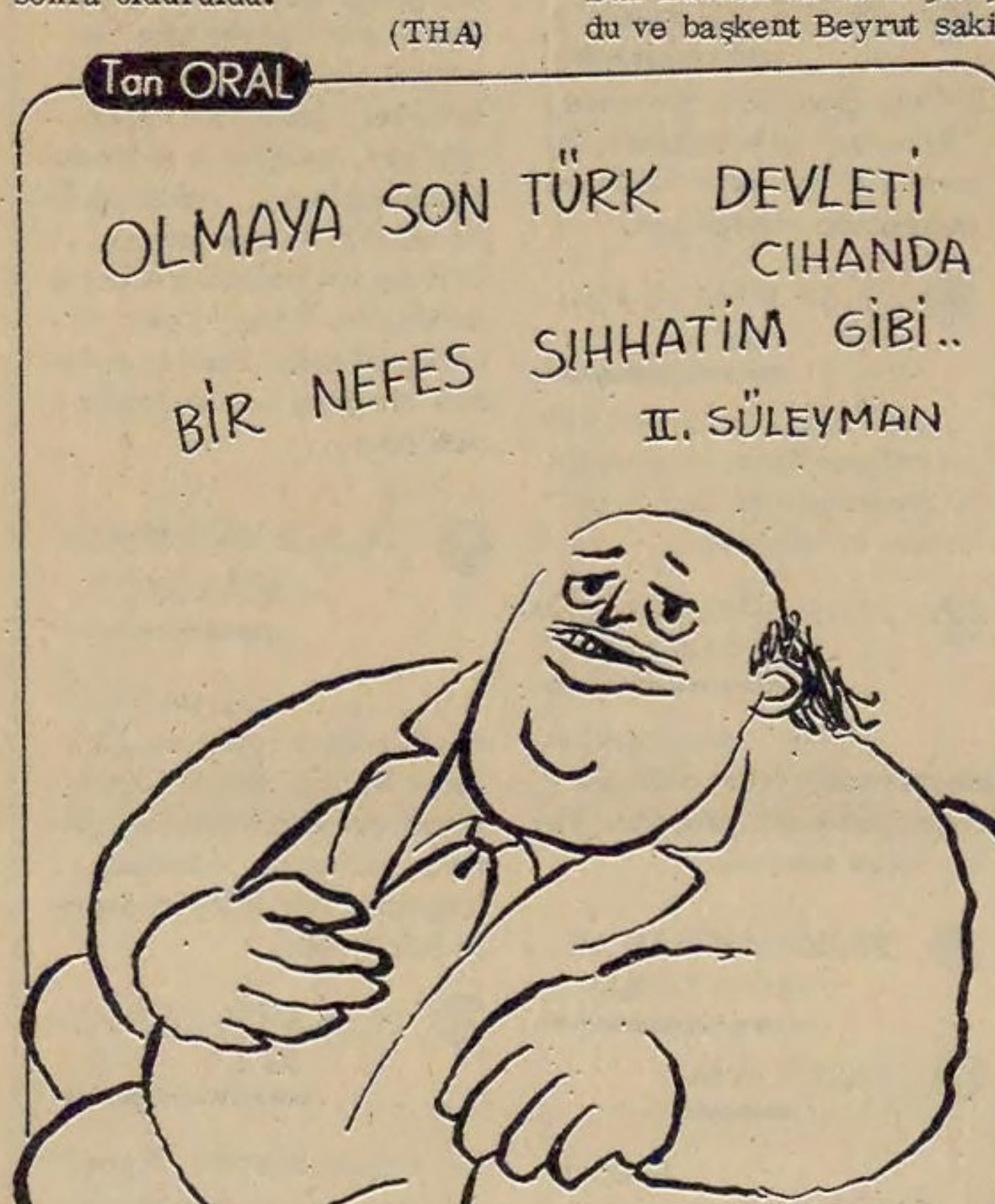

Çukobirlik'teki yolsuzluk iddiaları büyüyor

ANKARA- Çukurova Pamuk Satış Kooperatifleri Birliği yöneticileri hakkında açılan kovuşturmanın, birliğe alınan kamyonlarla ilgili olduğu öğrenildi. Çukobirlik Nakliyat ve Kamyon İşletmesi Müdür Yardımcısı Hamit Alanç'ın ihbar dilekçesi üzerine başlayan kovuşturmada Genel Müdür Şahin, Genel Müdür Yardımcısı Behzat Yol, İstanbul Şube Müdürü Hüseyin Avni Köksal, ve Bakanlık Murakıbı Celal Serin haklarında açılan soruşturmada, bu yöneticilerin, "Citesad" adlı bir paravan firmadan usulsüz olarak kamyon aldıkları ileri sürülmektedir.

Adana Cumhuriyet Savcılığına 23.3.1976 gün ve 2859 sayı ile kayıtlanan ihbar dilekçesinde, Tatko firmasında, tanesi 196 bin liraya alınması gereken kamyonların, "Citesad" adlı bir paravan firmadan, tanesi 302. 359 liraya alınmak üzere anlaşmaya varıldığı belirtilerek, satın alınmasına karar verilen kamyonların, bir kısmının paraları ödenmesine rağmen, birliğe teslim edilmediği ileri sürülmektedir. (ANKA)

Şeria'nın batı yakasında olaylar sürüyor

İsrail işgali altındaki Şeria'nın Batı yakasında Arap halkının çıkardığı olaylar devam ediyor. Son olarak bu bölgede yapılan seçimleri FKÖ yanlısı ya da komünist adaylar kazanmışlardı. Bu seçimlerden sonra Şeria'nın Batı yakasında hava daha da gerginleşti.

Gözlemciler, en ufak bir olayın bölgede büyük karışıklıklara yolaçabileceğini belirtiyor, bu durumun İsrailli yetkilileri huzursuzlandırdığını ifade ediyorlar. Bu arada iki gün önce çıkan karışıklıklarda güvenlik kuvvetleriyle Araplar arasındaki olaylarda bir kişinin öldüğü, çok sayıda da yaralı bulunduğu öğrenildi. Fotoğraf, olayları yatıştırmak üzere harekete geçen İsrail birliklerini gösteriyor. İsrailli askerler, Batı yakasındaki Ramallah'ta evleri teker teker arıyarak olay çıkaranları sindirmeğe çalıştılar.

KUŞBAKIŞI

Aldırma Geç

Yunanistan, Türkiye'ye, gelin sizinle saldırmazlık paktı imzalayalım, diyor.

Bu öneriden bir şey çıkar mı bilemeyiz.

Ancak, bizim hükümetin Ege'deki tutumuna bakarsanız, biz çoktan aldırmazlık paktı imzalamış gibiyiz.

H. Ş.